

3/11/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 11-వ తేది శుక్రవారము } No. 202
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణసామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస, బహుళ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక ౨౦౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన జ్ఞానముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

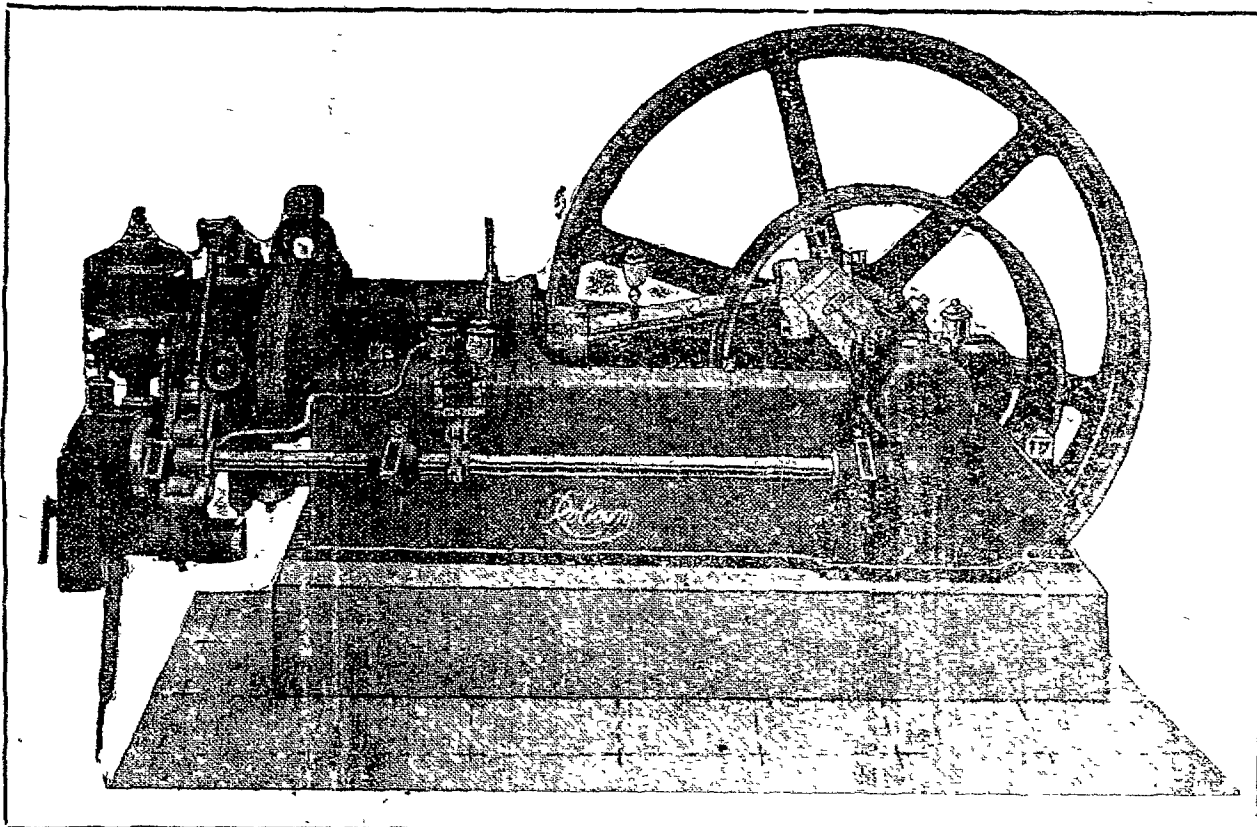
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నె” లాంగువ్లోక్ న్యూట్రెపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మడ్డి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు లోహం తక్కువగ ఖర్చుగను
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీన్ చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఔండురు అధికముగానున్ను పుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష శ్రమలేవము అక్కరలేదు
సోల్ యేజంటు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు ధైర్యగా యింపొద్దుచేసి స్థానికులచువాడు “రాబ్ నె” గ్యానుయింజనులు, స్లాంటులకున్నా సోల్ యేజంటు)

బంగారు వెండినగలతో

ఏవి కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి

మాకు చిన్నివి పెద్దవి అను వ్యత్యాసము లేదు. కట్టము నులభయు అను భేదములేదు. పెద్దవారు వచ్చినను చిన్నవారు వచ్చినను ధరలయందు వ్యత్యాసముండదు ఎంతకాలము గడిచినను మాబిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసిన నగలను తెచ్చిన అప్పటి బజారుధరనుబట్టి పైక విచ్చెదము. అర్హులైన తృప్తికరముగా లేనిచో, వారియొక్క నగను యిచ్చెదము లేక పైకము కావలసినను తిరిగి వాప సిచ్చెదము. సవరం బంగారుకు సీమచెండికి పూచీనిచ్చెదము. యంత తెలుపజేసె! మా కాతాదారులకు తృప్తికలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము.

1841

ఇదివరలో మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు ఒకడఱా రాగోరెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టికంపెనీ

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు లభింపు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబి సంఘ, పర్యవేక్షణసంఘాదు మున్నగు సంఘములు అక్కడలేదు. క్యాబినెట్ లెండు వెల 3-4-0 లు. ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు లభింపు. తు 1 కి రు. 500 కిమ్యతుగల భస్మములుకూడ గలవు. వెల రు. 1-8-0

2454 **రెడ్డి డి. సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.**

నీలవర్ణము శాలువలు జర్జనీతో తయారు చేయబడినవి.

మిక్కిలి అందముగాను, నన్నగా నుండును. తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు.

6 మూ X 3 మూ రు 10-0-0. 6 మూ X 3 మూ అన్నిరంగులలోను గలరు 1-కి రు 10-8-0.

కె. ఎస్. ముత్యయ్య కంపెనీ, తపాలు పెట్టె నెం. 99, మదరాసు. [2382]

అడుసుపుండ్ర మందు:

1 **అమరావతి యేజనీ, పార్కుటవును - మదరాసు.**

1740

వై రెక్సు | మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

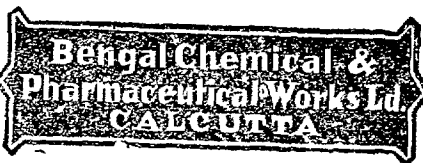
ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆరోగ్యమును పుష్టిని గలిగియుండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్సుకి లెక్కపెట్టుట వీలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇందేమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడ్డి 1 కి రు 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో నహా రు 1-4-0.

1591

అప్పటమైన చ్యవనప్రాస

2426

(సుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద ఔషధము) పరిశుద్ధతకు, లో పరహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును.

ఈ దినువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్షచే రూఢియైనది.

దగ్గు	ఉబ్బనము	విస్తారముగా పనిచేయుట
జలుబు	క్వాసకృచ్ఛము	ఎరుగవండ జేయుట
రోము పడికెము	చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము	కృశింపజేయు వ్యాధులు మొదలగునవి.

కారణమును మంచి స్థితిలో నుంచును. కులభముగా తీర్గవగును. కాలప్రసక్తిని సరిగా నుంచును.

మిక్కిలి ఒలకరమైనది. మంచి రుచికలది ఎంతధర యిచ్చినను యంతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత వయస్సునం దైనను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టానికు. కాడ్లివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠమైనది 20 రులము (40 దినములకు సరిపోవు) ఔషధము.

వెల రు 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,
Head Office - 94, GREY STREET, CALCUTTA.

మదరాసు మాక్సెట్ రిపోర్టు

జనవరి 11-12-25

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కారికావల్లులు— 22 X 22 ముంగిసమార్కు (లి) రు 11-8. సరాసరిరకము—

కారికావల్లులు — 22 X 22 వేరు రకములు (లి) రు 10-8 సరాసరిరకము రు 9-6.

తెలుపుముల్లు— 1708 రు 15-2; గ్లాస్ గో 9000 రు 15-12; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10-7; ఇ. సి. 78 రు 11-2; 88-888 రు 15-4; బి. సి. 78 రు 10-12; 380 రు 10-8., 2908 రు 9-4., 8978 రు 10-10. 7978 రు 10-12.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు)—ట్రాక్రీ— రు 6-12. చలువ రు పచ్చరంగు రు 9-18; పడవ రు 9-0-0; కాకి రు 9-0; సవరను రు 8-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త. త్రము రు 12-12-0. నీలసవరము రు 12-11-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు)—అడకతె— నెమలి రు 18-12; "గేట్" రు 18-10; గొడ్డలి రు 10-8-7; గడ్డిబండి రు 10-8-0; ఎద్దుగడియారము రు 10-8; సింహము పేటకాకు రు 10-8-0 పెనసలు రు 10-7-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)— భూగోళము రు 18-15 కిలంచేప రు 20-6-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒకపానునకు ధర రు 34, 35.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 254; జర్మను (డిబ్లూమ్) రు 252; రాగిరేకు:—రు 279, 280.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9" రు 19-0-0.

కలాయిపెంతురేకు:— 24" గేట్ 6" 7" 8" రు 15; రు 15-4; 10" రు 15-4.

సిమెంట్ పీపాకు వెల:—

నార్వే ఆవుమార్కు రు 10-8; "బస్-బే" రు 10-12-0, జర్మని నెమలి రు 10-0, తాళము చెక్కి 9-12-0.

రంగులు

హౌండ్రెడు వెలు పీపాధర

అలిజరేక్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు గుడ్డుములు రు 69.

"బెక్రొమేట్ పాటాన్" హౌండ్రెడ్ నైట్ ధర 88-8, చక్కెర (చెడి) రు. 29-10.

వాయిదాధరలు:—డికెంబరు రు 28-12;

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్సెల్స్ ధరలు.— "మిక్స్" 49, నాదా పాను రు 44.

వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 112, "ప్రెస్" రు 109, 109.

ఆముదము

రు 105, 106. (గ్రాహధర)

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
తెల్లమేకతోలు (మగ్గరకం)	రు 2 0 0	రు 2 6 0
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు)	రు 0 14 9	రు 0 15 3
" (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 9
" బెంగుళూరు (8 మొదలు 8 1/2)	రు 0 15 1	రు 0 15 6
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 1 6	రు 1 2 0
" (మట్టాడ)	రు 0 14 0	
" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2)	రు 0 15 6	
" (ఏలూరు 7 7 1/2)	రు 1 0 0	రు 1 0 6
గేదతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గేదూడతోలు	రు 0 15 6	రు 1 1 8
ఆవుమోడతోలు	రు 1 10 0	రు 1 11

(రత్నపురుష లేహ్యము) 1963

యేకారముచే సంభవించిన శుక్లనష్టమునైన తగ్గించి బలము గలుగజేయునని ఆశేషలచే కొనియూడబడుచున్నది. రు. 1-4-0

పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, (గోదావరి)

అమెరికాలో ఇండియాగూర్చి

ప్రశంస

డా॥ సాండర్సుగారు

కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రాధ్యక్షమున ముగూర్చి బోధించువారు, భారతీయులు, చీనావారు జపానీయులును గల గ్రామ్యులకు న్యూలు ఉపాధ్యాయులును అగు డా॥ కెన్నేతు సాండర్సుగారు మదరాసువచ్చిరి. అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధితో నిట్లు చెప్పిరి.

“అమెరికాలో ఇండియాగూర్చి అభిలాష మెండరుచున్నది. అమెరికను ప్రతికలు తరచు గాంధీగారినిగూర్చి ఇండియా సంస్కరణములగూర్చి హిందూమహమ్మదీయ సమస్య గూర్చి నిన్ను చాత్మక ధీరణి గూర్చి వ్యాసముల ప్రకటించుచున్నవి. వారికి ఫీల్చైపును దీవుల స్వాతంత్ర్యసమస్య గలదు గావున ఇండియాగూర్చి ఆలోచించుచుందురు. డా॥ టాగూరుగారు వచ్చినప్పటినుండి భారతదేశకళలగూర్చి అభిరుచి యెక్కువగుచున్నది. న్యూయార్క్ లో కొన్ని నెలలక్రిందట కొన్ని నాటక సంఘములు “మృచ్చకటిక” నాటకమును వరుసగా కొన్ని వారములపాటు ప్రదర్శించినవి. డా॥ ఆకండు మహారాష్ట్ర మిహారే అమెరికను దేశీయులను భారతీయులయెడ యంత్రేకకలిగించుటకు ముఖ్యకారకులు. నేను ఇండియా దేశ సమస్యల గూర్చి వ్యయముగ తెలిసికొనుటకై వచ్చితిని. పో అతులవల్లద చాట్టగారిని విల్లింగడను ప్రభువుగారిని జీనీవాలో చూచి ఇండియాను గూర్చి చాల విషయముల ప్రసంగించితిని.

జాతీయమితి

జాతీయమితి స్థాపించబడి నప్పటినుండి ప్రాధ్యక్షముల సమస్యలు మిగిలినవల నాకర్షించుచున్నవి. జాతీయమితిలో సెక్రటేరియటు నందు, కార్మిక పరిస్థితులగూర్చి యెక్కువ పనిజేయుచున్న అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయము నందు జాపానీయులు యెక్కువ మంది ఉద్యోగులుగ నున్నారు. పాశ్చాత్యులు శాంతి వాంఛల గలవారనియు ప్రాధ్యక్షులు ఆధ్యాత్మిక

జ్ఞానము గలవారనియు వాడుకగలము. ఉభయులును అన్ని చోట్ల యుందురు.

ఆసియా వారిని యితర దేశముల కెగుమతి చేయుటను గూర్చి చాల ఓర్పు పొందుచున్నది. భారతీయులయెడ నీవిషయమున సానుభూతి జూపినను, దక్షిణాఫ్రికా ఆఫ్రికా సంయుక్త రాష్ట్రముల దుర్భర పరిస్థితుల గమనింపవలసియున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయ సైనికులను వారి స్వజాతి వారితోనే విదేశములలో యుద్ధ ముజేయ గొంపోయెదరని భావింపరాదు. కెన్యాలో నిట్టిదే జరుగనున్నది. ఈవిషయమున చలవంత పెట్టరాదు. ఇట్టి విషయ సమస్యలను ఉభయపక్షముల వారికి న్యాయము కలుగునట్లు నిష్పత్తిపాతముగ పరిష్కరింపగల సంస్థ జాతీయమితియే.

ప్రెసిడెంట్ విల్సనుగారు జాతీయమితిలో జేరుట కేవలము పాశ్చిక సమస్యగా నెంచియుండుట చేతనే అమెరికా యా సంస్థయెడ అశ్రద్ధ వహించెను. కాని యిప్పుడు అమెరికాలో సమితియం దెక్కువ పాల్గొనవలె నను అభిలాష పెంపొందుచున్నది. ఆసియానుండి వచ్చు యెట్టి విద్యార్థి కైనను అమెరికా తలుపులు తెరచుకొని యున్నది.”

డా॥ సాండర్సుగారు రేపు మైసూరు బోయెదరు. అచ్చట విశ్వవిద్యాలయము యాజమాన్యమున కొన్ని ఉపన్యాసము లొసంగి, కలకత్తా బోయి, నాలుగు నెలలు పాటు యితర ప్రాంతములలో దిరిగి స్వదేశమున కేగెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 95

మవుంటురోడు, మద్రాసు.

8-12-25 మంగళవారమునుండి 11-12-25 శుక్రవారము వరకు

ప్రపంచమందు అంతటను సుప్రసిద్ధి చెందిన

“స్ట్రీట్”

సాముయ్లోహౌస్ కిన్న ఆడముగారిచే వ్రాయబడిన ప్రసిద్ధమైన నావలులోనిది.

ప్రకటన

2507

అత్యద్భుత నాటక ప్రదర్శనము
ఇండియన్ డ్రామెటిక్ కంపెనీ,

“బందరు
గుడివాడ జగన్మోహనీ హాలులో

12-12-25 శనివారం రాత్రి గం 9-30 కి

హరిశ్చంద్ర

డి. వి. సుబ్బారావుగారు, హరిశ్చంద్ర భూమికను ధరింతురు

బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు, చంద్రమతి

శ్రీపతి పట్టాభిరామయ్యగారు, విశ్వామిత్రుడు

వి. వి. కృష్ణయ్యగారు, నత్తత్రకుడు

మేనేజరు.

కౌను థియేటరు 2253

8-12-25 శనివారమునుండి 11-12-25 శుక్రవారమువరకు

ప్రతిరోజు 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 రాత్రి 9-30

శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము

2 గం॥ ప్రత్యేకమాటిని గలదు

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారివలన

అత్యద్భుతమైనట్టి, పది బ్రహ్మాండమైన కిల్మిగలిగినట్టి

పతిభక్తి

లేక భర్తయందు భార్యకుగల భక్తిని తెలుపుక

ప్రదర్శింపబడును

మిస్ మసెల్లి, మాస్టర్ మోహన్ ప్రధానకథానాయకులు

ఒకస్థలమునుండి మరి ఒకస్థలమునకు
తీసుకొనిపోవునప్పుడు

for Economical Transportation

నిజముగా మితవ్యయము గలది

యింజన్

బయట గ్రామములం

దుండు బాటలపైనపోవుటకు

అనుకూలముగా నుండుటకై

ప్రత్యేకముగా బలమైన

సుప్రసిద్ధమైన వాల్వ

“హెడ్ యింజన్” నందు

ఉంచబడియున్నది.

క్రొత్త ట్రక్కు

for Economical Transportation

The New Truck

ధర రూ 2400

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.

2079

సింపున్ అండు కో., లిమిటెడ్., మద్రాసు, ఉదకమండలము.

వాది 2000 రూప్యముల పరిహారము కోరుచున్నాడు. కేసు ప్రారంభించుటకు పూర్వము ప్రతివాది తనూపాము పంపనలయునని వాది నోటికి నుంచి వచ్చి గాప్రతివాది అట్లు చేయలేదు. గాల్లా మెంబరు గారితో మాట్లాడదనని కూడ వాదించెను. ప్రధమమున ఇంత దైర్యముతో నున్న ప్రతివాది విచారణ సందర్భమున నేరములను రుజువుచేయజాలక పోయెను. విచారణ సమయమునం దైనను తన నేరమును అంగీకరించిన బాగుండెడిది. అట్లుకాక అప్పుడుకూడ అనవసరమగు సాక్షులను విచారించి వానికి మరింత మాననప్రయత్నము కలుగజేయ యత్నించెను. ప్రతివాది వైఖరి మొదటినుండియు దురుద్దేశమును స్పష్టముగ ప్రకటించుచున్నది. విచారణ సమయమున ప్రతివాది వానికి అవమానమును కలుగజేయవలయు నను ఉద్దేశముతో జయం వెంట సుబ్బయ్య అనుసాక్షిని చిన్ని అను చేత్యాంగన అను నొకసాక్షిని విచారించెను. ఒకసాక్షి వేత్యాంగన మరియొకసాక్షి రెండు పర్యాయములు దివాలాతీసిన చిన్నవత్తకుడు. ఈసాక్ష్యమునకే వల్ల వాది ప్రవర్తనము అక్రమమైనవని ఎంతమాత్రము రుజువుకాలేదు. వీరిసాక్ష్యమునందు స్వవాఖ్య ఖండనము స్పష్టముగ కనపడుచున్నది. కావున వీరిసాక్ష్యమును విశ్వసించుటకు వీలులేదు. ప్రతివాదికున్న సాక్షులువీరే. అన్ని విషయములు పరిశీలించినాడగ ప్రతివాది మొదలునుండియు వాదిపట్ల దురుద్దేశ

మూల ప్రవర్తించెననియు తాను కాసనసభ్యుడను గర్వముతో ప్రవర్తించెననియు ఆవాసుధేయల మాటలను ఆధారముగ గొని దురుద్దేశముతో వాదికి మానవత్వమును గలగజేయ పూనుకొనెననియు విదితమగుచున్నది. నేరారోపణమునకు కారణములు కనుపడుటలేదు. మీదు మిక్కిలి ప్రతివాది దురుద్దేశము స్పష్టముగ రుజువుచున్నది. కావున ప్రతివాది ప్రశ్నలను ఎట్టి సదుద్దేశముతో పంపలేదని యు వాదించి ఏవిధమునైన అగౌరవరచ వలయు నను ఉద్దేశముతో ఈ విధమున ప్రవర్తించెననియు నమ్ముచున్నాను.

కాసనసభ్యుల హక్కులు

ఈ విషయమున కాసనసభ్యులకున్న హక్కుల విషయమై కొంత పరిశీలించవలసి యున్నది. కాసనసభ్యుడైనంత మాత్రమున పెద్దయమల్యల గౌరవమునకు హానికలుగజేయు హక్కు వారి కుండునని చెప్పటకు వీలులేదు. చట్టము ఇట్టి అధికారము నొసరులేదు. ప్రశ్నలనుడుగు అధికారము కాసనసభ్యులకున్నది. ఈ అధికారము వారికిగల ప్రత్యేకహక్కులలో నొకటి. ఈ ప్రత్యేకపు హక్కును ప్రతివాది దుర్వినియోగమునకులై. సభకు ప్రతిమము నుద్దేశించి గాని వివరములను తెలిసికొనవలయునని సదుద్దేశముతోగాని ప్రశ్నలను అడుగవలెనని బాధనుపొక్కగారువ్రాసియున్నారు. నాలుగు విషయములను గమనింపవలసియున్నది. (1) ఇట్టి ప్రశ్నలనుడుగుటకు అవసరముగాని అవకాశముగాని యుండెనా? (2) సదుద్దేశముతో ఈ ప్రశ్నలు అడుగబడినవా? (3) ప్రజలక్షేమము కొరకును సంఘమును సంరక్షించుటకును ఈ ప్రశ్నలు అడుగబడినవా? (4) సరసముగ విధమున ఈ ప్రశ్నలు అడుగబడినవా? ప్రజల ఇబ్బందులను తొలగించుటకు ఎన్నియో సాధనములున్నవి. నేరారోపణకు కొంత ఆధారమున్నపుడు మాత్రమే ప్రశ్నలనుడుగవలెను. కానీ నేరారోపణ కట్టి ఆధారములేనప్పుడు ఇట్టి ప్రశ్నలనుడుగుట కాసన సభ్యుడు తన ప్రత్యేకపు హక్కును చూపించుటయని చెప్పటకు వీలులేదు. అన సరమున్నపుడే ఈ ప్రత్యేకపు హక్కు నుపయోగింపవచ్చును. ఈ సందర్భమున ప్రతివాది జిల్లా అధికారులకు రిపోర్టు చేయుట సరియగు పద్ధతి. ప్రశ్నలనుడుగుటకు అవకాశముగాని ఆ సమయముగాని ఆధారముగాని కనుపడుటలేదు. నేరారోపణమొనర్చి నేరనిర్ణయమునకు తన ఆధారములను సాక్ష్యమును వేరించి ఉన్నతోద్యోగిలకు తెలిపి నేరస్థునికి శిక్ష విధింపఁజేయుననియును పద్ధతి. అట్లుగాక దురుద్దేశముతో నేరములను జూరించి చక్కయే ప్రశ్నలను పంపుటచే తన ప్రత్యేకపు హక్కును ప్రతివాదికోల్పోవుచున్నాడు. ప్రతివాది సదుద్దేశముకూడ విధితముకా లేదు. వారా ప్రతికలకు ప్రశ్నలనుంపుటచే ప్రజల ఇబ్బందులు ఎంతమాత్రము తొలగిపోవు. కావున ప్రతివాది తన ప్రశ్నలను వారా ప్రతికలయందు ప్రకటించుటలో దురుద్దేశమును ప్రకటించెను.

పార్లమెంటరీ సభల నివేదికములను ప్రకటించుట న్యాయస్థాన వాదలను ప్రకటించుట మన్నగు విషయములందు పత్రికలకు గాని పత్రిక విలేఖకులకు గాని సంపూర్ణముగ ప్రత్యేకపు హక్కులుండును. ఇతరవిషయములందు యీ ప్రత్యేకపు హక్కులను విచ్చలవిడిగ నుపయోగించుటకు వీలులేదు. న్యాయస్థానముల విచారణ కాసనసభల వృత్తాంతము సంపూర్ణముగ ప్రజలకు అవసరమగు విషయము. ప్రశ్నలను కాసనసభ్యుడు అంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు వాటికి సభ్యులయ్యు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట ప్రశ్నలు ఎట్టిరీతిను ప్రత్యుత్తర మెట్టిరీతిను ప్రకటించవచ్చును. ప్రత్యేకపు హక్కు అప్పుడు చెలాయించవచ్చును. అట్లు కాక కాసనసభ్యుడు తన అంగీకారమును తెలుపక ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మివ్వక పూర్వమే ప్రశ్నలను వారా ప్రతికలయందు ప్రకటించుట ప్రత్యేకపు హక్కును దుర్వినియోగ పరచుటయగును. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకు పూర్వమే ప్రశ్నలను వారా ప్రతికలయందు ప్రకటించిన నిజమును తెలిసికొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి ఇబ్బంది కలుగును. కావున ప్రతివాది తన కాసనసభ్యత్వపు ధర్మములను నిర్వహించెనని చెప్పటకు వీలులేదు. అన్యథా ఈ ప్రశ్నలను అంగీకరించలేదు. ఈ ప్రశ్నలు సరసముగ కూడ అడుగలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో నేరములను రుజువు చేసిన ప్రతివాది తన చర్యను సమర్థించుకొని యుండవచ్చును. నేరములు రుజువుకాని యెడల ప్రతివాది నేరస్థుడనియే నిర్ణయింపక తప్పదు. కావున ప్రతివాది మానవత్వమును కలుగజేయవలయునని దురుద్దేశముతోడనే ప్రవర్తించెనని నిర్ణయించుచున్నాను.

మానవత్వ పరివారము

ఇక పరివారముగ ఎంత మొత్తము ప్రతివాది వాదికివచ్చు

వలయునో నిర్ణయింపవలసి యున్నది. వాదియొక్క హోదా ననుసరించియు, అసత్య నేరారోపణవల్ల ఎంతవత్తును వాటిల్లినది దృష్టియందుంచుకొని ఈ ప్రశ్నను పరిష్కరింపవలెను. ముందు నూచించిన లజపతిరాయి ఇంగ్లీషుమేను పత్రిక కేసునందు 20 జనలు కోర్టువారు 15 వేల రూప్యములు పరిహారముగ నిచ్చుచు తీర్పు చెప్పిరి. అప్పీలునందు ఈ తీర్పును రద్దుచేయుచు 1500 రూప్యములు మాత్రమే మానవత్వముగ ఇవ్వబడెను. లజపతిరాయిగారు ప్రభుత్వమువారికి విరుద్ధముగ ఎల్లప్పుడు ఆందోళనము సలుపుచున్నవారగుటచే ఈ విషయమునందు కూడ వారు ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగ ఆందోళన సలిపి యుండవచ్చునని పత్రిక తలచె నను విషయమును ఆధారముగ గొని మోక్షార్థువారు పరిహారపు మొత్తమును తగ్గించిరి. ఈ కేసునందు ప్రతివాది వాదిపై ఘోరముగ నేరముల వారోపించెను. అన్ని పత్రికలయందు ప్రకటించి అందరకు తెలియజేయుచు నెను. విచారణ సమయమున కూడ వాదిపట్ల తనకు గల ఆగ్రహమును దుద్దురదేక్షమును ప్రకటించెను. కడపటివరకు తన ప్రవర్తనమును సమర్థించుకొని వాదికి వచ్చి కలుగజేయు విషయను తుమాపణకొరకు యత్నించలేదు. వాదికి ఈ ప్రకటనమువల్ల గౌరవమునకు భంగముకలిగినది. మనోవేదన కలిగినది. తోడివారు చిన్నచూపుచూసిరి. పోలీసు ఉద్యోగులు పూర్వమువలె కలిసిమెలిసి యుండుట మానిచెచిరి. వాది నిర్దోషియనియు ప్రశంసనీయమగు విధమున ఉద్యోగధర్మములు నిర్వహించు యుండెననియు రుజువు చేయబడినది. ప్రతివాది ఎట్టి ఆధారములేక నేరారోపణము గావించెను. ఈ విషయములన్నియు వాదికి అనుకూలముగను ప్రతివాదికి ప్రతిహేతుముగను నున్నవి. ఈ ప్రకటనమువల్ల వాది ఉన్నతోద్యోగము పొందు అవకాశము పోయినది. కావునవాదికి ఈ ప్రకటనమువల్ల గొప్ప నష్టము కలిగినదని చెప్పవచ్చును. అధిక విషయములందు కలిగిన నష్టమేకాక మనోవేదనకూడ వాది అధికముగ అనుభవించెను. పోలీసు ఉద్యోగులు సాధారణముగ ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులగు అసంభవము. ఈ సందర్భమున గౌ. లామెంబరుగారు ఇటీవల చెప్పినమాటలను ప్రజలుగమనించుట ఉచితము. పోలీసువారు ప్రజాక్షేమమునే దృష్టియందుంచుకొని ఎన్నియో ఇబ్బందుల కోర్చి పనిచేయువారనియు ప్రజలు వారికి అన్ని విధములతోడ్పడుటయేగాక సానుభూతికూడ చూపుచుండుట ఉచితమని యు లామెంబరుగారు నూచించిరి. కాసనసభ్యుడైన ప్రతివాదియే పోలీసు ఉద్యోగిలపై క్రోధమును వ్యాపింపజేయ పూనుకొనుట శోచనీయము. ఇతరులకు ఆచర్యప్రాయములై యుండవలసినవారిట్లు చేయుట గొప్పతప్పు. ఈ విషయమున ప్రతివాది తన బాధ్యతలను ధర్మములను గుర్రెటుగ ప్రవర్తించెననియు సాధారణ పౌరులు చూపవలసిన బాధ్యతనుగూడ ప్రకటించలేదనియు చెప్పవలసి యున్నది. ఈ కారణముల ననుసరించి ప్రతివాది గొప్ప మొత్తమును వాదికి పరిహారముగ చెల్లించు నట్లు చేసిన న్యాయముగ నుండునని తలచుచున్నాను. ప్రతివాదికి ప్రతిహేతుముగ ఇవ్వబడు తీర్పును చూచి ఇతరులు సరియగు పద్ధతులయందు ప్రవర్తించ గలరనియు నమ్ముచున్నాను. 2000 రూప్యములు పరిహారముగ ప్రతివాది చెల్లించుట న్యాయమున తలచుచున్నాను. కావున ప్రతివాది చెడువేల రూప్యములు మానవత్వ పరిహారముగ వాదికి చెల్లించవలయునని తీర్పు చెప్పచున్నాను.

ద్రెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు స్వరాజ్యపత్రికలపై లేబరిన మానవత్వపుకేసు తీర్పు లేఖ ప్రకటించబడును.]

బొంబాయి క్రికెటు పందెములు

హిందువులు గెల్చుట

(క్రికెటు తంతి)

బొంబాయి, డిసెం 10:— క్వారంటెన్లర క్రికెటు పందెములు నేటితో ముగిసినవి. హిందువులు గెలుపొందిరి. హిందువులు 202 పరుగులను జేసిరి. ఈ ఆంజూరుకు 16 వేల మంది హిందువులు వచ్చిరి.

ఈ ఆటలు యూరోపియనులను హిందువులను జరుగునపుడు అనేకదురదృష్టములు సంప్రాప్తమయ్యెను. జెయి అను హిందువు బంతి కొట్టుచుండగా యెవరో ఒకరు నూర్యకరణములు కండ్లకడ్డమునచ్చి ప్రతిఘటించునటులజేసి ఆటకొట్టి ౧౦౦౦ జేసి ఆపునటులజేసెను. విచారించగా ఒకపార్సీయువకుడట్లు జేసినటుల చెలిపెను. యూరోపియనుల పక్షమున హుస్సేనుహాలేటు అనునాతడు చెబుతప్పుకుండా ఆటచుండనే 'బ్యాటర్' అనుట జైటికి ౧౦ అనియెవరో చిట్టచుట్టగా అడిచుచుకొని మోసపోయి జైటికివచ్చెను. ఏట్లెవనేమి హిందువులు గెల్చిరి.

సారస్వతని కేతనము- వేటపాలెము

ధూరి విరాళము.

గుంటూరు జిల్లా వేటపాలెం గ్రామవాసియు, ఆర్యవైశ్య శిఖామణియు, లక్ష్మీనరస్వతి సంపన్నులును, దానధర్మ నిష్ఠ గరిష్ఠుడగు, కీర్తి శేషులును అయిన ఊటుపూరు వెంకటస్వామిశ్రేష్ఠిగారి పౌత్రుడగు కీ. లక్ష్మీనరసింహాచార్యు, నెల్లూరు నవాబువేట పాసులగు మల్లారాశ్రీచందూరు సుబ్బారాయుడు శ్రేష్ఠిగారి పుత్రుక చిల్ల సోమబ్బరత్తుమ్మయొక్క పాణిగ్రహణ మహోత్సవ కాలమందు వేటపాలెమునందు సారస్వతస్వరూపముదాల్చి కాశ్యపనికేతన మేష్వరమకొనిన సరస్వతీదేవి పాదపద్మములయందు మాతృభాషాభిమానముతో మూలనిధికి రు 250/-ల నుచితవిరాళ మొసంగి పోషకవర్గమునందు ప్రథములై మాయొక్క కృతజ్ఞతను పాత్రులైరి. వీరికి మాయభివాదములు.

వినుకొండ గ్రామవాసులు మల్లారాశ్రీ కొన్నిపర వెంకట సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు వివాహమహోత్సవ కాలమందు భాషాభిమానముతో సారస్వత నికేతనమునకు గ్రంథసంపాదనార్థము విరాళ మొసంగినది. 8 0-0 లు. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారికి కృతజ్ఞతతో మాయభివందనము లర్పించుచున్నాము.

సెల్లూరు } ఊ. వెం. శ్రేష్ఠి, ప్రతిపాపకాన్యథుడు.

శ్రీకాళహస్తి దేవాంగమహాజనసభ

2-12-25 శ్రీ కాళహస్తి దేవాంగమండప సక్రముల పురోభివృద్ధికి పరిపాలనా సంఘము నేర్పాటుజేయుటకు బ్రహ్మ శ్రీ వేదమూర్తులు బూ. నా. మునుస్వామయ్యగారి నధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి.

తీర్మానములు

1. శ్రీ కాళహస్తి దేవాంగమండప సక్రములక్షోధనమును గావించినటువంటి సంఘమునకు పరిపాలక సంఘ మను జేరును నిర్ణయించుట.
2. 5-8-25 శ్రీ జమీందార్ యన్నం వెంకట్రాయలు గారు, సజ్జా మునుస్వామిగారు, శివా కామాక్షయ్యగారు, పోన్నేరి రామకృష్ణయ్యగారు నాప వీరభద్రయ్య శతావధానిగారు వీరైదుగురు మండపసక్రముల శిథిలస్థితిని గాంచి ఉద్ధరణ గావించుటకై పదివేల రూపాయలను నేకరింపవలసియున్నదను తీర్మానముయొక్క రికార్డునుగమించుచు వరుసగానంగీకరించుట.
3. కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు వత్సరమునకు 1 పర్యాయములు సమావేశము కావలెననియు వత్సరాంత సభజరిపి నూతనపరిపాలక సంఘము నెన్నుకొనవలెననియు తీర్మానించుట.
4. కార్యనిర్వాహక సంఘమునందలి సభ్యులు 9 మంది చేరవచ్చు సభ జరుపునట్లు తీర్మానించుట.
5. రసీదు బుక్కులు నోటీసుల వల్లరాల నమృతేయించుటకు ప్రధానకార్యదర్శి కధికార మియవడుట.
6. ఇందుకు సంబంధించిన ధన వసూలుమొదలైనకార్యముల నొనర్చుటకు ప్రధానకార్యదర్శి కధికారమిచ్చుట.
7. మలాభివృద్ధివిధ్యయు ప్రచారకులును గావలసియుండుటచే దేవాంగముల నేవాక్రమమును స్థాపించవలసియున్నది. తద్గురుకుల నేవాక్రమమును సక్రమునందే స్థాపించు నట్లు తీర్మానింపబడుట.
8. పరిపాలక సంఘ సభ్యుడు నెలకు యెనిమిదవారావ వలసినట్లు తీర్మానించుట.

పరిపాలకసంఘాధ్యక్షులు—పి. టి. మమారస్వామి టి. యె. గారు.

ఉపాధ్యక్షులు—జమీందార్ యన్నం వెంకట్రాయలుగారు, శ్రీ శ్రేష్ఠి కేశవులుగారు. పిండల సుబ్రహ్మణ్యంగారు. పిట్టి మునుస్వామయ్యగారు. పమ్మి సామయ్య టి. యె. గారు.

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక—భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు. వసూలుజేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణమైదరాబాదు, 566 రెసిడెన్సీబూరులోనుండు నామవల్లి గౌరీకంఠరవర్య అడ్డ కో. ఆంధ్రబుక్ డిపోవారిని మావజంట్లుగా నేర్పరిచినాము. ఆంధ్రజిల్లా సౌకర్యములు లేరవారు మావజంట్లుగా నాసి పత్రికలు పత్రికలు తెప్పించుకొనవచ్చును. వివరములు ఈ పత్రికయందు ప్రచురితము.

రైలు బోర్డు

వర్షమునలన భార ప్రమాదము

అనేకులు మరణించిరి

మదరాసు డిసెంబరు 11:—మాయవరం-అరంకెండ్ల ప్రేక్షకుల మధ్య, తంజావూరు జిల్లాలో రైలుమార్గమునందు గురువారము రాత్రి భార ప్రమాదము తలపించినట్లు సేమదయము వార్త వచ్చినది. పట్టుగోట, అశిరం పట్టముల మధ్య ప్యాసెంజరు రైలుబోటుమండగ రైలుయొక్క 7 బోగీపై టైలలో 5 పెట్టెలు ఇంజను బోర్లపడినవి. చాలమంది చనిపోయిరి. వర్షము లధిముగనుంటుండే కమ్యూలక్రిందనున్న ఇసుక త్రవ్వకొనిపోయినది. కూర్చున్న క్రుంగిపోయినది. పడినబండ్లక్రిందనుండి 17 గుర్రులు బయటికిడిసిరి. అందు 5 గుర్రులు అంత్యావస్థయందున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

11 తేదీ తదనంతరవార్త

వర్ష ప్రాతముచే చెరువుపొంగి, తంజావూరు జిల్లాలో అది రాంపట్నం, పట్టుగోట, ప్రేక్షకుల మధ్య రైలు గండ్లు పడెను. నిన్న రాత్రి 12 1/2 గ. 55వేలంబరు ప్యాసెంజరు అందుబడి బోర్ల పడినవి. 4 బోగీపై టైలు తిరుగబడినవి. 2 పూర్తిగా నలిగిపోయినవి. ఎంత మంది చనిపోయినది యింకను తెలియదు. 17 గుర్రులు బయటకు తీయబడిరి. పలుగురు అంత్యావస్థయందున్నారు. ఇరవొట్టగూడ రైలుమార్గము గండ్లు పడినది. ఇంకను పనునని దలించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మధురజిల్లాలో వర్షము

మిలిమీటెన వర్షములు

మధుర, డిసెం 11:—మధురలో 8 దినములనుండి కుండపోతగా వర్షము కురియుచున్నది. వైఘానదిలోను అనుష్టునది చింతామణి కిరుతమ్మలో కాలవలోను నీరుపొంగిపోవుచున్నది. కట్టలు తెగకుండ మృనినిపలు అధికారులు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. అన్నిచోట్లను తూములు పూర్తిగా తెరవబడినవి. జిల్లాయంతటను వర్షము లపరిమితముగా కురియుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఈవార్త పంపునప్పటికి అనుష్టునది వైఘానదిలోని నీరు కొన్ని బీధులలోనికి వచ్చినది. కొచ్చాడి జలయంత్రములు, మంగళాపురం బాలికాపాతకాల, మృనినిపలు కాన్యరెస్సె వర్షువాపు, సారావ్వి శ్రీరామ్మిల్లు నీటిలోనే ఉన్నవి. వరదలింకా వచ్చుచున్నచి నీటిమాటలు ఇంజనీరు మృనినిపలు అధ్యక్షునికి వార్తనంపెను. నది తీరములందున్న బీధులలోని జనులకు జాగ్రత్తగా నుండవలసినదని హెచ్చరిక యాయబడెను.

సలేమాన్ తిరుప్పవంతుధ్య సేటియయమున నొకశక్తాంగు గండివర్పడినది. తిరుప్పవంతుధ్యములోనికి వైఘానది నీరు వచ్చినది. తూర్పుకుపాడేరైలుబండ్లు ప్రస్తుత మాపితేయబడునని తెలియుచున్నది.

పాంజనులో 120 యిండ్లు మునిగిపోయినవి. రైలు బాట మీద 6 అంగుళముల నీరు పోవుచున్నది. 360 మైలువద్ద గండి వర్పడినది. (ఆ. ప్రె.)

కూనూరులో వర్షము

6 రోజులలో 10 అంగుళములు కురిసినది

కూనూరు, డిసెం 10—క్రిందటి శనివారమునుండి సేటి మగ్గాహ్మమువర కిచ్చుట సూర్యుడు కనబడనేలేదు. నిన్నటి సాయంకాలమున పెద్దతుపాను వచ్చి మధ్య మధ్య రాళ్ల వానలై తీవ్రమైన జల్లులు పడెను. అప్పుడప్పుడు సూర్యరశ్మి కనబడుచున్నను సేడుగూడ తుపాను అట్లేయడెను. ఈ యారు రోజులనుండి 10 అంగుళముల వర్షము కురిసెను.

ఉదకమండలము కోటగిరి వై నాడులలోగూడ యిట్లేయచున్నది తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

నీలగిరి రైలు

కూనూరు, డిసెం 10—వర్షము తెక్కువగా కురిసి కొండచరియ తెక్కువగా జారుటచేత నీలగిరిరైలు బాటమీద 5 రైలుబండ్లు 8 దినములవరకు సరాసరిగా నడువవు. మరి కొన్ని చరియలు జారుకున్నయెడల రిరోజులైన పిమ్మట యీ నదినుండి ఆవలకు జేరవేయుటకు సాధ్యపడవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

ప్రేక్షకులొచ్చి ఎన్నిక

కూనూరు, డిసెం 10:—బర్రాలోని శివరథుని నియోజకవర్గ ప్రతినిధిగా వైకోర్టు ప్రేక్షకులు ఎ. సి. డి. చారిగారు ప్రేక్షకులొచ్చి ఎన్నికైనవని, వీరి ప్రతినిధి టి. డి. హరిరావుగారు. (ఆ. ప్రె.)

మదనాపవార్తలు

అండమానుల విచారణసంఘము:—ఈ సంఘ సభ్యులు 15 వ తేదీ కలకత్తా చేరెదరు. (ఆ. ప్రె.)

డా॥ వి. హెచ్. రూథర్ఫర్డుగారికి విందు:—కార్మిక పక్ష పార్లమెంటు సభ్యుడగు డా॥ వి. హెచ్. రూథర్ఫర్డుగారికి ఎస్. సత్యమూర్తిగారు సోమవారము 14 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు కాసనసభయందు అల్పాహారముల విందాసంపదించెను.

బాలభట్ల ప్రదర్శనము-విరాళము:—ఈ ప్రదర్శనమునకు గా॥ సర్ అన్నామలెచెట్టిగారు రూ. 25) ఒసంగి రని గా॥ న్యా॥ ఎం. వెంకట సబ్బరావు గారు ప్రకటించుచున్నారు. ఇట్టితరులు గూడ విరాళము లిచ్చినచో తక్కువ యగు రూ. 800 త్వరలో పూర్తికాగల దనుచున్నారు.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—ఈసభవారి యాజమాన్యమున 13 తేదీ సాయంకాలము 4-7 1/2 గ. లకు వెంకటాచలం చెట్టిపిథిలో క్రిమతి కనకాంబుజంగారు “పల్లీ పరిధయ” కథా కాలక్షేపమును జరిపెదరు.

విద్యార్థుల కాంగ్రెసు:—మదరాసులో ఎస్టేబ్లీషేమెంటులకు యీ నెల 28, 29, 30 తేదీలలో చెన్నరాష్ట్ర విద్యార్థుల కాంగ్రెసు జరుపుటకు యత్నిములు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది. గా॥ ఎ. రత్నసాస్త్రిగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. గవర్నరుగారు సభ యెరచెదరని దలంచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నౌకరు దొంగిలించుట- 6 నెలలు కఠినశిక్ష:—దొరస్వామి నాయకరు అను సర్ సీ. పి. రామస్వామయ్యరు గారి గుర్రపువాడు యజమానియింటు వెండివస్తువులు దొంగిలించెనని పోలీసువారు బెట్టినక్షేసు నిన్న డా॥ కె. పాండలేగారి యెరుట విచారింపబడెను. ముద్దాయి మార్చి నవంబరు మాసములలో అప్పుడప్పుడు వెండిగన్నెలు బండిసామానులు, గుర్రపు సరకులు దొంగిలించియుండెను. మాడుసేరములక్రింద 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించబడెను.

కార్పొరేషను వర్క్సుమాపునొఖరులు:—ఈ సంఘమువారు మొన్న సాయంకాలము అన్నపిల్ల విధిలో ధర్మా రాజుగో కలయందు సభ జేసిరి శ్రీమాన్ మురుగేశమొదలగు గారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. సంఘ కార్యదర్శియగు రత్నవేలు నాయకరుగారు పనివాండ్ర యిబ్బందు లన్నియు చెల్పుచు ఉపన్యసించిరి. కార్పొరేషను బ్రాంచి వర్క్సుమాపులన్నియు నొకటిగా కేంద్రీకరించి, కార్పొరేషను కవసరమున వస్తువులన్నియు అందే తయారు చేయించుకొనుచుండిన లాభముగ నుండునని తెలిపిరి.

కలరా తగ్గిలిననొక:—జర్మనీ ప్రీమరు “టైపులు” మదరాసు హార్బరులోనుండగా కలరావచ్చి యిద్దరు ఉద్యోగులు చనిపోయియుండిరి. మిగిలినవారింకను ఆస్పత్రియందున్నారు. మొదటవచ్చిన 9 గుర్రకు తప్పవేరవర్గికి రానందున ప్రీమరును శుభ్రపరచినిన్నను రంగమునకు బయలుదేరదీసిరి. ప్రీమరులో ఐరో యనులకు మాత్రమే కలరా వచ్చి ఇండియనులకు రానందున, ఐరోపియనుల భోజనశాలకు మదరాసు మార్కెటులో కొన్ని వస్తువుల ద్వారా కలరాపురుగు జేరియుండునని అనుమానుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—ఆర్. కె. మ. య్యు గం చెట్టిగారు, డా॥ పి. వరదరాజులనాయకుగారు, డా॥ రూథర్ఫర్డుగారు 55. ఎం. సి. టి. ముత్తయ్య చెట్టిగారు, డి. బి. పి. ఎతి రాజులనాయకుగారు సే దువయము వచ్చిరి.

దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్న రాత్రి మదిలో పట్టుం బోయి.

కర్నూ జె. కార్నూ వాలుగారు కూనూరునకు, సి. ఇ. పుకుమెరీపుగారు కలకత్తాకు, ఎ. ఎ. విస్నగారు బెంగళూరు నకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

డా॥ రుద్రుడు శ్రద్ధ గారు:—మదరాసులో కానిమరా శివాలయందు బసవేశి కొన్నిరోజు లుండి పిమ్మట కలకత్తా విభుగా కాన్స్టబుల్ కాంగ్రెసుసభ భోయెదరు.

దర్బారు దినము:—తిరువత్సూరు హైకోర్టునందు కార్పొరేషను పాతకాలలో దర్బారు శేపు 12 నుండి 1 1/2 గంటలకు వరకు జరుగు దర్బారు ఉత్సవమునందు డా॥ ఎం. విజయ రాఘవులుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. మార్గంజేయ నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

వైశ్యయువకుల సభ:—కీల్పాసులోని వైశ్యవిద్యార్థుల సాహిత్యసంఘము వారు 10 వ తేదీన సభజేసి, జనవరిలో వైశ్యయువకుల మహాసభ జరుప నిశ్చయించిరి. ఆదివారం 13 వ తేదీ ఉదయం 9-30 గ. సౌందర్య మహాలులో ఇష్టాగోష్ఠి సభ జేసి తగిన యేర్పాటుల గూర్చి విచారింతురు.

ఆంగ్ల కవయిత్రి:—మిసు దొరతీ స్పిన్నీయను ఆంగ్ల శ్రీ వివాదనాటకముల వ్రాయుటలో ప్రఖ్యాతి వడసిన కవయిత్రి. శ్రీలక్ష్మి కృష్ణ కళాశాల యందు సోమవారము 14 తేదీ 6-15 గ. “ఆగ్నిస్తీసు ఆఫ్ యురిపిడను” అను నాటకమును చదివెదరు.

ఇండియామంత్రిసభ:—నూతనసభ్యుడు:—సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు త్వరలో ఇండియామంత్రి సభా సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, వీరిస్థానమున ముద్దాసు కాసనసభ్యులును కుమార మంగళం జమిందారును నగు డాక్టరు సుబ్రాయుగారు స్థిరమింప బడెదరనియు తెలియుచున్నది. సుబ్రాయుగారు యువకులగుటచే, వీరు ఆంగ్లదేశపు చరిని భరింపగలరని యూహింపవచ్చును.

తీవ్రమగు వర్షము

ప్రమాదము ప్రాణనష్టము

గత కొద్దిరోజులలో యీనగరమందు తీవ్రమగు వర్షములు పడుచుండుటచే ఉత్తరభాగమున నొక గోడపడి కొందరు చనిపోయిరి. ఇతరులు కష్టముమీద తప్పించుకొనిరి. నగరము తరచివరను పెద్దప్రాకారపుగోడ మాలి మూడు పాకల మీద పడెను. ఒక పిల్ల చెంటు నే చనిపోయెను. కొందరకు చాలగాయములు తగిలెను. ఒకపాకలో నొక శ్రీ యితరులు ముగ్గురు మాట్లాడుకొనుచుండిరి. మగవారు తక్కించుకొనిరి. శ్రీగోడక్రిందపడి బయటికి దీయుసరికి చనిపోయెను. రెండవకొంపలో తల్లి 8 ఏండ్లబిడ్డనుండిరి. తల్లికొంచెముదెబ్బయు తొ తప్పించుకొనెను. పిల్లలు మరణించెను. మూడవ కొంపలో నుండిన తల్లిబిడ్డ-తప్పించుకొనిరి. ప్రాకారము గోడ 60 అడుగులు పొడవుగలది. అందు 80 అడుగులమేర పడిపోయెను. జోన్ను బిధిలోనొకప్రాత భవనము విస్తృతీగల మీద పడిపోయెను. దారిపోయెడివారి కెవ్వరికి అపాయము కలుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయస్థాన వార్తలు

హిందువుల ఉత్సవనిరోధము.

మహమ్మదీయులపై కేసు

కల్లెడకురిచి గ్రామమందు హిందువుల ఉత్సవమును నిరోధించి పోరాటమందు హిందువుల కపాయకరముగ గాయములు గలుగజేసినందుకై శిక్షింపబడిన 11 గుర్రు మహమ్మదీయ ముద్దయిల కేసులో న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు సేడు తీర్పుజెప్పుచు అహమదు మొహిదీన్, నాగూరు మొహిదీన్ అనువారిరువురపై శిక్ష దొలగించి విడుదలచేయు ఖాయపరచిరి.

1924 మార్చి 11 వ తేదీ కల్లెడకురిచి గ్రామమందు హిందువులు దేవుని చిత్రములను ఉత్సవముతో గొంపోవుచుండ అహమదు మొహిదీన్, నాగూరు మొహిదీన్ మరెయి పదు నొకండుగురు మహమ్మదీయులు ఉత్సవము నాటంకపరచిరి. వెంటనే రెండు పక్షములవారికిని పోరాటము జరిగి హిందువులకు బలముగ గాయములు తగిలెను.

కేసు చేయబడగ శర్మదేవి సబ్ జిడ్విజనల్ మేజిస్ట్రేటు గారు 8 మాసములనుంచి 6 మాసములవరకు శిక్షల విధించిరి. పెనుస్పజ్జిగారి కి పీసచేయగ ఇరువురు మహమ్మదీయులకు దప్ప మిగత 11 గుర్ర శిక్షలు ఖాయపరచిరి.

న్యాయమూర్తి క్రిష్ణన్ గారు అహమదు మొహిదీన్, నాగూరు మొహిదీన్ గారలను మాత్రము శిక్షనుండి తొలగించి విడుదల చేయు శిక్షలను ఖాయపరచిరి.

ది॥ బి॥ టి. రంగచారిగారు పిటిషనులుల అంపున ఎ. ఎం.

మలబారు తెనస్సిబిల్లు

సెలక్టుకమిటీ నివేదిక

ఈ బిల్లును గూర్చి విచారించ నియమింపబడిన శాసనసభ ఉపసభ్యులువారి నివేదిక యీవారము గతేడులో ప్రకటించబడినది. సంఘసభ్యులు 30 మందిలో 7 గురు తప్ప తక్కినవారందరూ భిన్నాభిప్రాయముల ప్రకటించిరి.

రిపోర్టనం బిల్లు సూచించిరి:—వ్యవసాయము చేయనట్టి 'కనందారులు' (కాలుదారు) తప్ప తక్కిన కనందారులందరకు తోట కాలుదారులందరకు తమభూములమీద కాశ్యోతహక్కులుండవలెనని నిశ్చయించితిమి. ఇందు 'కొన్నిమినహాయింపులు' గలవు. ఈ చట్టము శాసనమగునదికి జన్మిత భూములను దున్ను కొనుచుండి పిమ్మట కాలుదారుల కొప్పగించు భూములకు జిరాయత్ కొల్పగలగలదు. చట్ట మమలజరిగినపిమ్మట ఐదుసగా 12 ఏండ్లు సాగుజేయబడి పిమ్మట కాలుదారుల కొప్పగించు వానికి హక్కుసంగబడును. 1923 జనవరి 1 వ తేదీనుండి భూములనుండి తొలగింపబడిన కాలుదారులు యీలోపుగా భూస్వాములకు చెల్లించబడిన శిస్తు లేక మరమ్మత్తుఖర్చులను బాధను చేసినచో తరిగి యిదివరకు వరతులపైనే కాలుపుచ్చుకొనవచ్చునని నిశ్చయించితిమి. తనఖాలవల్ల గోల్పోయిన కాలుదారులకు నూడి స్థిరహక్కులుండవలెను.

రెంటు:—ఈ బిల్లు అమలుజరుపబడిన పిమ్మట భూస్వాములు రెంటు (శిస్తు) అధికముజేసికొనవచ్చును. అంతవరకు యిప్పుడెంతపుచ్చుకొనుచున్నారో అంతే వసూలుజేయుచుండవలెను. ప్రభుత్వమువారికి భూమిపై నచ్చు శిస్తునకు రెండింటలు మొత్తమునను తమకొకటై భూస్వామికి కాలుదారులవద్ద రెండుగా వసూలుగుచ్చుచో సవరు రెంటును పైచెడిన మొత్తమునకు మించకుండ హెచ్చింపవచ్చును. అట్టియెడ కాలుదారు ప్రభుత్వశిస్తునుగూడ తానే చెల్లించుకొనవలెను. సాగుచేయని కాలుదారు కల్లియిమిస్తు భూమి రాబడిలో 3 వ వంతు మొత్తముతో సరిపమానముగ నుండునట్లు హెచ్చింపవచ్చును. ప్రభుత్వ రాబడి, శిస్తులపై వడ్డీసాముతే భూస్వామికి చెల్లించు వారిలో కొట్టుకొనవలెను. చట్టము శాసనమగు పిమ్మట భూములను విరువట్లం కాలనకొసంగినచో భూమి నుండి వచ్చు నీకరాదాము ప్రభుత్వముచే రెండు కలిపినచో నెలతమగకో అంతమొత్తము రెంటు కాలుదారు, చెల్లించవలెను.

ఇకముందు రెంటు మదరాసు ఎస్టేటు లాండ్ ట్యాక్ నిబంధనల ప్రకారము హెచ్చించుటగాని తగ్గించుటగాని జరగవలెను. అనిబంధనలనే అవసరమగు మార్పులతో యిందుచేర్చితిమి. జమీలకు జమీందారులు (కాలుదారులు) యొసంగునపుడు ప్రత్యేకరసుము పుచ్చుకొను అధికారములేదు. కావున అట్టిరసుము వసూలుజేయుహక్కునిచ్చు నిబంధనల తీసివేసితిమి. 10 ఎకరములలో పుల్లవారిని యీచట్ట నిబంధననుండి తొలగించితిమి. ఆచారపుహక్కుల సందర్భించు 4 వ నిబంధన తొలగించితిమి.

సంతకములు—1. సి.పి. రామస్వామిఅయ్యగారు. 2. టి. ఆర్. వి. కామ్రాగారు. 3. కె. ప్రభాకర తిలపగారు. 4. వి. మాధవరాజుగారు. 5. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు. 6. కె. పి. రామమూసన. 7. పి. రామను. 8. సి. ఎస్. మార్తండం. 9. కె. ఉప్పి. 10. సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు. 11. టి. ఎ. రామలింగం. 12. జి.ఎ. సద్దానా. 13. సి. గోపాలమూసన. 14. పి. టి. రాజు. 15. ఆర్. వీరయ్య. 16. పి. గుబ్బరాయను. 17. కృష్ణస్వామయ్య. 18. బి. ఎం. నారాయణ సంబూద్రిపాడు. 19. సీతారామరెడ్డి. 20. యు. రామరావు. 21. ఎ. మ. రైయ్య. 22. టి. ఎం. నరసింహాచార్య. 23. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, [వీరందరు భిన్నాభిప్రాయముల దెలిపిరి] 24. పి. వి. గోపాలను. 25. ఎస్. సత్యమూర్తి. 26. టి. ఆదిత్యారాయచెట్టి. 27. సి. నరేశము. 28. సి. ఆర్. రెడ్డి. 29. అ. బొప్పలపిరి. 30. పి. పెద్దిరాజు.

సహకార సంఘ రిజిస్ట్రారులసభ

శ్రీశ్రీ, డిసెంబరు 10. హిందూదేశములోని సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారులసభ బొంబాయిలో 1926 జనవరి 3 నుండి 15 తేదీలలో జరుగును. రిజిస్ట్రారులే గాక అన్ని రాష్ట్రముల నుండియు సరిస్థానముల నుండియు అధికార అధికారితర ప్రతినిధులు ఆసభలో పాల్గొందురు. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారి ఆహ్వానము మీద జరుగుచున్న యీసభను బొంబాయి గవర్నరుగారు. జనవరి 12 తేదీన 11 గంటలకు ప్రారంభము చేయించెదరు. రావల్పిండి డివిజన్ కమిషనరును సూతనముగా గ్రంజాబులో సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారునగు హెచ్. కౌల్స్ అధ్యక్షుడు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ప్రాతినిధ్యమును సభకు ధ్యక్షతన వహించెదరు. (అ. ప్రే.)

గుంటూరు

శ్రీసీతారామభక్త సంఘము

ద్వితీయవార్షికోత్సవ మాపబడినది. కొన్ని యనివార్యములగు నిబ్బండులచే 19, 20 తేదీలలో జరుగనున్న ప్రైవేటుముద్రాకర్షిద్వితీయవార్షికోత్సవ మాపబడినది. మరల నది యెప్పుడు జరుగునో ముందు పత్రికాముఖమున దెలుపుబడును.

చెరువు వెంకటసుబ్బహ్మణ్యం, కార్యదర్శి.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

ఈ కాల 1 వ తేదీన తెనాలి రామలింగసభవారు జన్మారోచాయి యను నాటకమును చక్కగ ప్రదర్శించిరి. వారు ప్రదర్శించు నాటకములలో నది అద్వితీయ మయినది. జన్మారోచాయి పాత్ర వహించిన శ్రీయుత స్థానం నరసింహరావుగారి కళాభివయములు ప్రజాహృదయముల నాకర్షించినవి. ఈ పట్టామున నూతనముగ నేర్పింపబడిన రత్నహారా అనాటకము ప్రదర్శించబడెను. నాటకశాలయంతయు ప్రేక్షకులచే క్రిందిసియుండెను.

గ్రంథకర్తయగు శ్రీయుత కొప్పరపు గుబ్బరావుగారు గూడ ఆరోజున నచటగలరు. నాటకాంతమున గ్రంథకర్తగారికి నాటకసభవారు రు 116-0-0 లు సమర్పించి గౌరవించిరి.

మునిసిపల్ సభ

ఈమధ్యజరిగిన పురపాలకసభలో శ్రీయుతదివాకబహదూర్ పి. సి. యస్. యతిరాజులు నాయకుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు బెజవాడ కేంద్రస్థానముగా జేయునట్లు జేయుటలో వారు సన్నివృత్తికి నేతగ్రీవముగ నభినందింపబడిరి.

జిల్లాబోర్డుసభ: ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళము

7-12-25 తేదీన మాగుంటూరుజిల్లాబోర్డుసభ శ్రీయుత పి. సి. యస్. యతిరాజులు నాయకుగారు యాజమాన్యమున జరిగినది. సభకు పుమారు 30 మంది సభ్యులు హాజరైరి. నూతన సభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణముల గైకొనిరి. ఆనాడు జరిగిన తీర్మానములలో ముఖ్యమైనది ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము శీతావగరిముదగర కృష్ణానది కీవలిప్రక్కన నేర్పరచిన, గుంటూరుజిల్లా బోర్డువారు ఒకలక్షరూపాయలవరమాన మిచ్చుటకు దీర్చాంచిరి.

గొప్పవిందు

క్రిందటి శనివారము గుంటూరు పురపాలకసంఘముక్రింద నున్న ప్రాథమికవిద్యాలయ యుపాధ్యాయులందరు శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహరావు పంతులుగారికిని జిల్లా విద్యాకాళాధికారి చావలి సూర్యప్రకాశరావు గారికిని పురపాలక పుస్తకాలయ భవనమునం దొకగొప్పవిందు జేసిరి. సభకు పట్టామునంగల పెద్దలు పలువు రరుచెందరి. ఖగ్గరపై నచ్చొత్తించబడి వారిరువురికి వినతిప్రతము లర్పించబడెను. ఒంగోలువాస్తవ్యులు గారి వందనముగారు ఆధిపత్యము వహించిరి. పలువురు రుపాధ్యాయులు వారికష్టసుఖములగుర్చియు వేతనాభివృద్ధిని గూర్చియు ముచ్చటించిరి. సభ జయప్రథముగా జరిగెను. మునిసిపల్ ఎన్నికలు చట్టి నరసింహాచార్యులుగారి విజయము

పాతగుంటూరు ఉత్తరపు వార్డు ఎన్నికలు నిన్నటిదినము జరిగినవి. ఈవార్డుకు యిదివరలో రెండు పర్యాయములు జరిగి గెలిచిన చట్టి నరసింహాచార్యులుగారు కోర్టును దీయబడుటయు మరల ఎన్నికలు జరుగునట్లు అర్జిత్తు చేయుటయు జరిగి యున్నది.

ఈపర్యాయముగూడ చట్టి నరసింహాచార్యులుగారును పాతూరి లక్ష్మయ్యపంతులుగారి కుమారుడు వెంకటప్పయ్యగారును ఎప్పటివలెనే అభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. యథాప్రకారముగా చట్టి నరసింహాచార్యులుగారు 42 వోట్ల భేదముతో విజయముగాంచిరి. ఇంతటితో నయినను వారి తగాదాలు సమష్టి కోర్టుకు పోకుండ నుండెదరుగాకయని కోరుచున్నాము.

బొంబాయి మునిసిపలు నూతన కమిషనరు

బొంబాయి, డిసెంబరు 10:—బొంబాయి మునిసిపలు కమిషనరుగ హెచ్. బి. క్లెటనుగారు ఎనిమిదిమాసములు సెలవుతీసికొనుటచే వారిస్థానమందు హెచ్చి. కె. కిర్పాలని, వి. సి. ఎస్. గారు మునిసిపలు కమిషనరుగ నుండెదరు. (అ. ప్రే.)

ప్రకటన

మద్రాసు హైకోర్టులో

సి. ఎస్. నెం 156 రు. ఆఫ్ 1925

వాది:—నర్. ఎస్. ఆర్. యమ్. యమ్. ఎ. అన్నామలెచెట్టియార్.

ప్రతివాది:—పురుషోత్తందాస్, వెంకటదాస్.

ఇందుమూలముగా తెలియజేయునది యేమనగా:—పైదావాలో 31-7-25 తేదీన అమృతమునకు జారీయైన ఉత్తరువుప్రకారము ఈ దిగువ ఉదహరించబడిన వస్తువులు ఇంద్రా అండ్ కో వారివలన 1925. నం|| డిశంబరు సెల 19, 25 తేదీలలో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు మద్రాసు, గోవిందప్ప నాయక్ విధిలో నుండు 232 గృహము నందు యేలంవేయబడును. ఈదిగువ తెలుపబడిన పరతులప్రకారము అమృతము జరుపబడును.

యేలంనోటీసులను ఇంద్రా అండ్ కో వారి వద్దను యీదిగువ ఉదహరించిన వారియొద్దను ఉచితముగా బడయగలరు.

మోపుబి అండుకో
మద్రాసు, 10-12-25. వాదితరపున, అట్టర్నీలు, హైకోర్టువాద, మద్రాసు.

వస్తువులయొక్క వివరములు

1925 సం|| డిశంబరు 19 తేదీ శనివారము
వస్తువులయొక్క వరుసనెంబర్లు

మధ్యాహ్నము 2. గంటలకు

- 1. 14.35 కా రెట్లు తూకము గల 114 సీమకమలములు.
- 2. 11.10 కా రెట్లు తూకము గల 244 సీమకమలములు.
- 3. 280 కా రెట్లు తూకముగల 14 సీమకమలములతో కట్టబడిన ఒక జత కమ్మలు.
- 4. ఒక నీలము 14 సీమకమలములు గలిగిన ఒక ఉంగరము.
- 5. 0.80 కా రెట్లు బరువు గల ఒక సీమకమలము.

1925 సం|| డిశంబరు సెల 25 తేదీ
శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

- 6. 3.25 కా రెట్లు తూకము గల 4 సీమకమలములు.
- 7. 5.40 కా రెట్లు తూకము గల 44 సీమకమలములు.
- 8. 9.00 కా రెట్లు తూకముగల కొన్ని స్టాక్ సీమకమలములు.
- 9. 2 3/32 రతులతూకముగలిగిన ఒక గ్రుడ్డు ఆకారము గల పచ్చయును, 3 చదరపు పచ్చలు.
- 9. (ఎ) 4 5/16 రతులు తూకము గలిగి ముక్కోణాకారము గల పచ్చ ఒకటి.
- 9. (బి) 4.5/8 రతుల తూకము గల 3 చదరపు పచ్చలు.
- 10. 20 కా రెట్లు తూకము గల 225 సీమకమలములు.
- 11. 7 కా రెట్లు తూకము గల 105 సీమకమలములు.

నోటీసు

జాబ్బు తాలూకా నేరడుపల్లె గ్రామములోని బండ్ల బుచ్చయ్యగారి తాలూకు డి. నె 181/1 దు య 6.93 ట్ల కేరి మాగానీ భూమిని శ్రీ వంగవోలు సమకల్పేయ దొరవారి L Dis 923 ఆఫ్ 24 గ్ల వుత్తర్య ప్రకారము రు 7000-0-0 ల్కు లాటరీ వేయబడు ప్రమరపరచియించిని గమ్మ నాకు సరిఅయిన రేణుజంగు దొరకని కారణముచేతనున్న లాటరీ సొమ్ము వసూలు కారందనయున్నా యే కొద్దిమొత్తమో వసూలు అయిన కారణముచేతనున్న వసూలు అయినంతవరకుదా వివాద ప్రకారం ది 31-12-25 తేదీ భర్తేవ్రాడి గ్రామములో గ్రామస్థులు పెద్ద మనుష్యులవద్ద లాటరీ జరుపబడునుగాన యాలాటికి సబంధించిన యేజంట్లతావునవున్న రకీడు పుత్ర కమలు యగవల్లూపనూలు అయినంతవరకు సొమ్ములో కూడా ది 25-12-25 తేదీ లోపల హాజరు పెట్టగలండులకున్నా చందాదారులు లాటరీ కాలమునకు హాజరుకాగలండులకున్నా లాటరీసొమ్ము టికెట్ల పుస్తకములు ది 25-12-25 తేదీకి ఆలా హాజరు పెట్టనియెడల హాజరు సదరు తేదీనాటికి నావద్దకు చేరని వాటి విషయములోనా జవాబుదారి లేదనిన్ని యిందు మూలముగా ప్రమరముచేయడమయినది

(2523) మతుకుమిల్లి వెంకటప్పయ్య.

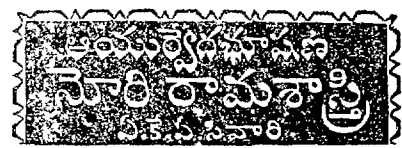
దావా ప్రకటన

చెన్న పట్నం స్టాల్ కాజ్ కోర్టులో
దావా నెం 7736/1925
వాద:- వి. అనంతాచారియార్.
ప్రతివాది:- యం. కృష్ణమాచారియార్.
అనంతపురం జిల్లా వురవకొండ పోస్టు యిలాకా ఆను దాల గ్రామములో యుండు యం. కృష్ణమాచారియార్ కు తెలియచేయడ మేమనగా:- నీవు పి. తిరువేంగదాచారియార్ చేర వ్రాసియచ్చి తదనంతరం వారిచే వైవాదికి హాజరీ కాబడిన ప్రానోటుబాపకు అసలు ఫాయిదాలు రు 1270/-లకు నీవైన వైసెంబరు దావా వ్రాసలో దాఖల చేయబడి వున్నది. చదురుదావా చీఫ్ జడ్జిగారి కోర్టులో యీ 16-12-1925 న విచారణ జరుగగలదు. నీవు స్వయముగగాని ప్లీడరుద్వారాగాని సదరుదావా లేడికి హాజరుకానియెడల దావా యక్కసాట్టిగా తీర్పుచెప్పబడునని యిందుమూలముగా తెలియచేయడమైనది.

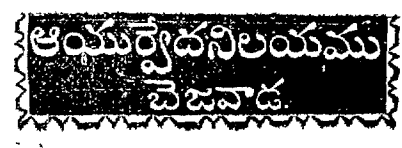
యస్. రంగస్వామయ్యంగారు,
పి. చక్రపాణి అయ్యంగారు,
(2520) వాదితరపున వకీళ్లు. 9-12-25.

ప్రభాకరశాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. శృంగార శ్రీనాథము, శ్రీనాథుని సమగ్రచరిత్ర 2-0-0
 2. చాలాపద్య మణిమంజరి, ద్వితీయభాగము 1-6-0
 3. ,, ప్రథమభాగము 1-4-0
 4. మూన్నాళ్ల ముచ్చట, పద్యకృతులు 0-4-0
 5. కడుపుతీపు ,, 0-4-0
 6. కపోతకథ ,, 0-4-0
 7. భగవద్జ్ఞానము, ప్రహసనము 0-8-0
 8. సప్తపదులు, తిరుప్పావై తెల్లపాటలు 0-8-0
- మణిమంజరి ఆఫీసు, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రచురణదనిలయము
వెల రు. 1-8-0

ప్రాచీన భారత శిలాయుగము
(STONE IN INDIA)
శ్రీమాన్. పి. టి. శ్రీనివాసయ్యంగారి
ఉపన్యాసము

“భారతదేశమునలి ప్రాచీన శిలాయుగము అదిమ నివాసులను గూర్చి నిన్నటి సాయంత్రము నెనెటు భవనమందు జి కా ఖ ప ట్ల ణ మం ద తి క శా శా ల ప్రిన్సిపాలుగ పనితేసిన శ్రీ|| పి. టి. శ్రీనివాసయ్యంగారు రుపన్య సింబిరి. విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసకులలో కీ|| శ్రీ|| పర్. సుబ్ర హ్మణ్యయ్యగారి గౌరవాగ్గ మియుపన్యాస మేర్పరుపబడినది. వై ము చాన్సలరు పర్. ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు ఉపన్యాసకులను సభ్యుల కరుకపరచుచు ఉపన్యాసకులను తామును విద్యాభ్యాసయందు చెందు కళాశాలలందు సహచరులగ పనితేసియుంటిమనియు, శ్రీనివాసయ్యంగారు తమజీవితమందలి ప్రధానముగకాలమంతయు ఆంధ్రదేశమందే గడపియుండుటచే వారిని ద్రావిడులకంపెను ఆంధ్రులనియే జెప్పదగుననియు, విజ్ఞానాధికృతయందు, ఉపన్యాసకైయందు, పరిశోధనాజ్ఞాన ముం దితరులెవ్వరికిని తీసిపారని పర్కరి.

ఉపన్యాసము

ప్రపంచమందు మానవు డుద్భవించినదిమొదలు భారతదేశ చరిత్ర ఆరంభమైనదనియు, భారతవర్ష చరిత్రయంతటి ప్రాచీన మైనది మరియే యితరదేశచరిత్ర లేదని బహుమ ఉపన్యాస మారంభించిరి. నాటినుండి భారతదేశములు కళావిజ్ఞానములందు భౌతికశాస్త్రములందును క్రమముగ నభివృద్ధిచెందుచువచ్చిరి. భారతదేశనాగరికత ఆత్మంతప్రాచీనము. భారతవర్ష విజ్ఞానము ఒకేతూరి యభివృద్ధిజెందకపోయినను క్రమక్రమాభివృద్ధిచెందుచు వచ్చెను. “శివాలికు” పర్వతములందలి దృష్టాంతములనుబట్టి మానవుడు ప్రథమమున ఉత్తరహిందూదేశమందుద్భవించియుండవచ్చునని తెలుపుచున్నది. ప్రథమమున మానవుడు “గోరిల్లా” కొలిజాతినీబోలియుండెడివాడని కోశిబరములు, తలపుత్రెలు, ఎముకలు మున్నగువాని పరిశోధనవలన కనిపెట్టబడినది. నేటికిని నివాసయోగ్యముగానట్టి హిమాలయప్రాంతములందుగానిదండకారణ్యమందుగాని ప్రథమమున మానవుడు నివసించియుండజాలడు. దండకారణ్యమునకును హిందూమహాసముద్రమునకును మధ్యనుండు భూభాగమునుమానవునకు ప్రథమనివాసభూమి. పాదలమాటు నను, వృక్షగ్రములైనను నిసించుచు వచ్చెను. ఆతనికి వలయు నీరు తత్ప్రదేశమందే లభించుచుండెడిది. ఆదిమనివాసులకు శాకాహారమే ప్రధానముగ నుండెను. ఆతని కావశ్యకముగ ఫలప్రకములు దండకారణ్యమందు లభించుచుండెడివి. ఈ విషయమై మానవుడు తనకుగాను నిర్మించుకొనిన పకరర మలేమన కారణములుగనన్నవి. ప్రపంచమందుద్భవించినది మొదలు మానవుడు తన జీవితమున కావశ్యకముగ పరికరముల నిర్మింప గడంగెను.

ఆదిమనివాసుల పరికరములు

ఆదిమనివాసయొక్క ప్రధాన పరికరములన్నియు కొయ్యచే నిర్మితమైయుండెను. ఇప్పటికినిదేవతావిగ్రహములపాస్త్రములందలి ఆయుధములను బోలిన దుడ్డుకర్రలనువాదపయోగించుచుండెడివారు. క్రూరములగు వన్యవృక్షముల ముఖముఖి తరుచుగ పోరాడవలసి వచ్చుటచే మరియు కొన్ని ఆయుధముల నాతిడు సమకూర్చుకొన వలసిన వాదయెను. పిదప నిల్లు నమ్ములెప్పుడు కనుగొనబడెనో తెలియుట కష్టముగనన్నది. రాతితో కొన్ని పరికరములు జేయబడుచుండెను. కర్మాలు, గుంటూరు, గోదావరి, ధర్మారముండలములం దిట్టి సాధనములు గనుగొనబడినవి. బెంగాలు లీహరు ఒరిస్సాలందు ఒక్క దృష్టాంతమైనను లభించలేదు. కావున మానవుడు ప్రథమమున దక్షిణ హిందూదేశమందుద్భవించెనని నే తలంచుచున్నాను. ఆకాలమందలి మానవులకు ఫలములు, కాయలు ముఖ్యాహారముగ నుండెను. మాంసాహారము ఉపాహారముగ నుండెను. చెండు జెదురు కర్రలను ఒకదానితోనొకటి తఱచి నిప్పును గలుగజేయుచుండెడివారు. ఆపద్ధి అతి ప్రాచీనమైనందున దానినే పరమ పరిత్రముగ నెంచి యజ్ఞ యాగాది క్రతువులందును అట్లానర్చుచున్నారు. ప్రథమమున మానవుడు దేశగ్రుమ్మరియై యుండెను. కొన్నిశతాబ్దములు గడచిన పిదప నివాసముల నేర్పరచికొని ఒకచోట నివసించుటకెగు. పూర్వకాలపు మానవుడు ఒంటినిండుగ అధికమగు వస్త్రములను ధరించెడివాడుగాను, జంట చర్యములను ధరించుచుండెడివాడు. అదియే పరిత్రముగ తల్లపబడుచు నేటికిని, జింక, పులిచర్యములు ఆసనయోగ్యములుగను, జింకచర్యము యజోఘతీయగను వాడబడుచున్నది. పూర్వ మనోవ్యసం

బంధముగల భాషలు తెక్కు వాడబడుచుండెను. శ్రేంచి, స్వీ జరులాండు దేశములలోని గుహలందు ఆకాలపు మానవుల చిత్ర రువులు, చెక్కడములు కనుగొనబడెను. కాశీకాదేవతయొక్క ఉపగ్రహములగు గ్రామదేవతల సంతృప్తికై జంతువులను ముఖ్యముగ తున్నులను, మేకలను, గొర్రెలను బలియొసంగుచుండెడివారు. నే ద కాల మం దు మా న వ బ లి యాచారములో నుండెను. ఋగ్వేద మం దు మహిమ బలంగా వర్ణింపబడియున్నది. ఈ ప్రపంచమందు మానవ జన్మము నూరుశేలసంవత్సరములకు పూర్వమని లెక్కింపబడినది. పూర్వ శిలాయుగము(Palio-Lithic age) కి లక్షల సంవత్సరముల క్రిందటిదని అంచనా వేయబడినది. మక్కలు మచ్చిక జేయబడిన జంతువులయందు మొదటివి. వాని పిదప, ఆవులు, మేకలు, ఎనుములు, గొర్రెలు గుట్టములు మున్నగునవి జచ్చెను. వీని సంతకృత్యమై పచ్చిక బయల్లుచేలను పోషించవలసి వచ్చెను. పిదప ధాన్యమును బండించుటకు మొదలిడిరి.

నూతన శిలాయుగము

నందు కొయ్యతో ఇండ్లు గట్టుట కారంభించిరి. పెంతు టిల్లుగాని మిడ్లెలుగాని ఆకాలమందు లేవు. ఈనూతన శిలాయుగము (Neo-lithic age) నందే మట్టిపాత్రలు జేయుటకు కనుగొనబడెను. శ్రీలు ముఖ్యముగ వంటమున్నగు గృహకృత్యములందు నిమగ్నులై యుండెడివారు. వ్యవసాయము వేట ముఖ్య వృత్తులుగ నుండెను. ఈకాలమందే డక్కను రాష్ట్రముందు ప్రత్తిరి పండించి గడ్డలు నేయుటకు మొదలిడిరి. అటుపైని రంగులనుగూడ కనుగొనిరి. వేదములందు వర్ణింపబడిన చాతుర్వర్ణము లీసరికి భిన్నభిన్నముగ అంతర్భాగములుగ నేర్పడెనని మృతులగునారి శరీరములు మట్టి బాసలలో బెట్టి పూడ్చివేయబడుచుండెను.

“పశ్చిమ ఆసియా, యాజ్ఞప్రదేశములలో వీరికి రాకపోకలు వ్యవహారములు జరుగుచుండెడివి. మాట్లాడెడు భాషలన్నియు ఒక భాష నుంచియే ఉద్భవించెను. ఈభాషలన్నియు భారతదేశమందు జనించిన భాషలే గాని ఇతరదేశమునుండి అనుసరింపబడినవిగావు. మాడు నాలుగు శతాబ్దముల క్రితము భారతదేశమంతటా ఇతరదేశములకు ఇరుము ఎగుమతి జేయబడుచుండెను” అని బర్కరి.

అన్యథులు పర్ వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ఉపన్యాసమును ప్రశంసించుచు చారిత్రక నిదర్శనములతోడను, పరిశోధనాజ్ఞానముతోడ నిట్టి సమగ్రముగ నుపన్యాస మొనంగినందులకు ఉపన్యాసకులకు కృతజ్ఞత దెల్పుచు ఉపన్యాసము ముద్రింపబడునని చెప్పిన పిదప సభ ముగిసెను.

జెయిలు కమీషనరుని రాక

రంగూను, డిసెం 10—స్వల్ప సేరస్థుల విషయమైచేయవలసినమార్పులనుగురించి జెయిలు అధికారులతో చర్చించుటకై ఇంగ్లాండులోని జెయిలు కమీషనరు ఆల్ఫ్రెడ్ గాండ్లర్ పీటర్సన్ గారు “ఆక్సుఫోర్డుపైరు” స్టీమరులో సోమవారమునాడిచ్చటికి వచ్చిరి. వీరిచ్చట నాలుగు నెలలుండి బర్మాలలోని జెయిళ్ళన్నిటిని చూచెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మహారాజులు పాట్నాకువచ్చుట

పాట్నా, డిసెం 10:—ఒరిస్సాలోని సోనాపూరు సంస్థానాధిపతియగు మహారాజా సర్ బీక మిత్రోదయసింగు డేల్ కె. సి. వి. ఇ. గారును నేపాలు రానాథాబహు దండరు జంగు బహదూరు కె. సి. యస్. వి. కె. సి. వి. ఇ. గారును బుధ, గురువారములలో నిచ్చటికి వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

రిక్సాకూలీకేసు

జిల్లా, డిసెం 10:—రిక్సాకూలీకేసులో మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు ఎ. ఇసార్ గారు ముద్దాయి యగు మాంసెనుగ్లె డిలు మీద ఇండియన్ పీసలు కోడు 804 సెక్షన్ 1 క్లాజా క్రింద నేరస్థాపనచేసి నెవన్ను విచారణకుపంపెను. ముద్దాయి కింకను బెయిలిచ్చుట నిరాకరింపబడెను. అంబాలా. నెవన్ను జడ్జి ఆర్డరులు వచ్చేవరకు ముద్దాయి పోలీసువారి యధీనములోనే ఉంచబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రాజ్ఞానకన్యక కావలెను

ఒక ఆంగ్ల వైద్యునకు రజస్వలావివాహమునకు ఒక ఆంధ్ర ప్రాజ్ఞానకన్యక కావలెను. ఈదిగవ విలాసమునకు ఉత్తములు వ్రాయవలెను.

X. Y. Z. c/o Andhrapatrika, P. B. 212 Mad

పచ్చయప్ప కలాశాల

84 వ సంవత్సరపు వసు

గౌ.నాథు. వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారధ్యక్షత వహించుట

పచ్చయప్ప మొదలియారుగారి కలాశాల యొక్కయు ఇతర ధర్మకార్యముల యొక్కయు 84 వ వత్సరపురంతి నిన్న సాయంత్ర మత్సర్యాచారముతో, పచ్చయప్ప కలాశాల భవనమున జరిగెను. గౌ. నాథుయ్యార్జి. వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారాసందర్శమున నధ్యక్షతవహించి, కలాశాల విద్యార్థులకు బహుమానముల పంచిపెట్టిరి. వావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, గౌ. ఎం. రత్నసామి, బి. తణికాచలంపెట్టి, పి. భక్తవత్సలునాయుడు, వి. తిరుమలైప్పిళ్ల, డి. బి. గౌ. నారాయణసామిశెట్టిగారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమందిహాజరైరి. బ్రట్టిల సంఘాధ్యక్షుడు డి. బి. వి. తిరుమలైప్పిళ్లగారు మొదల పరిపాలనానివేదికకు చదివెరి.

బ్రట్టిలనివేదికము

1923-24 సం॥ పచ్చయప్ప మత ధర్మాదాయములు రు 41582 నిలువతో ప్రారంభమయ్యెను. అవత్సరమున రు 79428 ల ఆదాయమువచ్చెను. రు 45855 ల నిలువతో ముగిసెను. దేవాలయాది ధర్మాదాయములనుండి వచ్చువరంబడి, అభివృద్ధియుట కనుకూలమైనదిగాకపోవుటచే ఆర్థికచిక్కులవలన దేవాలయము లందలి అర్చనసామగ్రిల పరిమితిని తగ్గింపవలసివచ్చెను. వస్తువులధరలు పెంచుటచే, ప్రతిదినము భోజనాదిసౌకర్యము లొక బడు యాతివలసంఖ్యను తగ్గింపవలసివచ్చెను. ఈవత్సరమున బ్రట్టిలలో నొకరకు డి. ౭॥ ౭॥ నారాయణసామిశెట్టిగారు, శ్రీరంగము జంబుకేశ్వరములంబలి పచ్చయప్ప ధర్మసంఘం పరిక్షించిరి.

పచ్చయప్ప విద్యార్థులు రు 64467 ల నిలువమొత్తముతో వీవత్సరము ప్రారంభింపబడెను. సంవత్సరమునందు రు 297855 ల ఆదాయమువచ్చెను. సంవత్సరము ముగియునప్పటికి రు 68851 ల మొత్తము నిలువయుండెను. పచ్చయప్ప కలాశాలయందు ఉన్న తపాతకాలయందు చాల అభివృద్ధి నందెను. ఈవత్సరమున “చరిత్ర” లయందు బి. ఎ. హాసర్న తరగతి కూడ నేర్పరుచుకొనుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు రంగీకరించిరి. కలాశాలయందు నెను కటి వత్సరము 936 గరు విద్యార్థులును ఈ వత్సరము 886 గరు విద్యార్థులును గలరు. ఉన్న తపాతకాలయందు వెనుకటివత్సరము 676 గరు విద్యార్థులును, ఈ వత్సరము 704 గరు విద్యార్థులును గలరు. విశ్వ విద్యాలయ బి.ఎ.డిగ్రీ పరీక్షలందు, ఒక్క ఫీలాసఫీ, ఫీజికలు వైశునలందు తప్ప మిగిలిన అన్ని సబ్జెక్టులందును రాష్ట్రమునందన్ని కలాశాలలకంటెను అగ్రస్థానము వహించెను స్కూలు ప్రైవటు పరీక్షలందీ యున్న తపాతకాలముండినెల్ల విద్యార్థులలో నూటికి 55 మందినూ విజయ మందిరి.

కంజీవరము చివరము లందలి పచ్చయప్ప మొక్కల యొక్కయు, ఇతరపాతకాలయొక్కయు అభివృద్ధి చాల తృప్తికరముగ నుండెను.

చంగల్వరాయనాయకరుగారి ధర్మములు

పి. టి. వి. చంగల్వరాయ నాయకరుగారి ధర్మకార్యములు ఈ వత్సరము రు 368644 ల నిలువ ప్రారంభమయ్యెను. ఈవత్సరమున మొత్తముపై 90442 ల ఆదాయము వచ్చెను. రు 3 64588 ల నిలువతో సంవత్సరము ముగిసెను. తిరువల్కేణి పార్థసారథిస్వామి దేవాలయమువద్దను ప్రతిమువద్దను కంజీవరము తాలూకాలో వ్రావేరిగ్రామమునందును చంగల్వరాయ నాయకరుగారు రుద్దేశించిన ధర్మకార్యములు సంత్సరికరముగ నిర్వహింపబడెను. వీరి ఆయుర్వేద ఉచిత వైద్యశాలయందు ప్రతిదినము వైద్యసహాయుకొరకు వచ్చు జనులసంఖ్య 348 నుండి 387 వరకు పెంచెను. చంగల్వరాయనాయకరుగారి అనాధశిశువులము నందలి అనాధబాలబాలికలసంఖ్య 53 నుండి 76 వరకు పెంచెను. అనాధ బాల బాలికా పాతకాలయందు వీరుగాక ఇంకను 27 గరు అనాధులు విద్య నందుచున్నారు. వీరందరునుగూడ చంగల్వరాయ పారిశ్రామిక పాతకాలయందు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. వెనుకటివత్సరమున వ్యయము తల 1 కి రు 150 ల చొ॥ న పడెను. ఈవత్సర మీ మొత్తము రు 118 లకు తగ్గెను. పొన్నంబాళిపిళ్ల సంస్కృత పాతకాలయందు 10 మంది విద్య నభ్యసించుచున్నారు.

గోవిందు నాయకరుగారి

ధర్మకార్యము లీవత్సరము రు 2560 నిలువతో ప్రారంభమయ్యెను. సంవత్సరాంతమునకు రు 6639 లు నిలువయుండెను. గోవిందునాయకరు శివకవి పాతకాలయందు 788 మంది విద్య నభ్యసించుచున్నారు.

ఓలేటి రంగనాయకమ్మ గారి

ధర్మకార్యము లీవత్సరముగూడ సంత్సరికరముగ నిర్వహింపబడెను. పచ్చయప్ప కలాశాలయందు ౪౮ వైశ్వవిద్యార్థులలో 34 గరుకు స్కూలరుషిష్టు లొసంగబడెను. ఇందుకు రు 3096 లు వెచ్చింపబడెను. వీరికి భోజనాదికముల క్రింద రు 2400 లు వెచ్చింపబడెను. ఇంటర్మీడియేటు, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలందు తీర్చులైన వైశ్వవిద్యార్థులలో కొందరుకు బంగారుపతకము లొసంగబడెను.

ఎం. చెల్లమ్మగారి

ధర్మకార్యములు ఈవత్సరముగూడ సంత్సరికరముగ నిర్వహింపబడెను. విద్యార్థులకు భోజనాదికముల క్రింద రు 936 లును, స్కూలరు షిష్టులక్రింద రు 590 లును, ప్రస్తుతముల నొసగుటకు రు 456 లును వెచ్చింపబడెను.

మణ్ణుగసుందర మొదలియారు గారి ధర్మములు

వైశ్వవిద్యార్థి డిక్రీప్రకారము అభివృద్ధిరకు దేవాలయమునందు (చింతాద్రాక్షేట) పి. మణ్ణుగసుందర మొదలియారు ధర్మకార్యములు నిర్వహింపబడెను. ఈవత్సరము రు 480 విద్యార్థి వేతనము లొసంగబడెను.

కలాశాలాచార్యుని నివేదికము

కలాశాల ప్రిన్సిపాలు నివేదికను జరుపుచు నీవిధముగ ముగించెను. పిచ్చిరహితము తరగతియందు కలాశాలను విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగ నేర్పరుచుట కనుకయునులకు వెంటనే అంగీకరించినందులకు బ్రట్టిలకు చాలకృతజ్ఞుడను. నేనెన్నియో దినములనుండి గలిగియున్న ఆశ నే ననుకొనినంతకంటె త్వరలో నెరవేరినందులకు చాల సంతోషించుచున్నాను. ఇంక నా రెండవ ఆశగూడ త్వరలో నెరవేరు నని నమ్ముచున్నాను. ఈ కలాశాలకు చెల్వపటునకు మార్చి రెండవనలు కలాశాలను జేయవలెనని నే నెంతయు నాశించుచున్నాను. ఇదియే నా రెండవ ఆశ.

రా. బి. బి. తనికాచలం శెట్టిగారు

పచ్చయప్ప మొదలియారుగారి జీవితమును సంస్కరించుచు నుపన్యసించిరి. అతడు 1758 సం॥ న కంజీవరమున వరదరాజస్వామి ఆలయమువద్ద జన్మించెను. అతని పుట్టుకకు పూర్వమే తండ్రి మరణించెను. తల్లి ఎట్టి ఆధారమును లేక అల్లాడుచు మదరాసునకు వచ్చి పోని నారాయా పిళ్లగారి అండముజేరెను. అతడప్పుడు దుబావుగ నుండెను. ఆతడీపర్చయప్పఅను బాచునియందు డెక్కువశ్రద్ధ దీసికొని విద్యార్థులుగ రిపించెను. పచ్చయప్ప క్రమక్రమముగ నభివృద్ధి నంది తానే దుబావు అయ్యెను తింజావూరు మహారాజులకు, ఈస్టిండియా కంపెనీవారికిని అప్పుడు జరుగుచున్న వ్యవహారముల పరిష్కరించుటకు పచ్చయప్ప చాలతోడ్పడెను. అపుడాతని శక్తిసామర్థ్యముల గమనించి తింజావూరు మహారాజు లతనిని దివానుగ నియమించిరి. అతడు చాలభవము నార్జించి తన 40 వ ఏట 1794 మార్చి 31 వ తేదీన తింజావూరు జిల్లాలో మరణించెను. పచ్చయప్ప చాల పూర్వచారపరుడగు మంచి హిందువు. కంజీవరము నందలి వరదరాజస్వామి దేవాలయమున కళ్యాణమంబలము నీతిజే కట్టించెను. అతనికి రెండవభార్యవలన ఒక్కమాత్రురేగాని పుత్రుడు గలగలేదు. అతడు తనపుయ్యలు నాయాయందు 3 క్కీలకుల రూప్యములను ధర్మకార్యములకొరకు ప్రత్యేకించెను. దాదాపు 25 వత్సరము లయినతరువాత ధర్మకర్తలా ధర్మముల సరిగ నిర్వహింపక స్వప్రయోగపరుచుకొను చుండిరి. ఇట్లుండగా అప్పటి అడ్వకేటు జనరలు సర్. హెర్బర్ట్ కాంటన్ ను గారు వైశ్వవిద్యలో దాదాచచ్చి ఒక స్కీము నేర్పరచెను. అప్పటినుండియు నీసర్వములు ఒక బ్రట్టి సంఘముచే పరిపాలింపబడుచుండెను. ఈసంఘమువారు 96 వత్సరములకు పూర్వమికలాశాలనేర్పరిచి, ఇదియే ప్రథమ జాతీయవిద్యసంస్థ క్రమక్రమముగా మరికొంద రితరులు గూడ పెద్దపెద్ద మొత్తముల సీ.బి.బి.ల కొసగి ఈవిధముగా నీపచ్చయప్పగారి ధర్మ మభివృద్ధి నందెను.

పంచములకు ప్రవేశము

ఈకలాశాల పరిపాలకవర్గముపై నొకదోషము సాధారణముగ నాపాదించబడుచున్నది. నిన్నుజాతుల కితరవిధముల పచ్చయప్పగారి ధర్మములు సహాయము జేయుచున్నను ఈకలాశాలలోనికి పాతకాలలోనికిని పంచములకు ప్రవేశము నిరాకరింపబడుచున్నది. పచ్చయప్ప మొదలియారుగారును ఇతరధర్మ పరులును సమదానములు ఒక్కహిందువులకు మాత్రమేచని దెలిపియుండుటయే ఇందుకు కారణముగ చెప్పబడుచున్నది. కాని పంచములు హిందువులుగారా? ప్రిన్సిపాలులు ప్రాప్తేంద్ర హిందూ మతేతులుగనుండవచ్చునుగాని హిందువులకు పంచము లందు ప్రవేశంపరాదా? పంచముడగు నందనూరు మహాయోగి జన్మించి ముక్తినిపొందించినచివరంబరము నందలి వరదరాజస్వామి భక్తుడు పచ్చయప్ప మొదలియారుగారు పంచములకు ప్రవేశమునిరాకరించునా? ఇది ప్రస్తుతాచార సాంప్రదాయములను

డి క్రొత్తపత్రిక నవలంబించుటకు వైశ్వవిద్యార్థుల అనుమతి నందుట అసాధ్యమునకడల వైశ్వవిద్యార్థులు బ్రట్టిల కట్టియనుమతి నొసాదరని నమ్ముచున్నాను.

కీ. శే. డబ్ల్యు. ఎస్. వెంటట

రామానుజులు నాయుడు

పచ్చయప్ప ధర్మాదాయముల బ్రట్టిల సంఘాధ్యక్షుడగు డి. బి. వి. తిరుమలై పిళ్లగారి ఆహ్వానముపైన న్యాయమాత్రి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, కీ. శే. డబ్ల్యు. ఎస్. వెంటటరామానుజులు నాయుడుగారి చిత్రపటమును బహిరంగ పరుచుచు నాయుడు గారి గుణగణముల ప్రశంసించి వారు చిరకాలముగా పచ్చయప్ప ధర్మాదాయముల బ్రట్టిలలో నొకరుగనుండు నిరుపమానము నేవనొనర్చిరిని నుడివి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

సభను ముగించుచు, తాను తన విద్యార్థిదశ నంతను పచ్చయప్ప కలాశాలయందే గడపితినియు, తానిప్పుడా కలాశాల వాసికొత్తను కధ్యక్షతవహించు భాగ్యము గలిగినందులకు గర్వించుచుంటినియు నుడివిరి. విరాళములకొరకు ప్రాతవిద్యార్థులకు విజ్ఞప్తింపగా నెక్కువ ఫలము గలుగలేదని బ్రట్టిల నివేదికమునందు దెలుపబడెను. ఇది చాలాశోచనీయము. ఇకమిదన్తనను, ప్రాతవిద్యార్థులను, ఈకలాశాలను పరస్పరము దగ్గరకు గొని వచ్చుటకు, బ్రట్టిలు ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను.

కలాశాలను చెల్వపటునకు మార్చి రెండవనలు కలాశాల జేయవలెనను నూచనను గురించి మాటలాడుచు, కలాశాలను మరియొక ప్రదేశమునకు మార్చుట మాత్రము తన కిష్టములేదని నుడివిరి. కలాశాల ప్రస్తుతస్థలమునందు 85 వత్సరములుగా నున్నది. అందుచే నీకలాశాలనచ్చుటనుండి మార్చరాదు. రెండవనలు కలాశాలగ మార్చకపోయినయెడల గలుగు లోజీమియు లేదు.

పచ్చయప్ప కలాశాల ప్రారంభింపబడినపుడు “యద్భావంతేషుచతి” అనువాక్యము నాచర్యముగ నిడిరి. ఈయాచర్యవాక్యము ఎంతో దూరదృష్టితో నిర్ణయించిరి నాకుదోచుచున్నది. హిందూమతముయొక్క పరమార్థముగూడ నదియే. మనస్సే వస్తు పరిణామమునకు కారామని యర్థము. గాంధీమహాత్ముని బోధనముగూడ ఈనత్వమునే ప్రకటింపచున్నది. అన్నిటికిని మనస్సే కారణము. పాశ్చాత్యరసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులుగూడ తిరిగితిరిగి తుద కీనత్వమునై పునకే మరలుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు ముగించుచు, పచ్చయప్ప కలాశాలకు భగవంతుడు జయమును ప్రసాదించుగాకయని ప్రార్థించెను.

అధ్యక్షుడు పుష్పమాలాలంకృతులుగ నొనర్చబడినతరువాత కృతజ్ఞతాపదకములతో ఉత్సవము పరిసమాప్తమందెను.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయ

రాయబారము

బొంబాయిలో శనివారము జేరును

నరోజినాయుడు గాంధీమహాత్ములతో సంభాషింపగోరుట

(ప్రీ ప్రెసు లింక)

బొంబాయి, డిసెం 10.— బొంబాయిలో శనివారము జేరునన్న దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ రాయబారము వారు సోజినీనాయుడుతో గాంధీమహాత్మునితోను ముంబయిలోనుండుటల జేయవలెనని వైస్రాయికి కేబిలు బంపినటుల తెలియుచున్నది. వైస్రాయితో మాట్లాడునరకు బహిరంగముగ సుపన్యసింపరాదనియు, పత్రికా ప్రతినిధులతో మాట్లాడనూడదనియు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను గోరునటుల తీర్మానింపబడెను. ఈరాయబారులు సామాన్య పౌరత్వ సంఘముతో మాట్లాడి ప్రజానాయకులతోవేరే మాట్లాడుదురు అదివారమునాడు సోజినీనాయుడు రాయబారులకు విందుజేయును. ఆసమయమునకు అన్ని పక్షముల నాయకులును ఆహ్వానింపబడిరి.

లక్నో మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యవాదులు గెలుపొందలేదు

లక్నో, డిసెం 10.— మ్యునిసిపలు యెన్నికలు ముగిసినవి. మహమ్మదీయేతరనియోజకవర్గములకు స్వరాజ్యవాదులెవ్వరును గెలుపొందలేదు. హిందూమహాసభవారు ౪౦ పి న అభ్యర్థులకే బాగుగా పోట్లువచ్చినవి. ఎన్నుకొనబడిన 27 గురిలో 6 గురే స్థానములను నిలుపుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

ఇంచీకేపు ప్రభువు: హిందూదేశము

(1)

ఇంచీకేపు ప్రభువు నామము, హిందూదేశ మెరుగనిది గాదు. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించు తెలులను విషయమును విచారించుటకు, ఇంచీ కేపు ప్రభువుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక విచారణ సంఘము వెనుక నియమింపబడెను. అందువీరు స్వల్ప మగు తగ్గుదలలను సూచించిరి. వీరి సూచనలను నను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొనసాగింపలేక పోయిరి. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారు, గొప్ప నౌకాధి పతి. పి. అండు ఒ స్టీమునావిగేషను కంపెనీవారి సాంపత్తిక సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, కంపెనీవారి స్థితినిగూర్చియు, బ్రిటీషు నౌకల గూర్చియు ముచ్చటించుటయగాక, హిందూదేశ విషయమునుగూడ పీరించుకముచ్చటించిరి. హిందూ దేశమునకును ఇంగ్లండుకునుమధ్య సతతము ప్రయాణము సలిపెడి పి. అండు ఒ స్టీమునావిగేషను కంపెనీవారి నౌకలగూర్చి ముచ్చటించునపుడు, యీ దేశము సంగతి జ్ఞాపకమునకు రాకమానదు. ప్రతి బ్రిటీషు ప్రముఖుడును హిందూదేశమును గూర్చి ఏదియో యొకసందర్భమున ముచ్చటించుట యాచారమయినది. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారు రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును పొగడుట వింత గాదు. ఏలనన రీడింగు ప్రభువుగారు ప్రజాశయ ప్రతిపక్షుల కనుకూలముగ ప్రవర్తించుటచే, వారి యామోదమును బడయగలిగిరి. రీడింగు ప్రభువుగారు దేశమున గొప్పమార్పులు గలిగించెద రను భీతి వీరికి దొలగిపోయినది.

ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి తెలిసినంత వరకు, రీడింగు ప్రభువుగారి నెదుర్కొనిన కష్టములు మరి యెవరి నెదుర్కొనలేదట. ఈకష్టము లెవ్వి? భారతీయులు స్వపరిపాలనము గోరుట యగద! భారతీయుల కోర్కెను వీరు దీర్చగలిగిరా? తీర్చకపోగ, ప్రజా ప్రముఖులపై నిర్బంధములను విధించినందులకు, భారతీయు లెంతయు విచారించుచున్నారు. రీడింగు ప్రభువు గారిపై కొండంత యాశబెట్టకొనిన వారు, నేడు నిరాశాహృదయు లగుచున్నారు. వీరు గాంచిన అపజయము మరియొకరు గాంచలేదనిగూడ తలచు చున్నారు. కాని ఇంచీకేపు ప్రభువు గారికి మాత్రము, రీడింగు ప్రభువుగారు దిగ్విజయము గాంచినట్లు దోచినది. బ్రిటీషు పరిపాలనము కట్ల భారతీయులకుమిక్కిలి అసంతృప్తిప్రబలియున్న పక్షయమున రీడింగు ప్రభువు హిందూదేశమునకు వచ్చెననియు, తమ తెలివి తేటలచే హిందూదేశ మును శాంతిపరచె ననియు, ఇంచీకేపు ప్రభువు గారు సంతసించుచున్నారు. భారతీయ నాయకులు స్వరాజ్యసిద్ధికి జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమై యుండవచ్చును. కాని, రీడింగు ప్రభువుగారు ప్రజ

లలో సంతృప్తి గలిగించినట్లు సత్యదూరము. నేడు, అన్ని పక్షములవారును అన్ని సంఘముల వారును, బ్రిటీషు వాదాసములందు విశ్వాసమును కోల్పోయిరి. మితవాదులు సయితము మిక్కిలి అసంతృప్తిని కనుబొమచుచున్నారు. భారతీయులు స్వరాజ్యసంపాదన మార్గములవిషయమై భేదాభిప్రాయమును చూపవచ్చును. సత్యర స్వరాజ్యసత్యకతగూర్చి గాని, ప్రస్తుతపరిపాలనాప జయముగూర్చి గాని, ప్రజలలో భిన్నాభిప్రాయ ములు లేవని, ఇంచీకేపు ప్రభువుగారు గుర్తెలుగ వలయును.

దేశమునం దిట్టి యసంతృప్తిని బెంచినందుకు రీడింగు ప్రభువుగారిని అభినందింపవలయునా? అయినను ఇంచీకేపు ప్రభువుగారితో వివాదపడ నవసరములేదు. ఏలనన వీరు అధికారాభిమానులు. వీరి దృక్పథము ననుసరించి రీడింగు ప్రభువు పనిజేసి యుండవచ్చును. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారికి గలిగిన సంతసమునకు మరియొక కారణముగూడ కనుపించుచున్నది. సివిలుసర్విసు యుద్యోగుల స్థానమును హక్కులను రీడింగు ప్రభువుగారు నిలువ జెట్టి ధన్యులయిరట. తత్ఫలితము, సివిలుసర్విసు బిల్లునందు గనుపించుచున్నది. ప్రజలు స్వపరిపాలన మునకై పరితపించుచుండ, రీడింగు ప్రభువులు సివిలుసర్విసును రక్షించుట కాతురపడుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారేమి, ఇండియామంత్రిగారేమి ఈ విషయమై జూపెడి పరితాపమునందు, శతాంశము నయినను భారతీయుల స్వత్వరక్షణముపట్ల జూపి యున్నచో, నేడు హిందూదేశస్థి వేరురూపము దాల్చెడిది. కాని అట్టితలంపు వారీయం దింకను ప్రవేశింపలేదు. హిందూదేశమును పరిపాలించిన యుక్తమ రాజప్రతినిధులలో రీడింగు ప్రభువుగారు రొక్కరిని భావించరిత్రకారుడు లిఖించు నట. ఇంచీకేపు ప్రభువుగారి సంస్తుతి కీరీతిని పాత్రులయినందులకు, రీడింగు ప్రభువుగారు సంతృప్త హృదయులు గావచ్చును. కాని, భారతీయాభిప్రాయము ఇంచీకేపు ప్రభువుగారి పొగడ్డలతో నేమాత్ర మేకీభవింపజాలదు. ఇక, రాజాపురాజ ప్రతినిధియగు వుడ్డుగారినిగూర్చి ఇంచీకేపు ప్రభువు గారేమియు జెప్పక, రాజప్రతినిధి పదవి యఖండ బాధ్యతతో గూడుకొని యున్నదనియు, వారికి విజయము గలుగుగాక యని తాము గోరుచున్నా మనియు మాత్రము సూచించిరి. పాపము, వుడ్డు గారినిగూర్చి ఎవరును ఎక్కుడు ఆశ్చర్యపడు లేదు. ఇందుకై హిందూదేశము విచారింపదు. అద్భుత ప్రతిభాశాలురగు రీడింగు ప్రభువుగారు విచ్చేసి చేసిన ఘనకార్యము లేవియు గనుపింపవు. అందుచే సామాన్య ప్రజల వుడ్డుగారు ఘనకార్యములను చేయలేదని చింతించువారుండరు. అధికార వర్గ యంత్రమునందు జేరినపిమ్మట, ఎట్టివారయినను దాని కనుగుణ్యముగ మెలగెదరనియు, సివిలు సర్విసు సభ్యులు త్రిప్పరీతినే యంత్రము నడుచు ననియు, నేషను పత్రిక యిటీవల ఖండితముగ చెలిపియుండెను. నిజమిదియే నని అనుభవము తేటపరుచుచున్నది. ఆర్భాటముల సంతగ గనుపజుపనివుడ్డు గారే రీడింగు ప్రభువుగారి కన్నను, ఎక్కుడు మేలొనర్చినను ఆశ్చర్యపడ నవసర ముండదు.

ఇంచీకేపు ప్రభువుగారు స్వేచ్ఛావాణిజ్యము నామోదించుటచే, సుంకములను విధించు పద్ధతి సంగీకరింపరు. అందుచే ఇంగ్లండులోనిపుడవలం బించుచున్న వాణిజ్య రక్షణ పద్ధతిని నిరసించు చున్నారు. ఇట్లులే హిందూదేశము నందును వలస రాజ్యములందును అవలంబించెడి రక్షణ పద్ధతి వీరికి సుతరాం బనికీరాదు. ఇంగ్లండు సామ్రాజ్య వాణిజ్యముపై నాధారపడుటచే లాభ ముండదని వీరు హితమొనగుచున్నారు. హిందూ దేశము తనకు కావలసిన వస్తువులను తానే తయారు జేసికొని, విదేశ వస్తువులను తెప్పింపకుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నదని ఇంచీకేపు ప్రభువు గారు వగచుచున్నారు. వీరి వాక్యములందు సత్య మున్నచో, భారతీయులు మిగుల సంతసించురు. అట్టి శుభస్థితి యొకను రాలేదని మాత్రము జెప్ప వలసి యున్నది. హిందూదేశ మిటుల ప్రయత్నించుట దోషమని ప్రాజ్ఞు లెవరును భావింప జాలరు. లాంకుపైరు వర్తకు లిటీవల జూపిన భీతినే ఇంచీ కేపు ప్రభువుగారును జూపు చున్నారని తలంప వచ్చును. వీరు జనవరిలో హిందూదేశమునకు వచ్చెదరట. ఆసమయమున హిందూదేశ శాధికారులకు వీరు తమ యుద్దేశ్యములను తెలిపెదరని భావించెదము. ఇంచీకేపు ప్రభువులు జరిపెడి ఆందోళన వెరుగకుండ జూచుటమాత్రము భారతీ యులవిధి యగుచున్నది. హిందూదేశ మిప్పుడిప్పుడే తలయెత్తుచుండ, దేశాభివృద్ధి సరికట్టుటకు బ్రిటీషు ప్రముఖులు కొందరెటుల ప్రయత్నించుచున్నారో, ఇంచీకేపు ప్రభువుగారి వాక్యములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. ఎదుటనున్న యుపద్రవమును గుర్తించి, భారతీయులు మాతృదేశాభివృద్ధికి నిరంతర కృషిసలుపుట యవసరము.

మంత్రుల వేతనము: బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము

మంత్రులకు వేతనముల నిచ్చువిషయమై, బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షనాయకు లగు నేనుగుప్త గారవలంబించిన మార్గము నామోదించజాలము. మంత్రుల వేతనములను బెంగాలు శాసనసభ వారిదివరకు మూడుమారులు నిరాకరించిరని, చదు వరు లెరుంగుదురు. నేనుగుప్తగారు చెలిపినట్లు, ఇక్కార్యమునందు వ్యక్తిపరమగు ద్వేషమేమియు లేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానముపట్ల తమకుగల ప్రాతికూల్యమును జూపుటకే, స్వరాజ్యపక్షము వారిటుల జేసియుండిరి. సాంఘికవిభేదమును వాటించిరను నారోపణలు సత్యవిరుద్ధ మనుటకు సందియము లేదు. అట్టిస్థితిలో మంత్రులు పని జేసినకాలమునకు వారికి జీతము లిచ్చుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారి పుణ్య యాగీకరింపవలయునో తెలియకున్నది. ఇరువురు మంత్రులు తమకు జీతము లక్కర లేదని యిదివరకు చెలిపియుండిరి. మరి యిరువురు మంత్రులకు స్వయముగ ఇబ్బంది గలిగె నని నేను గుప్తగారు గాని మరియెవరుగాని భావించినచో, ప్రైవేటుగ చంచాలను ప్రోగుచేసి సామ్య యవచ్చును. అంతియగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ సూత్రమును వివనాడుట పాడిగాదు. మంత్రులుగ నియమింపబడినవారు, మొదట ప్రజాభిప్రాయ మునకు విరుద్ధముగ నేల ప్రవర్తించ వలెను? అధికారవర్గమువారు ప్రజలకోర్కెలను ఏల విఫలపరు

వలెను? ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానముపట్ల వెనుక నెంత విముఖత గలదో, యిప్పుడును అంతటి విముఖత గలదు. ద్వంద్వప్రభుత్వము సభిమానించుటకు, స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఎట్టిసూతనపరిస్థితులు పొడగట్టలేదు. ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపాదనములను స్వరాజ్యపక్షమువారి రిటీవల వరుసగ నిరాకరించుటయే యందుకు ప్రబల నిదర్శనము. మంత్రులు పనిజేసిన కాలమునకు జీతము నిచ్చుట వేరనియు, మంత్రుల నియామకము వేరనియు, సేనుగుప్తగారు శ్రావణమృతము గనుపఱచిరి. సేను గుప్తగారి పరిశీలనశక్తి యద్భుతముగావచ్చును. కాని సామాన్య ప్రజలు వీరితో నేకీభవింప జాలరు. స్వరాజ్యపక్షము వారికి ఎవరినైనను పగసాధించు నుద్దేశ్యము లేదని తెలుపుటకు, సేనుగుప్తగారి రిటుల బలికి యుండవచ్చును గాని, వీరు నిజ సందర్భములను కనిపెట్టలేక స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిష్ఠను ఊహింప జేసిరిని చెప్పక తప్పదు. మంత్రపదవుల సంగీకరించుట దోషమగుచో, వేతనములనీయ సంగీకరించుటయే దోషమేయగును. జాతీయపక్షమునకు జెందిన మన్మథనాథరాయి, అఖిల చంద్రదత్తగార్లును, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులగు విజయకృష్ణబోసుగారును, తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రసంగించుచు, వెనుక నవలంబించిన సూత్రమును విడనాడుట కవసరము లేదని స్పష్టముగ దెలిపిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలముగ వోటుజేయకుండుటచే, తీర్మాన మామోదింపబడెను. ప్రజాశయ ప్రతిపక్షు లికమీద బుజములెగురవైచుటకు, సేను గుప్తగారు రవకాశమిచ్చినందుల కెంతయు చింతించెదము.

కర్రెంసీ కమీషను విచారణ

కర్రెంసీ కమీషను విచారణ ఫలితమెటులుండునో తెలియదు గాని, మున్ముందే యశుభ చిహ్నములు పొడగట్టెను. విచారణసమయమున క్రైస్టు రిపోర్టులను రాసీయకుండుట కడువిచిత్రము. రహస్యవిచారణ కేమి యవసరముగలదో తెలియదు. భారతీయ నిర్దేశసంఘమువారు విచారణ సంఘసభ్యుల అర్హతగూర్చి తమ స్టేటుమెంటులో దెలుపక, ఆభాగమును తీసి వేయ గోరి రట. సాక్షులు నివేదించిన స్టేటుమెంటులు మాత్రమే పైకి వెలువడుచున్నవి. పరిశోధితము తెలియకున్నది. హైందవవాణిజ్య సంఘమువారుమాత్రము ప్రజాభిప్రాయమును చక్కగ తేటపరచిరి. బంగారపు పరిమాణమును ప్రవేశపెట్టి, బంగారు నాణెములను కర్రెంసీగ నేర్పరుపవలయునని, వీరు గోరిరి. నాణెములను హిందూదేశమునందే ముద్రింపవలయుననియు, పదునైదు రూపాయలకింద వీనిని వాడవలయుననియు మున్ముందు బంగారునాణెములను దప్ప ఇతరములను అచ్చువేయ గూడదనియు, పేపరుకర్రెంసీ ిలువను హిందూదేశమునందే యుంచవలయుననియు, ఇందులోచాలాభాగము బంగారు నాణెములలోనే యుండవలయుననియు, బంగారు స్టాండ్డు రిజర్వును పేపరుకర్రెంసీ ంజన్వలో కొంతభాగముంచి, మిగిలిన మొత్తమును బంగారు స్టాండ్డు నిమిత్తము నియజేయవలయుననియు, మున్నగు సూచనలు మిగుల లాభకరము లనుటకు నందియములేదు. కాని ప్రస్తుతసందర్భములజూచిన

కర్రెంసీ కమీషనునా రీసమన్యలను తిన్నగ విచారించెదరనిగాని హిందూదేశమునకు విశేషలాభము గలుగుననిగాని దోచదు.

క్రికెట్టు ఆట: హిందువుల విజయము

బొంబాయిలో ప్రతిసంవత్సరమునను జరిగెడి క్రికెట్టు ఆటలలో, హిందువులు, పార్సీలు, మహమ్మదీయులు, యూరపియనులు పాల్గొనుచుందురు. ఈయాటలు మిగుల యుత్సాహము గలిగించుచుండును. ప్రేక్షకులనేకులు వెడలి తిలకించుచుందురు. ఈమారు జరిగిన పంచెములలో, హిందువులు యూరపియనుల నోడించి అంత్య విజయము బడసిరిని తెలుపుట కెంతయు సంతసించెదము. క్రికెట్టుబంతిఆట, కేవల పాశ్చాత్యక్రీడ. ధైర్య సాహసోపేతమయిన ఆట. ఇట్టి ఆటలలో దుర్బలులనియు వీరికివారనియు పితవబడెడి హిందువులు గెలుచుట జూడ, వారిపై సామాన్యముగ జేసెడి ఆరోపణలు సత్యములుగావని గ్రహింపవచ్చును. క్రికెట్టు ఆటలలో యూరపియనుల ప్రాబల్యము కొంతకాలము నుండియు అడుగున బడుచున్నది. గెలుపు ఓటమిమాట యటుండ, ఇట్టి యాటలు వివిధ సంఘములవారి మధ్య సఖ్యమును భ్రాతృభావమును పెంచుటకు తోడ్పడును. భారతీయ లేసంఘమునకు జెందినను సాధ్యమగునంతవరకన్ని విషయములలో చేరువకు వచ్చుటకు బ్రయతించుచో, విభేదములు వానియంతట యవియే తొలగిపోవును. బొంబాయిలో ప్రతి సంవత్సరమునను జరిగెడి ఆటలు, అనుకూల వాతావరణమును వ్యాపింప జేయుచున్నవి. ఇతర రాష్ట్రములలో గూడ ఇట్టిక్రీడల నేర్పరచి భ్రాతృభావమును బలపరచుట లాభకరము.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము:

రాండుటేబిలు సమావేశ నిరాకరణము
దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రాండుటేబిలు సమావేశపు ఏర్పాటును నిరాకరించినటుల, మలన్ మంత్రిగారు వెల్లడిజేసిరి. ఇట్టిసీతితో దక్షిణాఫ్రికాకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాయబారము పంపుట నిర్దేశకము. మలన్ గారి యూహను గ్రహించుట సులభము. రాండుటేబిలు సమావేశమున కంగీకరించుచో, ఆసియా చట్టపు సూత్రములను విడనాడి నటులగునట. తుదకు భారతీయలే నిజపరిస్థితులను గ్రహించిరినియు, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు పొరబడిరినియు స్పష్టమగుచున్నది. హిందూదేశమునకు దక్షిణాఫ్రికానుండి రాయబారము వచ్చుట యవద్రవకారణమగు నని మలన్ గారు భయపడుచున్నారు. కాని, భారతీయ రాయబారులు వివేకము జూపిరిని, ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపక మానరు. ఇకమీద దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముతో రాజీతురుట దుర్లభము. భారతీయులు గూడెముల చట్టపు సూత్రముల నెంతమాత్ర మామోదింపజాలరు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తమ కుటలస్వభాసమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపుడేమి జేసెదరు? బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి కొనెదరా? భారతీయుల భావికర్తవ్య మేమి?

మదరాసు శాసనసభ: ప్రశ్నోత్తరములు

మదరాసు శాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరములు
స్వభావము మిగుల యధ్వాన్నముగ నున్నది. అడిగిన ప్రశ్నకు సరియగు సమాధానము జెప్పచో, సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నల కంతగ సవకాశముండదు. ప్రభుత్వమువారు సందిగ్ధముగ జవాబిచ్చుటచేత నేమి, తమకు సమాచారము తెలియదని జెప్పట చేనేమి, సభ్యులు మరికొన్ని ప్రశ్నలను వేయవలసి వచ్చుచున్నది. ఇందువిషయమై ఏర్పడిన స్టాంపిగు ఆర్డరులను సవరింపవలసిన యవసర మెంతయో గలదు. జె. సాల్వానాగారు ప్రతిపాదించ బోయెడి సవరణ చాల యుపయుక్తముగ నున్నది. సభ్యులడిగెడి ప్రశ్నలకు ఖండితమగు ప్రత్యుత్తరముల నీయవలయు ననియు, జవాబిచ్చుటకు గడువు కావలసినయడల, రాబోవు సభలో తప్పక జవాబు చెప్పవలయుననియు, అటుల జెప్పనియెడల ప్రభుత్వము వారికి తగిన సమాధానము లేదని భావింపవలయుననియు, సాల్వానాగారి సవరణ చెలువుచున్నది. కాని, పబ్లిక్ డేమమున కవసర మగుచో జవాబీయ నక్కరలేదను మినహాయింపును చేర్చుట వలన, ప్రభుత్వసభ్యులు ఓని సవకాశము వైకొని సవరణయొక్క ప్రయోజనమును వమ్ము గావింపవచ్చును.

లేబరుపక్షము: కదలిక

లేబరుపక్షము కొంత కదలిక జూపుచున్నది. కొందరు సభ్యులు హిందూదేశమునకు విచ్చేయుచున్నారు. పార్లమెంటు సభలో కొందరు హిందూదేశము గూర్చి చర్చ దీపి కొన బ్రయత్నించుచున్నారు. బి.సెంటుగారి కామనుపెల్లు చట్టమును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టు విషయమునుగూర్చి లేబరుపక్షము వారు త్వరలో యోచించి నిర్ణయించెదరట. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు చట్టము క్రింద నిర్బంధింపబడిన వారిని విడుదల జేయవలయునని, లేబరుసభ్యులు ప్రతిపాదించెదరట. లేబరుసభ్యు లింకను ఆలోచనలతోనే కాలముగడుపుచో ప్రయోజనముండదు. వీరు ఎట్టి తీర్మానములను ప్రవేశపెట్టినను, ఓడిపోవుట నిజమేయయినను, కొంత ఆతురము నయినను జూపిన గాని, ఆత్మగౌరవమును రక్షించుకొన జాలరు. హైందవ ప్రశ్నను వీరు తమ కార్యక్రమమునందు ప్రధానాంశముగ జేర్చికొనవలయును. లేనియెడల వీరి యార్భాటములను విశ్వసించునా రుండబోరు.

లాలా బోధిరాజుగారు

ఫైదీలచే అగారవ పరుపబడుట

లాహోరు, డిసం 10:—పంజాబు శాసనసభా సభ్యుడును జెయిన్లస్థాయిసంఘసభ్యుడును అగు లాలా బోధిరాజుగారు అధికారేతర ప్రేక్షకుడుగాను జెయిన్లస్థాయిసంఘ సభ్యుడుగాను మాంటుగోమెరీ సెంట్రలు జెయిన్లస్థాయి ఇద్దరు ఫైదీలు కొంతమంది జెయిన్ల వార్డరుల యెదుటనే బోధిరాజుగారిమీద బురదను విసరి నెత్తిపై ద్రాక్షసారాయమును గ్రనుమరించిరిని మాంటుగోమెరీ నుండి యిచ్చటికి వార్తవచ్చినది. లాలా బోధిరాజుగారు వెంటనే ఆవిషయమును జెయిన్లరుకును సూపర్వైంటుకును తెలియజేసిరి. విచారణలు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంగ్లో-ఇండియనులకోర్కెలు

సైన్యములు - హక్కులు

బ్రిటిషు సైనికునితో సమానస్వత్వములు

లండన్, డిశం 8:— వెస్టుమినిస్టరులో సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభ్యులవారియేదుట సుపర్యవీణుల కర్మలు గిడ్డిగా రిట్లు చెలిపిరి:—

ఆంగ్లో-ఇండియను ప్రతిపత్తి చట్టముగను, గంగ్రెస్ గను నున్నది. ప్రత్యేకసహాయముచే సాకర్యములను, సన్న్యములనుగిండుట అపేక్షణీయులు గాదని పూర్తిగా ఆంగ్లో-ఇండియనులు గ్రహించిరి. సైన్యములో అన్ని తరగతులందును వారికి ప్రవేశ ముండవలెనని గొరుచున్నారు. సత్వములను సంపాదించి ఆర్థికసంరక్షణమును బొందగోరుచున్నారు. పోయిన ఐరోపా మహాసంగ్రామమున బ్రిటిషు సైనికాఖిలన్నిటియందును ఆంగ్లో-ఇండియనులు ప్రవేశించుటకు వీలైనపుడు బ్రిటిషు సైనికులతో సేమ వారిని సమానముగ ఆచరించుకుండుటకు కారణము తెలియ కున్నది. డెరాహూను సైనికకళాశాలయందు ఎందులకు తేరపిలు లేదో తెలియకున్నది.

ప్రభుత్వమువారివిధానము ఆంగ్లో-ఇండియనులకు అన్యాయమును గలుగజేయుచున్నది. వర్ణభేదమును పాటించక సామర్థ్యమునుబట్టి ఆంగ్లో-ఇండియనులను తేర్చుకొనవలెను. యూరపియనులు, భారతీయులు, ఆంగ్లో-ఇండియనులు ఒకరినొకరు తెలిసికొనుటకు వర్ణభేదమే అడ్డుగనున్నది.

తమజాతీయతను విడనాడు ఆంగ్లో-ఇండియనులను కర్మలు గిడ్డిగారు నిందించుచున్నారు.

యూరపియనుల పరిగణించబడెన పను కారణముతో ఆంగ్లో-ఇండియను జాతీయతను నడులుకొనుట గర్హ్యమనిరి. ఆంగ్లో-ఇండియనులకు విద్యాప్రబోధ మనవరమని వ్యక్తీకరించిరి. ప్రభుత్వముతో సంబంధములేకుండ స్వతంత్రముగ పనులకు ఆర్థికసహాయము చేయవలెననిరి. నానుభూతిని న్యాయమును తమసంఘమువారికి కలుగజేయవలె ననిరి.

ఆంగ్లో-ఇండియనుల ఆశయములపట్ల సానుభూతినిజాపుచు కర్మలు గిడ్డిగారి సందేశము ఫలితముగాక యని తీర్మానమును గావించిరి. కర్మలు గిడ్డిగారికి చాల జబ్బుగనున్నందున వచ్చేవారము విశ్రాంతికొనుట రివేరా కేరదరు.

జనవరి మొదటివారములో మార్చియిట్లను పయన ముగియుట పీలగుననుచున్నారు.

బొంబయి మిల్లుయజమానులు

ట్రేడ్ యూనియనులను విమర్శనలు

లండన్, డిశంబరు 8:— బొంబయి మిల్లు యజమానులకు బొంబయిమిల్లు సమ్మెనుగూర్చి నిర్మోగమోటుముగ ఖండించుచు అంతర్జాతీయ ట్రేడ్ యూనియను సంఘమువారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. భారతదేశ సేతపనివాండ్లు తేయు ప్రతిక్రియకు వాండ్లు చేసెదవోయని కనిబెట్టి చూడవచ్చుననియు, వేతనములలో నూటికి 98 వానిన హెచ్చించినను యుద్ధమునకు పూర్వముకంటె వారి పరిస్థితులు బాగులేవు. ఇవియుంగాక యుద్ధమునకు పూర్వము వారి వేతనములు చాల తక్కువ. 1923 లో యజమానులు నూటికి 34 వానిని జీవిడెను నిచ్చిరట. ఈ యజమానులనుండి పనివాండ్లను గాపాడుటకు వీలైనంతవరకు సేతపనివాండ్ల సహాయార్థము సామ్యును పనులు జేయవలెను.

న్యూజిలండులో వాక్వాన్యతలత్వము, భావప్రకాశతలత్వమున్నవను దర్జుము తప్ప నిజముగ అట్టి స్వాతంత్ర్యము లేదును చున్నారు. ఇదట లేఖాపరిశీలన మొక్కువగనున్నది. ఐంసుల యధికారులు ఈ గ్రంథమును జూచిన ఆపుతేసెదరని ఎవరో ఆదేశమునుండి ఒక పుస్తకము గావలెనని వ్రాయుచు చెరియ

మనోలుతగవు

జాతీయమితి మధ్యవర్తిత్వము

తురుముగలవిచారము

జనీవా, డిశంబరు 8:— మనోలుతగవును పరిష్కారము జేయుటకు సంప్రాప్తాధికారము గలదనియు మధ్యవర్తిత్వమునకు గూడ అధికార మున్నదనియు జాతీయమితిసభవారు నిశ్చయించిరి

జాగ్రహపాప, మరికర సైనికవైమానికాధికారులు సభలోనున్నారు. హేనుకోర్టుతీర్మానము తురుముగలచరలను అడిగూపలను జేయుచున్న పనుచున్నారు. ఉభయపక్షమువారు అంగీకరించితిరవలె ననుతీర్పును జాతీయమితివా రీయవలె నట.

బ్రుకెల్స్ పంక్తివర్గగ సరిహద్దును నిర్ణయించెద రనుచున్నారు.

బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు జాతీయమితితీర్పును శిరసా వహించెదరని కర్మలు అమెరికాగారు చెబుచున్నార.

నునీరుగేగారు హేనుకోర్టు తీర్పు తప్పకుచున్నారు. సఖ్యతతో రాయబారముతో తీర్మానించవలెను గాని జాతి ఇష్టమునచ్చినట్లు జేయరా దనిరి. సభవారు తనకోర్కెను అంగీకరించెదరుగాక యని ఆశించుచున్నాడు.

సభవారితీర్పు జాతీయసభకు సిఫార్సుగ నెంచెదరని మునీరుగేగారు చెబుతేరి. తాము ఈ పరిష్కారమును అంగీకరించుటకు అధికారము లేదనిరి. సభవారు తమ మధ్యవర్తిపరిష్కారమును వదులుకొనకుండురుగాక యనిరి.

జాతీయమితిసంఘమువారు తమపనిని సాగించెదరుగాక యని సిసియస్పియలోజాగా రనిరి.

9 వ తేదీవరకు సభ ఆపుజేయబడెను.

ఉపసంఘమువారు అంగీకరించుటలేదు

జనీవా, డిశంబరు 8:— మనోలుతగవును పరిష్కరించుటకు నియమించబడిన యువసంఘమువారు ఇంతవరకు ఒకరితో ఒకరు ఏకీభవించలేదు. గ్రేటుబ్రిటను ఏర్పాటును ఉండెను గా రంగీకరించుటలేదు.

భావి జర్మను మంత్రివర్గము

లండన్, డిశం 8:— జర్మను రాజకీయపరిస్థితులు గంగ్రెస్ గోళముగ నుండుటచే జర్మనుమంత్రివర్గ మెట్లు తేలునో తెప్పటకు పీలులేదు.

లోకనోబిడంబడిక సంగీకరించినవారు మంత్రివర్గములోనుండుట మంచిదనుచున్నారు కొందరు కానిప్రజాపక్షమువారును, సోషలిస్టులును దీనికోప్పరు.

ప్రజాపక్షమువారు లూథరుగారి యాధిపత్యమున ఏర్పడవలె ననుచున్నారు.

సోషలిస్టులకు లూథరుగారి యాజమాన్యము ఇష్టములేదు. రోజుకు 8 గంటలు పనిచేయవలె ననుశాసనము గావలె ననుచున్నారు.

భూపాలు లీగముగారి యభిప్రాయములను విద్యావిషయమును గూర్చి ప్రత్యేకమును గూర్చి ఒక ఆంగ్లపత్రికా ప్రతినిధితో తెలియజేసిరట.

డమాస్కసుకు ఉపద్రవము

విప్లవకారులను తరుముట

లండన్, డిశంబరు 8:— హస్పియలో డ్రూగులు తాత్కాలికప్రభుత్వము సేర్పాటుజేసిరిగాని ఫ్రెంచివారు దానిని మరల ఆక్రమించుకొనిరి. ఈ ప్రదేశము డ్రూగుల మతస్థానముట. ఫ్రెంచివారు దీనిని ఆక్రమించుకొనుటచే గ్రాండు లేబనను నుండి ఉపద్రవము తొలపననుచున్నారు. విప్లవకారులొకను అడంచబడలేదు. డమాస్కసులోను ఆ ప్రక్కలను పరిస్థితులు అస్థిరముగను అల్లరిగనుండుటచే అంతయు అసంతృప్తికరముగ నున్నదని జెప్పవలసియున్నది.

ప్రతిరాత్రియు డమాస్కసు పై కొలలనుండి బెల్లలు కురియుచునేయున్నాయి. ప్లవకారులు మొన్న దైర్ఘ్యముగ క్యాడెను మట్టించిరి. వారిని తరిమివేయుటకు ఫ్రెంచివారు శక్తులు సరిపెరి.

సింగపూరు నౌకాశయము నిమిత్తము మాతీలను ఇండియా నుండియే తెప్పించవలెనని మాతీ వాటికేర్వరులనుచున్నారు. తమకు ఆనల మాతీలు దొరకరని వీరు భయపడుచున్నారు.

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

తెయ్యూటు, డిశంబరు 10:— శాంతి సేర్పాటుజేయుటకు సిరియా జేయుటద్రూసులో అందరును తరకు తోడ్పడవలెనని డిజిటలెలుగారు ప్రకటించిరి.

ప్యారిసులో గూఢచారిబిని

బట్టు కొనుట

సాత్వము దొరకలేదు

లండన్, డిశం 9:— ప్యారిసులో ముగ్గురు బ్రిటిషువారు గూఢచారులుగ ప్రవర్తించుచున్నారని అరస్తుజేయబడిరి. వీరి క్షేబ్రిటిషుప్రభుత్వశాఖతోడను ఎట్టిసంబంధము లేదనుచున్నారు. ఈప్రకారము బ్రిటిషురాయబారి క్రూప్రభువు ప్రకటించబోవుచున్నాడు.

పట్టువడిన ఫ్రెంచిస్త్రీ ఫ్రాంసులో అనేకరంగములందు సైనికనౌకా వైమానికప్రయత్నములకు ఏర్పాటులను కనిపెట్టి జూచితినిరి ఒప్పుకొనెను.

ముఖ్యముగ వాయువార్తా వాయుపట గ్రహణపరికరములను, ఆవిర్పాటులను, ఇప్పుడు నిర్మించుచున్న రహస్యముగ నుంచబడిన అయిదుఇంజనులుగల విమానమును గనిబెట్టిచూచితినినెను. ఫిషరును ఒక పలకారపు అంగడిలో జూచితినియు ఇద్దరుక ప్రేమాతిశయము మెందాయెననియు చెలిపెను. ఇతరు ఫిలిపుగారితో తరకు పరిచమును గలుగజేసెనట. తాను చెప్పిన ప్రకారము పనిజేసిననో నెలకు 12000 ప్రాంతల నిచ్చెదమని రట. ఆరనిఅజ్ఞను శిరసావహించితినినెను. ఈసంగతి ఏదియు ఎంతమాత్రము లెచును తెలియదని పట్టువడిన ముగ్గురును చెలిపిరి

ప్యారిస్, డిశం 9:— ఈమెనుపురులను, నివాసస్థలమును పరీక్షించిబాడ ఏమియు ముగ్గురు అంగ్లేయులను దోషులని జెప్ప ఆధారమేదియు కన్పించలేదు. అందుచే మెరీలు అనునామె జెప్పినసంగతులను అంతగా పాటించ నక్కరలేదు. ఆమె చపల చిత్తురాలని చెడినచునకు గలననియు ఆమె నెటిగినవా రనుచున్నారు. వార్తాపత్రికలు అంతగా భయపడుటలేదు. ఈమెకు దొరికినసంగతి అంతయు బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు వైమానిక సాంవత్సరిక పుస్తకములో దొరుకుననుచున్నారు.

ఈ స్వల్పవిషయముచే ఆంగ్లో ఫ్రెంచివిశ్వాసము చెడకుండుగాక యని పత్రిక లనుచున్నయవి.

ఫ్రెంచి పత్రికల వ్యాఖ్య

ప్యారిస్, డిశంబరు 9:— ముగ్గురు అంగ్లేయులను అరస్తుజేయుటచే లోకనోబిడంబడిక ఇంగ్లండుకును భిన్నముగ కన్పించుచున్నది. వాయువార్తా కంపెనీ భవనములను పెదకిరి. కొన్ని లేఖలు వైమానికాధికారుల పట్టియొకటియు దొరకెను. పట్టువడిన అంగ్లేయులు మాస్కోలుగారి గూఢచారిబి ప్రయత్నములు తమకుమీయు చెలియవనిరి. ఇందులో ఆమె ఒక్కరికే చెలియునట.

ఫ్రెంచి ఆర్థికపరిస్థితులు

ప్యారిస్, డిశంబరు 9:— సేడు పార్లమెంటులో రెండు బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడెను. దీనివలన సామ్యును చేపూర్వులకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆదాయపుపన్ను, ప్రాంపుపన్ను ఎగుమతులపన్ను పెట్టోలు, ఆల్కహాలు, మోటారుబండ్లపన్నులను హెచ్చించెదరట. ఉత్తరముల విదను, తంతులు, లాబరీ విదను ఎక్కువ పన్నులను జేయవలెనని సూచించిరట.

బోల్లను సోదరులు

అల్లయన్యుభ్యాంకు మోసము

లండన్, డిశం:— రాబర్టుబోల్లను అను మాడవమద్దయిని నిర్దోషియని విడుదలజేసిరి.

నర్సాపురం సబుకోర్టులో

O. S. 120/1922

నర్సాపురం తాలూకా కేడంగి గ్రామం దేవస్థానమునకు జక్కంపూడి లింగయ్యగారిని బ్రట్టిగా నియమించవలెనని నర్సాపురం సబుకోర్టులో పిటిషను దాఖలుయెదినది. ఆ పిటిషను విచారణకు 17-12-25 తేదీకి వాయిదాజేయబడినది గనుక అక్షేపణ లున్నయెడల వాయిదాజోజున తెలియపర్చుకొనవలెను.

వల్లూరి వెంకట్రాపు
(2522) హైకోర్టు వకీలు.

ఇండియా ప్రభుత్వముగారి
"రాండుటేబిలు"
సమావేశము వీలులేదనుట

దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు

ఆసియావారుల పరిస్థితులు

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

కేపుటౌన్, డిశంబరు 10:— సానిక జాతీయ కమిషన్ సమావేశమున ఆసియావారుల పరిస్థితులను గూర్చి చర్చించుచు దేశీయమంత్రి వాలనుగారిట్లు నుడివారి:— ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆసియావాళ్ళు నుగూర్చి రాండుటేబిలు సమావేశము గావలెనని గోరిరి. కాని దీనివలన అసలు ఆసియావారుల బిల్లునకు సంబంధించిన ముఖ్యమూలములకే మోసమువచ్చుచుగాన రాండుటేబిలు సమావేశమునకు దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించరైరి. ప్రభుత్వము వారందులకు సంసిద్ధులుగలేరు. కాని ఈవిషయమును చర్చించుటకు వచ్చుచున్న భారత రాయబారులను ఎంతయు ఆదరించి ఆహ్వానించుటకు అభ్యంతరముండదు. బిల్లును ఆమోదించినచో సెలక్టుకమిటీకి డెలియజేసెదరు. అపుడు భారత రాయబారులు వారిఎదుట తమసాక్ష్యము నీయవచ్చును. దక్షిణఆఫ్రికా పరిస్థితులు ఏమియు భారతీయులకు తెలియకపోవుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికాకుండి ౭ యబారులు ఇండియాకు బయలుదేరిపోవుట విచారకరము. దీనివలన దురభిప్రాయములు మరింత ఎక్కువగా వచ్చును. దక్షిణఆఫ్రికాసమన్వయ సాకుగగొని భారతీయులు తమస్వచ్ఛరిపాలనమునకు వినియోగించుకొనెదరు.

పి. ఓ. పొగయోడకంపెనీ

వార్షికసమావేశము

ఇంచీకేపుప్రభుని విమర్శన

లండన్, డిశంబరు 9:— పెనిస్సులరు ఓరియంటల్ పొగయోడక సంబంధించిన ఆర్థికవిషయములనుగూర్చి ఇంచీకేపు ప్రభువు వార్షికసమావేశమున ముచ్చటించిరి. సాకానిర్మాణమునకు వ్యయము ఎక్కువగుటచే క్రొత్తనాకలను వేయుట మానిరట. డివిడెండును తగ్గించిరి. పెట్టుబడులవేతను, మూలధనమునుండి తీయుటచేతను డివిడెండును బంచిపెట్టుటకు వీలైనది. పరిశ్రమలను గాపాకు చట్టమును సంరక్షకవిధానముగ ప్రయోగించుటను ఖండించిరి.

డొమినియనునుంకములు

నుంకములను విధించియో, సహాయముచేసియో ఇతరవస్తువులు తమదేశములోనికి రాకుండ జేయుచున్నారట. ఆవిషయముపై ప్రయత్నించుచున్నారట. ఈ సంవత్సరమున బ్రిటిషు రాక్షసిబొగ్గుపై ఇండియాలో దిగుమతిపన్నును విధించునన్నారు. ఆస్ట్రేలియాలో పరిశ్రమలున్న పట్టణములందు విస్తారము వన వచ్చుచున్నారట. వీరికి ఎక్కువసంరక్షణమును జూపుచున్నారట. తమకు గావలసిన వస్తువులన్నిటిని తామే తయారుచేసికొనుటకును ఏమియు దిగుమతిజేయకుండుటకును ఇండియా, డొమినియనులు నిశ్చయించుకొనెనట. అందుచే బ్రిటు, సామ్రాజ్యవర్తకముమీద ఆధారపడి యుండవలదు. విదేశీపుమాక్కులులమీద ఆధారపడినగాని లాభములేదు. బంగారు స్టాండర్డును వరల ప్రవేశపెట్టుట మంచిదనుచున్నారు.

రాజద్రోహము

మాస్కోనుండి జరుగుచున్న రాజద్రోహ ప్రచారమునకు క్రైమియానియనిస్టులు ఎంతమాత్రము లోబడువారుకారు. కమ్యూనిస్టులచే సాగించబడిన సమ్మెలో ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నూటికి 10 మంది నావికులుగూడ జైరతేదట. సమ్మె ఇష్టమే లేదు. చిత్రమీమన, ఒక బ్రిటిషుకాకలే ఇందు జేరెనని. ఆస్ట్రేలియాలో ఈ అతివాదులను బ్రూసుగారు తన మనోనిశ్చయముతోడను, రాజకీయ భోత్యంతోడను ఆకుం 13 ధర్మముతోడను ఓడించెను.

ఇండియా కేసులు

ఇంచీకేపుప్రభు దంపతులు ఒకపక్షము ఇండియాలో గడిపెదరట. బొంబాయి జనపరిలో జేరెదరట. రీడింగుప్రభువు కంట్ల ఇదివరకున్న రాజప్రతినిధు లెవరును ఇంత కష్టసమయమున పాలనను జేసియుండలేదు. ఇండియాకు వచ్చిన రాజప్రతినిధులలో రీడింగు చాల వివేకవంతులలో నొకరని చారిత్రమున జెప్పకొనెదరు.

నిరుడుసంవత్సరము

సాకావ్యాపారమునకు చాలవచ్చును. చీనాలో చిక్కులు తక్కువకేపులు, ఎక్కువ సాకాశయవ్యయము, ఎక్కువ ప్రయాణపుఖర్చులచే అంతలాభముగ లేదు. ప్రతికూలముగ నుండెను. ఆస్ట్రేలియా దక్షిణఆఫ్రికా సమ్మెకే అపారము గు నష్టము పెనిస్సులరు ఓరియంటల్ పొగయోడకంపెనీకి గల్గెను. ప్రస్తుతము సగటున 7 సంవత్సరములమీద 589,461 టన్నుల బరువుగల ౬7 నాకలున్నవి. యుద్ధానంతరము సాకలు క్రొత్తగ అతికష్టముమీద నిర్మింపబడుతో జరిగెను. ప్రాత నాకలను దీసివేసి క్రొత్త నాకలను నిర్మించుటవసరమైనను, ధరలు పెరిగిపోవుటచే ఆపుజేరిరి. క్రొత్త నాకలన్నియు ఒక రాజపుటానా దప్ప తక్కినవన్నియు ప్రచారములోనే యున్నవి. వర్తకము వరల అందుకొనుటచేతను పని ఖర్చులు తగ్గటచేతను లాభముగ నే యుండును. కాని ఈలోపుగ వారిపయనములు నష్టముగ నుండునని భయపడుచున్నారు.

డివిడెండు

ఈ ఆర్థిక సంవత్సరమునకు ఎక్కువ డివిడెండును ఇచ్చుటకు వీలులేదు. వర్తకపరిస్థితులం జేసియు, పరితర్కాత్మకతలను బట్టియు కంపెనీ సామ్యము జాగ్రత్త పెట్టుట మంచిది. డివిడెండుగ బంచిపెట్టరాదు. ఇప్పుడు పరిస్థితులు అనుకూలముగనున్నను తుదకు అనుకూలముగనే పరిమించును. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమలకు సహాయము చేయుటచే తాత్కాలికముగ లభించు నేగాని కలకాలము లభించదు.

భారత దేశవిధానము

డొమినియనులతో మనము వర్తకమును యభివృద్ధి జేయవలెనని అందరును అనుకొనుచున్న సంగతియే. కాని ఇండియా స్వయంసాయపు దేశము. సాధన సంపదలు అపారము. మన పరిశ్రమలపై నుంకములను విధించి మన సరకులను ఇండియాకు రాకుండ జేయ ప్రయత్నించుచున్నవారు. పరిశ్రమలను, దిగుమతి పన్నులను విధించి కాపాడవలెనన్న భరలను పెంచుటయగును. దానిని మన ప్రజలే ఆపరువల నుపయోగించువారే భరించవలసి యుండురు.

బంగారు స్టాండర్డు

విదేశీయులు మనదేశములో బదులు దీసికొనుటచే మన బగుమతు లభివృద్ధియగును. మనము విదేశీయులను బదులొచ్చిన దానికి సరుకుల రూపమున దీర్చెదరు. రొఖయాపముగ నీయరు. అందుచే బంగారు స్టాండర్డును ప్రవేశపెట్టుట మంచిది.

ఆదనపునాకావ్యాపారము

వర్తకపు నిలవ ప్రతికూలముగనున్న మన జాతీయ పరపతికి భంగము కలుగును. ధరలను పెచ్చించుటచే వేతనములు తగ్గును.

సంధి ఒడంబడిక

సర్ చాంబర్లెనుగారు సాధించిన సంధి ఒడంబడిక ఎంతయు లభించును. ఈలోపుగ పన్నులను తగ్గించుట, ఉత్పత్తి జేయుటలో ఖర్చులను మితముగ జేయుట, ఎక్కువ సరకులను తయారుజేయుట చేతను కొంత నివారణగ యుండవచ్చును. ప్రభుత్వము వ్యయమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అంతర్జాతీయ ఒడంబడికచే అంతగ్రాములకు ఎత్తివేసిన ఎంతయో లాభముగనుండును. చాల మిగులును. యుద్ధము ముగిసిన వాడిగ మనము జలాంతగ్రాములను నిర్మించుటకు ఎంతయు ఖర్చుపెట్టినారము. మొత్తము 47000000 పౌనలను ఖర్చుపెట్టినారము.

కొందరు మునిసిపలు అధికారులు అంతులేకుండ దుబారాచేయుచున్నారు. ఒకరో ఇద్దరో తిప్ప తక్కిన కార్మికనాయకులందరును వర్తకము ప్రంభించు మార్గముల నవలంబించుచున్నారు. తమదేశీయులను బిచ్చమెత్తుకొని బ్రతుకుటల జేసినవారగుచున్నారు. కొందరు యూనియను నాయకులు వేతన పరిస్థితులు, పనిచేయు గంటలు, తయారుచేయుసరకును జూచి ఆమోదించిరి. కొందరు చేయలేదు. పరిశ్రమల నష్టముతో కాల నిర్ణయము లేకుండ. సాగించలేమను సిద్ధాంతమును వీరు ఒప్పుకొనరు.

కమ్యూనిస్టుల ఆందోళనము

బ్రిటిషు దీవులలో విప్లవము అసంభవముఅనరాదు. కలలోవైన లిలంబరాదు. ఇవట కాసనములు బీదసాదలను సమానముగ నున్నయవి. కమ్యూనిస్టు అధికారమున ప్రజలు స్వంతము

గ ఆర్జించుకొన్న ఆస్తియు, నిలువజేసికొన్నసామ్యు అంతయు అధికారులే వశపరచుకొందు రనియు, స్వాతంత్ర్యము నశించుననియు, దుష్కరమగు దార్శన్యము వీడించు నభియు బహుశఃఖ్యాకులు గ్రహించిరి. ప్రభుత్వమునకు దేశమంతయు కుడిభుజమువలె గాపుడలను గాయుచున్నది. అరాజకవలను రూపవసించుటకు తోడ్పడును. ప్రజలు న్యాయమును తమపనులను కాంతముగ జేసికొన వీలుగవలదు కాసనములను మార్చుటవసరము.

వరల పెట్టుబడి

ఈ ప్రజాస్వామ్యదేశములో విప్లవము లేన కష్టములేదని మన్మథులు గా రు వ చించిరి. కాని ప్రస్తుతము పాతి క్రామిక విధానము సగుల పెట్టుబడితో సాగుటచే పశిషాయి నది. జీవినోపాధి లేకుండజేసెను. తనపరిస్థితులందు సమాన పరిస్థితుల నేర్పాటుజేయులేకపోయెను. ఇదంతయు నిజమే. పరిశ్రమలో పెట్టుబడి పెట్టిన సామ్యులూ నూటికి 80, 90 వంతు శ్రీనుంతులచే పెట్టుబడి పెట్టుబడలేదు. ఎవరోకష్టపడి మిగుల్పుకొన్నప్రజలు పెట్టుబడి పెట్టుచున్నారు. వాణిజ్య పారిశ్రామికవ్యవహారములన్నిటిని ప్రభుత్వమువారే నిర్వహించిన, వ్యక్తి స్వయంవికాసము అడగంటును. మానవుని ధీకృతి నుపయోగించుటకు వీలుండదు. దేశము త్వరితగతిని దివాల దీయవలసినవచ్చును. అట్టి యెత్తులను మన్మథులుగాదు ఎత్తుకొనరు గాక.

ఈసంవత్సరములో జరిగినపని

ఈసంవత్సరము ప్రస్తుతము 434 నాకలు ప్రచారములో నున్నవి. 14894,844 టన్నుల సరకులను గొంపోయెను. 2006806 ప్రయాణికులను గొంపోయెను. 294918 జంతువులను గొంపోయిరి. వేతనములకును, సిబ్బందితిండిఖర్చునకును 4878590 పౌనులుఆయెను. పి. ఓ. కంపెనీ సిబ్బంది విశ్వాసముగ పనిచేయుచున్నందులకు కృతజ్ఞులము ఇతర విదేశకంపెనీలతోగూడ తాము స్నేహముతో పెలరచున్నారమరిరి. నేటికి పి. ఓ. కంపెనీ ప్రారంభమయి 90 సంవత్సరములైనది. అందరును భక్తి విశ్వాసములతో పనిచేయుచున్నారు. అయ్యది నానూటికి అభివృద్ధిచుగచున్నయది.

స్వీయచరిత్ర

వార్తాపత్రికలు తనకు 78 సంవత్సరములున్నవని ప్రకటించెనట. అందందేత నీపాటికి పనిని చాలించుకొనవలెనని పత్రికల యభిప్రాయముగావోలు. తాను భరించలేనని తోచినవెంటనే తనధర్మమును విడనాడెన ననిరి. లేదా ఇంతకముందే స్వాకుదారులు తనను తొలగవలెనని చెప్పినచో అట్లే చేసెన ననెను.

భారతవర్తకులతో సంబంధము

ఇండియాలో గాంధీగారి ప్రచారమువలనను స్వరాజ్య ఆందోళనమువలనను బ్రిటిషు ఇండియా స్ట్రీటు నేవిగేషను కంపెనీపని ఏమియు చెడలేదని ఇదివరలో జెప్పియుంటి ననిరి. 70 ఏండ్లక్రితము, ఈకంపెనీ ప్రారంభమైనపుడు సంబంధము భారతవర్తకులతో ఎంత హృద్యముగ నుండెనో నేటికిని అపకారమే యున్నది. చెక్కుచెదరలేదు. దీనికి దృష్టాంతముగ సర్ విలియంకరీగారు ఇండియానుండి స్వదేశమునకు వెచ్చివేయుచుండుటచే స్ట్రీటు నేవిగేషను కంపెనీతో సంబంధ మున్న భారతవర్తకులందరును తమ విచారమును డెలుపుచు జాబు నొకదానిని తనకు మొన్ననే వ్రాసి రినిరి. విలియంకారి సహాయమును లండనులో తాను బొందగల్గుదు ననిరి.

ఇండియాలో 'ఫరం'పెద్దగ ఎవరున్నను ప్రాతమైత్రికి ఎంతమాత్రము లోపము లేకుండుననిరి.

రీడింగు ప్రభునిస్తుతి

తనకు ఇండియాలోనున్న 50 సంవత్సరముల సంబంధము నుగూర్చి ప్రస్తావించుచు 10 మంది రాజప్రతినిధులను జూచితి ననియు రీడింగు ప్రభువు మాత్రము కష్టపరిస్థితుల నెదుర్కొనవలసి వచ్చెననియు భారతదేశమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలభావము దిగంతవిక్రాంతముగ చెలరేగు సమయమున రీడింగు ప్రభువు అధికారమును స్వీకరించవలసి వచ్చెను. అకుంత ధైర్యముతో అత్యధ్యులమున ఓర్పుతో నిదానముతో, పరుకు బడితో రాజకీయ వేత్తలందరిని సరళమార్గమునకు ద్రిప్పగిరి. భారతదేశమందంతటను కాలిని నుహృద్భావమును గలుగజేసిరి. ఇండియను సివిలుసర్విసు సర్వములను పరిస్థితులను నిలబెట్టి కాపాడిరి. దేశము ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగున్నవి. పరపతి ఎంతమాత్రము తగ్గలేదు. ఇదివరకున్నదానికంటె ఎక్కువగ ఇండియా బ్రిటిషుప్రభుత్వముతో ఎక్కువ మైత్రితో నుండవలయు జేసి పోవుచున్నారనిరి.

రాజప్రతినిధి ధర్మములు

రైలు ఆనకబిలు ఉడ్ గారు రీడింగు ప్రభునిస్తానే అధికారమును స్వీకరింపబోవుచున్నారు అలంకార ప్రాయమైన ఉదాగపదవిగా దిది. దేశపరిపాలనముకు కంతయు అతడు బాధ్యుడకై తరవాది, ఉడ్ గారి పని ఎన్నటికిని తరగనిది. చాల దునమడి చేయవలసియున్నయది. అంతయు సమ్యముగజరిగి ఆయ యధికారము, పరిపాలనము దిగ్విజయముగ కొనసాగు గాక మని అందరును కోరుచున్నార మనిరి.

రాయలు కరంసీ కమీషను

బంగారు ప్లాండ్లకు స్థాపించవలయును

హైదరాబాదు వాణిజ్యసంఘ సాక్ష్యము

బొంబాయి, డిసెంబరు 10:—రాయలు కరంసీ కమీషను యొక్క భారతవాణిజ్యసంఘము సాక్ష్యమును సేదించెను. బంగారు ప్లాండ్లకు, కరంసీని స్థాపించుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమని చెప్పి ప్లాండ్లను పరిశీలించు సంఘము దాఖలుచేసెను. రాయలు కరంసీ కమీషనునందు నియమింపబడిన హైదరాబాదు భారతవాణిజ్యసంఘముల గాపాడుటకు జాలనియు, భారతీయుల బ్యాంకులను, బొంబాయికిని తీసికొని ప్రాతినిధ్యమియలేవనియు సంఘము ఆశాభంగమును చెప్పిందేసెను. టి.ఎ. రెస్టెయిండియానుండి ముద్రించబడిన యెడల దానిని ప్లాండ్లకు బంగారు నాణెముగ నుంచుచున్నది సంఘముచేసెను. తేదీయెడ 1913 బంగారు మొహిరి ప్లాండ్లకు నాణెముగ గావించవలయునని కోరెను. యిక రూపాయలను ముద్రించుట మానవలయును. కాను పదిహేను రూపాయలకు దేయ వ్యాపారమునకు నిర్ణయింపవలయును. దోసందునమయ ప్రారంభ ఘట్టమందు రూపాయలకుగాని బంగారు మొహిరిలకుగాని లేక రెంటిలో దొరతనమున కిష్టమెవరికినిగాని బ్యాంకి నోట్లు మొదలగు పరపతిపత్రములను మార్చుకొన నీయవలయును. రూపాయ సంపూర్ణముగ లీగలు లెండనుగనుండ వలయును. అనగా దాని విలువ తగ్గకయే యిచ్చిపుచ్చుకొనుటయందు రూపాయ యిప్పటికి వలె చెలావణి అగుచుండవలయును. బంగారము జామీనుగలే నిది బ్యాంకి నోట్లు యికి ముద్రించి చలామణిలో పెట్టవలదని సంఘము నిష్కర్షగ చేసెను. సంవత్సరమునకు భారతవంశీకైతకావలయునో అంతవరకే కాంటిలు టిల్లు లుపయోగమునందుంచవలయును. కరంసీ నోట్లు ముద్రించుటయు సామ్య యితరదేశముల కంపుటయు యిప్పటియలబ్యాంకి స్వాధీనముచేయవలయును. ఇంగ్లాండునందలి భారత కార్యదర్శివద్దనున్న నిర్వహణ యిప్పటియల బ్యాంకియందే యుండవలయును. దేశమునకు ధరలు, విదేశములతో మారకపురేటపురముగనుండుట మంచిదైనను, దొరతనము అందుకొరకు చమత్కారములనుగావించుట మంచిదిగాదు. పేదకు కరంసీ రిజర్వు అనగా కరంసీనోట్లు జామీనుగనము యిండియానుండి యుండవలయును. బంగారునాణెములు, బంగారు రూపమున పేదకుకరంసీ రిజర్వుండవలయును. కొంతవరకు ప్రత్యక్ష రూపమునగూడ నుండవచ్చును. పేదకు కరంసీ రిజర్వునకు మిక్కిలి బలమునీయుటకు బంగారు ప్లాండ్లకు రిజర్వులో కొంతవరకు ప్రాసన్నగుచేయవచ్చును. మిగతా రిజర్వుబంగారు ప్లాండ్లకు విధానముక్రింద నుంచవలయును. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యాందోళనము

జిన్నాగారు అహమ్మదాబాదులో మాట్లాడుట

అహమ్మదాబాదు, డిసెంబరు 10:—పత్రికాశీలాలైన హత్తేకేసులో ముజ్తాయి తరఫున వాదించుట కిచ్చటికిచ్చిన యం. ఏ. జిన్నాగారు విద్యార్థుల సభలో సుపన్యసింపుచు స్వరాజ్యాందోళనమును గూర్చి యిట్లు చెప్పిరి:—
అతివాదులతో అంగీ రింపక పోవుట నాకు కష్టముగానే యున్నది. నేను విరుదములు గాని అధికార పదవులను గాని అంగీంచుటలేదు. స్వరాజ్య మనగా కాగితములో చుట్టిచు నము అర్హులమైనప్పుడు మనకీయబడునది యని నాకెప్పుడును నమ్మకములేదు. ప్రపంచములో నే కీక్రియ దాని నాపలేదు. మనకు హిందూ రాజ్యముగాని మస్లిం రాజ్యముగాని అక్కరలేదు. పార్లమెంటు ప్రభుత్వమే మనము కావలెనని కోరుచున్నాము. కావున హిందూ మహమ్మదీయ భేదములను పోటింపని పౌరసత్వమును మనము గ్రహించవలెను. విద్యార్థులైన మీరందఱును దేశమును కాపాడుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. తమ్ముతాము రాపాడుకొన గలిగినప్పుడే స్వరాజ్యమునకు నిజమైన పునాదులు వేయబడును. ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ సైన్యమును సుపయోగించుటకు మనమే కారకులము.

తులకు జిన్నాగారు పదవులను యిచ్చినప్పుడే పుచ్చుకొనవలెను గాని దేశమును అమ్ముకొనరాదని విద్యార్థులకు సలహా చేసెను. (అ. ప్రె.)

అస్సానియేటెడు వాణిజ్య సంఘ సభ

కలకత్తా, డిసెం 10:—ఇండియా సిలోను ఆ స్సానియేటెడు వాణిజ్య సంఘముయొక్క వార్షిక సభను డిసెంబరు 14, 15 తేదీలలో రాజప్రతినిధి తరమును, తదితరులతోపాటు బెంగాలు గవర్నరుగూడ ఆ సభకు వచ్చును. మొదట వాణిజ్య సంఘములు చర్చింపబడుటకు విప్లవ తీర్మానములను తయారు చేసి యుంచిరి. బొంబాయి వాణిజ్యసంఘమువారి దివిరకు ప్రకటించబడిన తీర్మానములలో ఎనిమిదింటిని పంపిరి. కంపెనీల మీద నూపురు టాక్సును విధించుట సాధ్యమైనంతే త్వరలో మాఫులెననియు, జూలైతో 1905 మార్చి 5 తేదీన టారిఫును గూర్చి యేర్పరచుచున్న ఒడంబడిక మాడ సాధ్యమైనంతే త్వరలో ముగియవలెననియు బొంబాయి సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి ఫిరార్లు చేసెదరు. కార్మిక తరగతుల ఆర్థిక పరిస్థితులను తెలుపు లెక్కలను కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు తయారుచేయవలెను గాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ఖేయగూడగా ఓరికలంపు, మిటియోగూ లాజికల్ డిపార్టుమెంటువారికి యెక్కువ పట్టాభివలెనని ఫిరార్లు చేయును నీ సంఘమువారు పరియొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. (అ. ప్రె.)

ఆర్థికవైఖ్య మహాసభ

చెన్నైపురమున రాబోవు జనవరి మొదటివారమున జరుగనున్న పదమూడవ మహాసభకు ఆర్థికవైఖ్య వైఖానాసులలో నొకని నెమ్మకొనవలసినదని ఆహ్వానసంఘ సంయుక్త కార్యదర్శులు నిర్ణయించి నిజాము వాస్తవ్యుల బ్రోఫెసర్లను నెంచెను. కాని యితవరకు తత్సాంప్రదించుట లక్షివారిని చేర్చి యిండియానుండి తెలియచున్నది. వెనుకబడియున్న ప్రాంతాల సుతానాపూరితల తేలి అన్ని ప్రాంతముల సంఘభావ మభివృద్ధిపరచు నెంచినప్పటికిని యియ్యదొగమున కాప్రాంతాల లింకవరకు పూనుకొనకుండుట శోచనీయము.

కాలమా సమీక్షించుచున్నది. కార్యమా మిక్కిలముగ నున్నది. ఆర్థిక నియోజమా త్వరలో కావలసియున్నది. కాన ఆహ్వానసంఘమువారు త్వరలో పరిష్కరించుట యత్నమును.

వైశ్యరత్న బిరుదాంకితులను ఆర్థికవైఖ్య పత్రికాధిపతులునగు క్రియత కనగప్పలి రామస్వామిగారిని సీసభ్యులుగా గ నియమించిన యెంతో బాగుండును. వీరు వయోవృద్ధులు. సంఘాభిమానులు. సంఘాభివృద్ధి కంటే పాటుబడినవారు. కార్యానుసరణమునందెట్టి విపత్తులనుకొనినను జంకక వెనుదిరుగ పట్టుడలతో నిర్వహించు దీక్షాకంఠులు. ఒకటి సహాయ ముపేక్షింపక అనేక కష్టనష్టములను లోకై "ఆర్థికవైఖ్య" పత్రికను సభ్యులను ధీమంతులు; ఇట్టి స్వాగత్యాగిని సభ్యులను శ్రేయోభిలాషి నభ్యుత్థునిగ నెమ్మకొనుటకు సర్వవైఖ్య లామోదింప కోరుచున్నాను.

అద్దేవల్లి సత్యనారాయణ, మండన్లు, 10-12-25.

సేలములో శ్రీకన్యాకాపరమేశ్వరీ దేవాలయమునందు డి. పి. చన్నకృష్ణచెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద 7 వ తేదీన వైఖ్యల సభ జరిగెను. మదరాసులో జరుగనున్న సభ కీ సూచనల గూర్చి చర్చ జరిగెను. విశాఖపట్నంలో టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన 11 వ సభలో రజనస్థలం నంతరవివాహములను, విధవావివాహములను బలపరచెడి తీర్మానమున కేమాత్రము వెనుకంజవేయరాదని సభవారు తీర్మానించిరి. సేలములో సట్టి వివాహములు జరిగినవారిలో ఆర్థికవైఖ్య సభ భోజనమర్పాదలు జరుపుచు ఎట్టి ఆంక్ష లేకుండ గడత్రుచున్నారు. మరియు డిసెంబరులో కాంగ్రెసు జరుగనుగాన కాంగ్రెసునండి ప్రతినిధులు తిరిగి వచ్చుట కవకాశమిచ్చుచు జనవరిలో వైఖ్యసభ జరుపవలెనని యాసభవారు గోరుచున్నారు.

శిర్డీ, డిసెం10:—గాల్ సర్ చార్లెస్ యిన్నీసుగారు డిసెం12 తేదీ శనివారమునాడు కలకత్తాకు వెళ్లుచురు. అచ్చట మాడుకోజాలంటే 19 తేదీకి తాతానగరు చెల్లి 23 తేదీకి తిరిగి శిర్డీకి వచ్చును. (అ. ప్రె.)

శిర్డీ, డిసెం10:—సర్ బి. యకో. మిత్రాగారు కూడ డిసెం12 తేదీ శనివారమునాడే బయలుదేరి కలకత్తాకు వెళ్లి అస్సానియేటెడు వాణిజ్యసంఘసభకు వెళ్లుచురు. 21 తేదీన వారియూ బొంబాయిను చూడబోదురు. (అ. ప్రె.)

కొంతిందొక ప్రజలందరికి అటులనే చేసేదమని బోవి నిలుగారు ప్రకటించిరి. ద్రూగలుగానిందు, ఇతరులు మరేవర గానిందు, పరామలు అన్నమటను తప్పి యెరుగరనిరి. ఒకరి కొ. బొంబ ఇంకొ. డి కొమ్మల గుర పరామలు చేయబోరెరి.

విరిష్పబిల్లు

ప్రభుత్వసభలో ఆమోదించుట

బర్మె-హెడ్ ప్రభుని యువన్యాసము

లీపెల్లు, డిసెంబరు 9:—ప్రభుత్వసభలో రెండవవర్గాయము విరిష్ప ఒడంబడిక చట్టమును బర్మె-హెడ్ ప్రభుత్వ ప్రజేతపెట్టెను. కార్మిక లిబరల్ పక్షము తరఫున ఆర్నోల్డు ప్రభుత్వ ఆమోదించెను. ప్రభుత్వసభలో విరిష్ప బిల్లు చూడవలసిన పర్యాయము గూడ శిన్నాగోప్రాయము లేకనే ఆమోదించబడెను.

బ్రిటిష్ పర్వ కము

నవంబరు దిగుమతి ఎగుమతులు

లండన్, డిసెంబరు 9:—నవంబరులో 114698000 పౌనుల దిగుమతులు, 60974000 పౌనుల ఎగుమతులు జరిగెను. అక్టోబరుకంటే దిగుమతులలో 5864000 పౌనులు ఎక్కువ. ఎగుమతులలో 610500 లోపాలు తక్కువజరిగెను.

మస్గాలు తగవు

టర్కీ-ఇరాకు సమిష్టి ప్రభుత్వము

లండన్, డిసెంబరు 10:—మస్గాలు సవరణసూక్ష్మ అంగీరా ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యమును డిక్షొనుటకు 10 తేదీన అంగీరా కేసునున్నాడనని తీవ్రముగ వేగారు చెరిపిరి. బ్రిటిష్ పరిశీలనక్రింద మస్గాలగరమున టర్కీ-ఇరాకు సమిష్టి ప్రభుత్వమునకు తురుష్కలు అంగీకరించెదరన్నకొనుచున్నారట.

సైనికవ్యయమును తగ్గించు సూచనలు

లండన్, డిసెంబరు 7:—1925-27 మంజురులో సైనికవ్యయమును తగ్గించెదరని టైమ్స్ పత్రికా విశేషి చెలువుచున్నాడు. 7000000, 8000000 పౌనులకు నిలువజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి తలం పడుచున్నాడు.

సిరియాలో ప్రాంచీవిధానము

లండన్, డిసెం 8:—గ్రాండు లేబరు సభవారికి పూర్తిగ దేయపరిపాలనములో స్వాతంత్ర్యము నిచ్చిరని బెయిరూబునుండి చెలువుచున్నాడు.

లేబరును విశేషాంగ సంబంధములు మ్యాండ్లేటు పనరు వారే వ్యవహరించెదరు. లేబరును సభవారికి ప్రాంచీవారు సలహానిచ్చెదరు. కాని వీరికి కార్యనిర్వాహకాధికారముండదు.

రుషియాకు కింగ్స్ గారు ఆంగ్లముగానే యున్నారు. పరిశీలుట ఏమియుమారలేదు.

కామస్ససభ వారు పారిశ్రామిక సంరక్షక సుంకముల చట్టమును రెండవ పర్యాయము ఆమోదించిరి.

ఆంగ్లో-రషియను సంబంధములు

లీపెల్లు, డిసెంబరు 9:—ఆంగ్లో-రషియను సంబంధములను అభివృద్ధి చేయుటకు ఏమి చేయుచున్నారని యడుగ ఈజిప్టు యములో సోవియటు ప్రభుత్వమువారే మొట్టమొదట దీనికొనవలసియున్నదని విశేషాంగసహాయమంత్రి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను. ఇంతవరకు పరిష్కారముగాకుండ మిగిలినవ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుటకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ఏమిచెప్పినను వినుట కెంతయు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ నున్నారెరి. కాని ఇంతవరకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరము నీయలేదనిరి.

రషియాలో వివాహము

క్రొత్తశాసనములను స్త్రీలు ఆమోదించుట

లండన్, డిసెం 7:—ఇంతవరకును రిజర్వులయిన వివాహములనే గుర్తించదలంకొంటిమని ప్రభుత్వ మునుటచే స్త్రీలందరును కుమితులగుటచే అన్నివివాహములను సమానముగానేగ మాచెదమని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. పూర్వపుశాసనమును పసంహరించుకొనిరి.

సోవియటుల బహుమానము

ను 1926 సంవత్సరమునకు సర్ ఆర్థర్ చాంబర్లెస్ బ్రియండుగార్లకు ఇచ్చిరట. లాకర్నీ ఒడంబడికకు వీరు శ్రమపడినందుల కిచ్చిరట. 1924-25 లో ఈ బహుమాని నీయకపోవుటచే మూడేండ్లనుండి నిలువయున్న మొత్తము నిచ్చెదరు.

ప్రాతమంత్రుల జీతముల నిచ్చుటకు స్వరాజ్యపక్ష మంగీకరించుట

నాయకుడు సేనుగుప్తాగారి సంజాయిషీ

జాతీయవాదుల అసంతృప్తి

కలకత్తా, డిసెంబరు 10:—బెంగాలు మంత్రులకు జీతముల నీయవలసిన స్వరాజ్యవాదులతో జాతీయవాదులు ముమ్మారుగలసి వోలులనిచ్చి ప్రభుత్వమును బీదించిరి. ప్రాతమంత్రులెంతకాలము మంత్రులుగా బనిచేసిరో అంత కాలమును గవర్నరు చేనియమింపబడిన నల్లరు మంత్రులకు వేతనముల నిష్పింపవలసిన దని గోరుదు ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన సభ్యుడు పి. ఎస్. గుప్తాగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. స్వరాజ్యవాదులు యీ తీర్మానమునకు పరముగ వోలులనిచ్చిరి. స్వరాజ్యవాదుల వైఖరి జాతీయవాదుల కసంతృప్తి గలిగించెను. స్వరాజ్యపార్టీ నీతిని సమర్థించుచు సేనుగుప్తాగారు సంజాయిషీ నిచ్చిరి.

సేనుగుప్తాగారి సంజాయిషీ

స్వరాజ్యపార్టీ ముమ్మారు మంత్రుల జీతముల కొరకు ప్రభుత్వమునకు తీర్మానముల నోడించెను. ఓడించి నప్పుడెల్ల స్వరాజ్యపార్టీకి వ్యతిరేకములై యెట్టి కోరికలును లేదని విప్లవముగ డెల్లబడినది. ముమ్మారును స్వరాజ్యపక్షము యిచ్చినవోలులు ద్వంద్వప్రభుత్వము నిరసించుచు యిచ్చెను. ముమ్మారుదీయలేనను సరే హిందువులైనను సరే మాలికి ఎ. కె. ఛజాల్ హక్కునుగాని, సురేంద్రనాథ మల్లిక్ నుగాని, ఎ. కె. ఛజాల్ వినిగాని శాంతిపాఠశాలనుగాని స్వరాజ్యపార్టీ వోలులనిచ్చి ద్వంద్వపరిపాలనను బలపరచ జాలవని సేనుగుప్తాగారు పరిస్పృహను వాచించిరి.

కార్యనిర్వాహక వర్గము, మంత్రులతో గూడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును స్వరాజ్యవాదులు బలపరచజాలరు. మంత్రులు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుల చేతులందలి కీలుబొమ్మలు. ఈ తీర్మానమునందలి సారాంశమును ద్వంద్వపరిపాలనతో పోలికలు బడగూడదు. రెండు సారాంశములును వేరు మంత్రులు ఎవరైనను ద్వంద్వ పరిపాలనను కొనసాగించుటకు మంత్రుల జీతముల నీయవలసినదని ప్రభుత్వము తీర్మానమును డెల్లించెను. స్వరాజ్యపక్షము తీర్మానమును తప్పక తిరిగి ఓడించునని ఘంటాపథముగ సేనుగుప్తాగారు నడిపిరి. ప్రాతమంత్రులపై స్వరాజ్యపక్షమున కెట్టి కోరికలులేదనిగాన గత జీతముల నీయవలసిన స్వరాజ్యపార్టీ వోలులనిచ్చెను. మేము ద్వంద్వ ప్రభుత్వపాతము ఆర్పుటకు బోరాడుచున్నాము. భారతదేశ ప్రజల కామోక్షరముగ నుండు తిరిగి రాజ్యాంగమును మార్చుగానిందు షరతును స్వరాజ్యపక్షము అప్రసన్నానము గావించజాలదు. కాని వ్యతిరేక స్వరాజ్యపక్షమున కగ్రహముగలవని స్ఫురింప జేయు కార్యక్రమముందు మేము పాల్గొనజాలము స్వరాజ్యపక్షస్థితిని స్పష్టముగ తీర్మానప్రతిపాదకును స్పష్టీకరించెను. రాజ్యాంగము క్రింద మంత్రులు ఉద్యోగములను వహించుట శుభతప్పనియు స్వరాజ్యవాదుల సహాయమును చూరగొన జాలరని యెరింగి గవర్నరుగారి బలమునే ఆధారమున చేసికొని నియమింపబడినవిధమ వేతనముల తీర్మానముపై స్వరాజ్యపక్షము అనుమతముగ వోలులనియవచ్చునని మంత్రులు దలంబులు చాలపారభాటు అని ప్రతిపాదకుడి వినించెనని సేనుగుప్తాగారు డెల్లించిరి.

జాతీయపక్షముయొక్క అసంతృప్తి

డయూరీలేక ద్వంద్వపరిపాలన నాశనమిత్తము వోలులనిచ్చి ద్వంద్వపరిపాలన నాశనమందలి ప్రధానపాత్రములకు వేతనముల యెట్లునియవలసిన వోలు స్వరాజ్యవాదు లిచ్చిరో తనకు దురూహ్యముగ నున్నదని జాతీయవాది మన్మథనాథ రాయగారు నడిపిరి.

ప్రకృత తీర్మానము సూతసారాంశముల నేదియు దీసికొనిరా లేదు అని జాతీయవాది అఖిలచంద్రవర్మగారు నడిపిరి. గతతీర్మానమును రద్దుచేయుటకు స్వరాజ్యవాదులకు తగిన సకారణములేదు. నిజమున కారణమును సాంఘికవ్యక్తికారణములు మరుగుపరచుచున్నవనుటకు సందియములేదు. సాంఘిక కారణములచే మంత్రుల జీతములు యియబడలేదనుట సత్యమునకు ప్రతిపాదముగ వోలు నీయ వలయునని హేతువాదులను దోచుచున్నదికాని సానుభూతియు భావములును వేరుగ ప్రబోధించియున్నది.

పన్ను చెల్లించువారికి నష్టము దీసికొని వచ్చుట ప్రజాప్రతినిధుల ఆరాధన గావించుట యిది యెంచులయును. అట్లు చేసిన యెడ నమ్మకద్రోహము క్రింద ప్రజలు ఛాన్సినిచ్చెదరని సభ్యుడు మందలించెను. ద్వంద్వపరిపాలనయు, దానిని కొనసాగించడమైన మంత్రులను మనము ప్రతిఘటించునన్నాము. కొంతకాలమునకు మంత్రులు జీతమును యిచ్చుటకు మన మంగీకరించుటచే

అంతకాలమును మనము ద్వంద్వపరిపాలనలో జేరితి మనియే యర్థము అని సభ్యుడు తీవ్రముగ స్వరాజ్యపక్షమును నిరసించెను.

నిస్సహాయ స్వరాజ్యవాది

ముఖ్యముగ స్వరాజ్యపక్ష మాలనూత్రమునకు యీ తీర్మానము విరోధముగ నున్నదని స్వరాజ్యవాది యగు విజయ క్రిష్ణబోసుగారు తీర్మానమును బ్రతిఘటించిరి. కాని పక్షాన్ని యిచ్చుట ప్రతిపాదముగ వోలు నీయవలసినదనియు, అట్లు యిచ్చినయెడ స్వరాజ్యపార్టీనుండి వానలని యుండె ననియు బోసుగారు డెల్లించిరి. మంత్రులపై సానుభూతి జూప నవసరములేదు. క్రితముసంవత్సరము జేయుటతో నెదుర్చు లేకయే మంత్రులుగ బనిజేసెదమని వారు డెల్లించిరి. తీర్మానమునకు ప్రతిపాదముగ సభ్యుడు వోలు నిచ్చియే యుండును గాని పార్టీ నిరంకుశము మిక్కిలి కఠినముగ నున్నది.

ప్రాతమంత్రులలో నిర్దుగు, శాంతిపాఠశాల, నవాబు నవాబాల్ ఛౌవరీగార్లు వేతనముల దీసికొన నిరాకరించిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

గవర్నరు మెంటు ప్రెసనందు గుత్తపని రద్దు చేయుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 10:—ప్రభుత్వము తీవ్రముగ ప్రతిఘటించినను దొరతనపు ప్రెమలందు గుత్తపనులచేయువారిల యిచ్చుందులనుచిచారించుట కొకసంఘమును నియమించవలసినదని కార్మిక సభ్యుడు కె. సి. రాయు చౌదరీగారు నేటి బెంగాలు శాసనసభయందు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రైవేటు కార్మికములను, రైలు ప్రింటింగు కార్మికులను ముందు గుత్తపనుల రద్దు చేయుటచేసిన సభ్యుడు డెల్లెను. ఈ వర్గము రద్దు చేసినయెడ ప్రభుత్వము హెచ్చుగడనము వ్యయము చేయవలసియున్నదని దొరతనము వాదించెను. (అ. ప్రె.)

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయవిశేషి)

రెడ్డివిద్యాలయమునందు గ్రంథాలయ

భవన నిర్మాణమునకై శంఖుస్థాపనము

గతసోమవారము (3-10-1921) నాడుసాయంత్రము ౫ గంటలకు హైద్రాబాదులోని రెడ్డివిద్యాలయ భవనమునందు బహిరంగసభ సమావేశమయ్యెను-హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులు పలువురుసభసలంకరించిరి. నాటిసభకు గోస్వామి రాజాధన రాజగోష్ఠిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీయుత ప్రతాపరెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు ఆంగ్లేయ భావయందు గ్రంథాలయముల పూర్వనరీతను గురించి ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట కొత్తలు వేంకట్రావు రెడ్డిగారు ఉర్దూభాషతో రెడ్డివిద్యాలయ సౌకర్యార్థము రెడ్డిసంఘము వారిదివరకు హైద్రాబాదులో జేసిన ప్రయత్నములను నివేదించి తమ కీకార్యమునందు తోడ్పడిన వారిని బేర్కొనుచు హైదరాబాదు పౌరులందరయ్యుమనునందుజాతి మత వివక్షతలేక తోడ్పడిరిని డెల్లించిరి. గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణకార్యము తలపెట్టబడిన దనియు దానికై శంఖుస్థాపనకార్యము నాడు జరుపుటకు పూర్వము బొంబాయిలోను, హైద్రాబాదులోను వైద్యుల్ని పరీక్షించు అత్యుత్తములుగ విజయలైన విద్యార్థులకు అధ్యక్షులు బహుమానము లియ్యవలయునని గోరిరి. శ్రీయుతులు పుల్లారెడ్డి (వైద్య పరిక్ష), రంగారెడ్డి (ఇంజనీయరింగు) గార్లకు శ్రీయుతి పెంగిరి వెంకట రామారెడ్డి దేశములు వైద్యుల్నిగాను, రాజారాజేశ్వరరావు గారు (దోమకొండ) బంగారు పతకములను తయారు చేయించి పంపబడినవి అధ్యక్షులచే యొగబడెను.

అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమును ఉర్దూ భాషలో జదిపిరి. రెడ్డిసంఘము వారు జేయుచున్న ఉత్తము సేవను గొని యాడిరి. నాయకులును. విద్యాలయ, నిర్మాతలను నగు కొత్తలుగారిని ప్రశంసించిరి. ఆత్మసమర్థ-కేంద్రబిడ్డలతో గానననువిద్యాసంస్థలవలె నీ విద్యాలయము కొలది కాలములో వన్నె తక్కునన్నన మృత్యుము గలదని డెల్లించిరి. అటు తరువాత గ్రంథాలయ భవనమునకై పునాదిరానిని స్థాపించు లాంఛనము జరిగెను. అతిథులందరు ఉపహరవిందు వారగించిరి.

సంస్కృతము-సామాన్యభాష

నాల్గవ డిసెంబరు శుక్రవారమునాడు హైదరాబాదు ఆంగ్లజనసంఘము పక్షమున శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంగ్లభాషా నిలయుమునందు బ్రహ్మశ్రీ కొలచల కృష్ణసోమయాజులు గారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. సంస్కృతము సామాన్య భాషగా హిందీకి బదులుగ నుండవలెనన్న విషయములు గురించి మిక్కిలి విపులముగా రెండుగంటల కాలము ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాసము నందలి భావములు గల లఘుపత్రములు ఆంగ్లేయ భాషలో ముద్రింపబడి పంచి పెట్టబడెను. నాటి సభాధ్యక్షుల బ్రహ్మశ్రీ జొన్నల గడ్డ శోభిన్యారి కాస్త్రు గారి చే వినింపబడినది. ఉపన్యాసమును గ్రంథరూపమున అచ్చుత్తించి ప్రతులను ఆంగ్ల

ప్రపంచమున కంతకు అందజేయుటకు ఉత్సాహపూరితులగు శ్రీరాజా సదాశివరెడ్డి దేశాయి (పాపన్న పేట) గారు దయతో అంగీకరించి ఆంగ్లజనసంఘము వారిని కృతజ్ఞతా బద్ధులను గావించిరి.

హైద్రాబాదులో అర్ధవారపత్రిక

హైద్రాబాదులోని రెడ్డిప్రముఖులు నూనోద్యమమును దలపెట్టినారు. దీనివలన రాజధానియగు హైద్రాబాదునగరము నందు ఆంగ్లప్రతికలేదన్న ఆపకీర్తి లోలనను. కర్నూలునాండి శ్రీయుత ప్రతాపరెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు దీనిసంపాదకత్వమును వహించెదరు. ధనాధ్యులగు రెడ్డిసోదరులు తలపెట్టినకార్యమున కాటంకముగలుగునా! ముమారువేల రుపాయిల చందాలు ప్రోగుచేయబడినవి. ముద్రణాయంత్రము తెప్పించబడినది. కార్యాలయము రెడ్డి బోరింగుపశానునందే నిర్మింప బడుచున్నది. రెడ్డిదేస్సీ ప్రభుత్వమువారి అనుమతిని బడయుట మాత్రము శేషించియున్నది.

ఆదిహిందూ వివాహము

ఆదిహిందూనాయకులర మా. వే. భాగ్యరెడ్డి వర్మగారి సోదరి వివాహము గత శుక్రవారమునాడు బ్రహ్మ మండరము నందలి వైభవముగ జరుపబడినది. వధూవరులేరువురు బ్రాహ్మ మతావలంబులు. ఆచార్య బాశీ కృష్ణరావు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు ఈవివాహమును యదావిధిగ జరిపించిరి. పిద ఆదిహిందువుల యెడజూపుచున్న అపారమైనకరుణ ప్రశంసాపాత్రము-పీరియు ద్వయమునందు జేయుచున్న వివాహమున ఇతర విద్యాధికులకు మార్గదర్శకముగనున్నది. వైవివాహమునకు అగ్రజాతివారు పెక్కుండ్రు వచ్చి షహూవరుల నాశీర్వాదించి పుష్పతాంబూలాది సన్మానములను బడసిరి.

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహాచార్యగారి ఆగవనము

సుప్రసిద్ధ ఆంగ్లభాషా కోవిదులును, బహుశ్రంగధరచ యితరులు, పీఠాపుర సంస్థాన పండితులును నగు శ్రీలక్ష్మీ నరసింహా రావుపంతులుగారు బాలసరస్వతీ నిలయపుసభ్యుల ఆహ్వానము ననుసరించి గత ఆదివారము (౬-౧౨-౨౧) నాడుఉదయము మేలుబండిలో హైద్రాబాదుకు విచ్చేరిరి. సికంద్రాబాదు ప్రేమనులో స్థానికాంగ్ల ప్రముఖులు శ్రీవారి నెదుర్కొని స్వాగత మొసంగిరి. వివిధ సంస్థలవారు పుష్పములను సర్పించిరి. హైద్రాబాదునుండి వీరి నెదుర్కొనుటకు ముందుగా వెల్లివచ్చిన డాక్టరు పి. వి. రమణయ్యగారును, బాలసరస్వతీ నిలయపుసభ్యులను ప్రాప్తనరు తణికెల్ల పీఠభద్రుడు గారును సెకంద్రాబాదునుండి శ్రీవారిలో హైద్రాబాదుకు వచ్చిరి. ప్రేమనులో హైద్రాబాదులోని ఆంగ్లప్రముఖులును, బాల సరస్వతీ నిలయసభ్యులును, విద్యాగురులు స్వాగత మొసంగిరి. డాక్టరు పి. వి. రమణయ్యగారి భవనమున బస యేర్పాటుచేయబడినది.

కవిత్వోత్సవము

అను విషయముగురించి ప్రెంజియేటరులో పైలయ పక్షమున శ్రీ పంతులుగారి ఉపన్యాసము జరిగినది. విషయము చక్కనా బోధపడునట్లుపన్నసించిరి. స్థానికవాల్కి వ్యాపించి యున్న శ్రీపంతులుగారి ఉపన్యాసమును వివరియునది యాతతో శ్రీ పురుషులు పెక్కుండ్రు సభకు వచ్చియుండిరి. ఆధునికాంగ్ల భాషా స్థితిగురించి గూడ ఉపన్యాసము జరుగును. సెకంద్రాబాదులో ఆచార్యుల పక్షమునను, ఆంగ్ల సంస్కృతీ పక్షమునను సభలు జరుగనున్నవి. శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంగ్లభాషా నిలయము పక్షమున సన్మానపత్ర ముద్రించబడును. ముమారు వారము రోజులవరకు పిద హైద్రాబాదులో నుండెదరని తెలియుచున్నది. ఇరువురు కొమఱ్ఱగూడ ఓరింపబడి నియచేసియున్నారు. గోల్కొండ, గంజిపేట మున్నగు ప్రదేశములను చూచుచున్నారు.

వర్ణాంతర వివాహము

బొంబాయి, డిసెం 10—ఇండియా సెంట్రలుబ్యాంకు లో కార్యదర్శియు సాలిసిటరునగు హెచ్ కెప్లసుగారికిని. (పార్సీ) నాడు మిసెసు ఆలిసు (ప్రాచ్యురుగాండరుకును (ఆంగ్లవిధవ) పిల్లు మ్యారేజీ ఆక్ట్ క్రింద వివాహము జరిగెను. (ఫ్రీప్రెస్)

యలవర్రు (తెలినాలితాలూకా)

తెనాలి తాలూకా యలవర్రుగ్రామములో 26-11-25 తేదీన ఉదయము 10-30 గంటలకు మంగళవాద్యములతో నగరసంకీర్తనగావించి తదుపరి 12-0 గంటలకు సరస్వతీపూజ గావించి శ్రీబాలభారతి యువనామముతో మ|| రా|| బాబ్బానారాయచౌదరిగారి మేడయందు 200 పుస్తకరాజములతో నొక పుస్తకభాండాగారము స్థాపింపబడి తరుప 1-10 గంటలకు మ|| రా|| శ్రీయుతి నాగేశ్వరం రామకృష్ణగారి అధ్యక్ష ఆధ్వర్య గ్రంథాలయసభ ఒడవబడి 2.30 గంటలకు సంగడి. తో ముగింపబడెను.

(చిరవిశేషి)

11 వ కృష్ణాజిల్లా సహకార సంఘసభ, బందరు

అంగీకరించబడిన తీర్మానములు

- (1) అలెగ్జాండ్రీయా మాతగారి వృత్తులకు యీసభ వారందరు చింతించుచు, ఆమెతత్వము శాంతినింపటకు సర్వే శృంగని ప్రార్థించుచున్నారు.
- (2) విద్యావిభాగమును సహకారోద్యమమునకు మహా పకారమును ఆరు డివైజన్లవలె ఎల్. డి. సామిక్లెంట్ గారి అకాలవృత్తులకు యీసభవారు చింతించుచు ఆయన ఆత్మకు సర్వేశ్వరుడు శాంతినిచ్చుగాక అని ప్రార్థించుచున్నారు.
- (3) గ్రామసంఘములు ఆస్తి అప్పుల పైటుమెంట్లు తయారుచేయుటకు మొదలగు అవసరములకు ఆయా గ్రామముల కేటిల్ మెంటు రిజిస్టరుపానులు సప్లయచేయించగలదులకు యీసభ వారు గవర్న మెంటు వారిని కోరుచున్నారు.
- (4) సహకార సంఘములకు వృత్తిపన్ను వేయట చాల అభ్యర్థముగా నున్నది యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు యీ పన్నును తీసివేయవలసినదనియు అందుకు చట్టము మార్చవలసి నననియు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.
- సానిక సంఘమును అట్టిచేయు వేయకుండా తుండుటకు కోరుచున్నారు.
- (5) అర్జును బ్యాంకులయొక్క హెచ్చు బుకాధికారము మూలసం త్కేమనిధిగలసిన మొత్తముకు 8 శాతము వుండునని నివదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- (6) ఆంధ్రసహకార సమైక్యనోద్యమమును ప్రోత్సహింపవచ్చి సహకార ప్రతికాభివృద్ధిమూలమున సహకారవిద్య నభివృద్ధిపొందించవలసిన యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
- (7) తెలుగు జిల్లాలకు ప్రత్యేకముగా రాష్ట్రీయ బ్యాంకు నేర్పాటు.
- (ఎ) చేయుట అత్యవసరమనియు, బందరులో వున్న కృష్ణాకోఆపరేటివ్ బ్యాంకు అందుల కన్నివిధముల అనుకూలముగా నున్నందున దానినట్లుగా మార్చవలసిన యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- (బి) తెలుగు జిల్లాలకు ప్రత్యేక రిజిస్ట్రారుగారిని యేర్పాటు చేయవలసిన యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- (8) పరపతిసంఘములలో మెంబర్లవల్ల రావలసిన బాకీలలో గెజిటెడ్ మొత్తమును ఎప్పటి కప్పుడు సాఫ్టుమెంట్ స్వల్పమొత్తముగా నుండునట్లు ప్రతిపరపతిసంఘమువారు ప్రయత్నించవలయును.
- అందునిమిత్తము 'పిరియడికల్ రిటర్న్సు' సంఘములు పంపవలెను, యూనియన్లు చెక్కుచేయవలెను.
- (9) ఆనరరీ అప్లికేంట్లు రిజిస్ట్రారుల నియామకము ధనవ్యయమునకు సహాయము చేయనేగాని వుద్యమాభివృద్ధికి కారణముకానందున అట్టినియామకము పూర్తిగా అనవసరమని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- 12. ఎ. యీ కాన్ఫరెన్సు, ధాన్యాభివృద్ధి పరిశోధక స్థానమును ఒక దానిని కృష్ణా జిల్లాలోను మరియొక దానిని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోను యేర్పాటు చేయవలయునని ప్రతిపాదించుచున్నది.
- బి. యీ కాన్ఫరెన్సు యీ జిల్లాలో ప్రతి తాలూకాకు ఒక వ్యవసాయ ప్రదర్శకుని నియమించవలయునని ప్రతిపాదించుచున్నది. యిది పిలుగానియెడల జిల్లా వ్యవసాయ పరిశోధకుల యందు అనుభవముగలవారిని గుడివాడ కైకలూరు తాలూకాలకు ఒకరిని బందరు దివి తాలూకాలకు ఒకరిని బెజవాడ గవ్వపరం నందిగామ తాలూకాలకు ఒకరిని పొగామ మొదలగు జరీబు వ్యవసాయము చేసే మాజీమీదు తిరువూరు తాలూకాలకు ఒకరిని మొత్తమునలుగురినైనా నియమించవలసినదిగా వ్యవసాయ డిపార్టుమెంటువారిని కోరుచున్నది.
- పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు ఏలూరు నిడదవోలు పాలకొల్లు ఉండి కేంట్రల్ యేర్పరచవలెను.
- సి మ్యాజిస్ట్రేటు లాంటిరు మొదలగు యితర ప్రదర్శకులల్ల వ్యవసాయప్రచారమును యెక్కువగా చేయవలెను.
- 13. సంఘములోని మెంబర్లు తమ అప్పుల వాయిదాలోపుగా ఎన్నాలు యిచ్చిన సామ్యము ముందుగా వడ్డీలో ఎన్నాలు పెట్టుకోవలయునని యీ మధ్య రిజిస్ట్రారువారు జారీ చేయించిన సర్క్యులరును రద్దుచేయించి పూర్వపురీతీయములు సమంజసమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- 14. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సహకార సమావేశములు ఆంధ్ర సహకార సమైక్యనోద్యమముక్రింద జరుపబడవలయునని యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.
- 15. ఎలలూరు క్రాబ్బియట్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ గారు కిలేట్టపల్లిలో యీసభసభారం సహకార బ్యాంక్ క్రాబ్బియట్ యూనియన్ చేసిన ప్రయోగం ప్రాజెక్టును అభివృద్ధి

చుచు అట్టికానులు ఆంధ్రసహకార సమైక్యనోద్యమము తెలుగుజిల్లాలకు కేంద్రస్థానమైన విజయవాడలో త్వరలో యేర్పాటుచేయు గలందులకు కోరుటను యిందుకు ధనసహాయముచేయగలందులకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుటను తీర్మానించవలెనని.

17. సంఘంబైలా 44: ఎ. ఒక మెంబరు తనభాగ్యపు పంట పరుమామిదపుద్మ్యునే అప్పుమొత్తం ఏకాలములో గాని రు 500 లకు మించియుండరాదు, అనుదానికి బదులు రు 1000 లకు మించియుండరాదు అని యుండుటకు ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

18. ప్రస్తుతం కేంట్రల్ బ్యాంకులు ఇచ్చు అప్పులపైన. 6 మాసముల కొకపర్యాయం వడ్డీ వసూలుచేయబడుచున్నది. యీపద్ధతి ప్రయముల సంఘములకు చిత్తుగానున్నది గనుక సంవత్సరమున కొకపర్యాయం వడ్డీ వసూలుచేయగలదులకు యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

19. బొంబాయి రాజధానిలో వలె సంఘముల తాలూకు సామ్యము యీ రాజధానిలో కూడ కీజాలేని పద్ధతిని పోట్ల ద్వారా పంపగలుగుటకు ప్రభుత్వమువారిని చట్టము చేయించగలదులకు యీసభవారు కోరుతున్నారు.

20. గ్రామ సంఘములలో గాని కేంట్రల్ బ్యాంకులలో గాని ఎలలూరును సామదాటుక నిశ్చిని వినియోగపరచి విద్యుత్తాయ విద్యుత్తుగాని, పత్రికామికవిద్య గాని అభ్యసించుటకు తీవ్రాభివృద్ధి వేతనము నిచ్చుటగాని, ఈ సహకార విద్యా వ్యాపకము గలగు లాగున, బెజవాడలో యీజిల్లా సహకారల యుపయోగనిమిత్తం సహకార బోధనాసంకల్పకుల నేర్పరుపవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

21. 12 వ కృష్ణామండల సహకార సభ నర్సాపురం తాలూకాలో జరుపవలెను.

రాయవరం

స్వరాజ్యవాదియగు శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారిని మదరాసు కార్పరేషను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినందులకు రాయవర పురపాలకు శ్రీశ్రేష్ఠిగారిని అభినందించుచు దేశ బంధు పురమందిరమున నొకసభ గావించిరి.

శ్రీయత శ్రీవత్సవాయి వెంకటపతి రాజుగారు అధ్యక్షులుగా సభవారీచే నేకగ్రీవముగా నెన్నికొనబడిరి. ఈక్రింది తీర్మానము శ్రీయత సాగి రాజు స్యవారాయణ రాజుగారిచే నుపపాదించబడి సభ్యులందరిచే నేకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది. శ్రీమదార్జునైశ్వ సంఘావతంకులును, నిరంతర నిష్కలం దేశసేవాధురంధరులును, సంతతిపరహితాచరణ పరాయణులును, స్వరాజ్యవాదులును, మదరాసు శాసనసభ్యులుగా సభాసభ్యులునగు మహారాజరాజశ్రీ శ్రీసామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు మదరాస్ నగర పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ ఆధిక సంఖ్యాకులచే నెన్నుకొనబడినందులకు, యీపురపాలకులమితా నందము నొందుచు శ్రీశ్రేష్ఠిగారి అఖండజయమున కభినందించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

శివరామపురం (సాలూరుతాలూకా)

డికెంబరు 1 — ఈ గ్రామమున నిన్నటిదినము “శ్రీరామగంధాలయ” యాజమాన్యమున శ్రీమద్రామానుజ పురాణ పఠనము జరిపి శ్రీరామపట్టాభిషేక మహోత్సవము కడుజయ ప్రదముగా జరుపబడినది. మట్టప్రక్కల తాలూకానుండి పెక్కురు విచ్చేసిరి. పద్మలకు కార్యదర్శిగారు స్వాగతపత్రము నర్పించిరి. అభిలఖతులవారికిని సుమారు 500 మందికి సంతర్పణ పెట్టబడినది. పట్టాభిషేక సమయమున దాసు స్వారక నిధికి 1-0-0 తాంబూల మొసగబడినది. గంధాలయ భజనసంఘమువారు కీర్తనలనుపాడి సభ్యుల హృదయాల్లో యున్నది. సదరు గంధాలయ సంఘమును, యందుల కన్నివిధముల సహాయమునర్పిన “శ్రీరామ నేవాసమితి”యను అభివృద్ధికి ఎక్కుచున్నందున ఆనందించుచున్నాము.

(ఒక విలేఖరి)

దొంగ నాణెములను చేయుట

కరినశిక్షలు విధింపబడుట

తిరుచనాపల్లి డిసెం 10—దొంగ నాణెములను చేయుటకై తగినపనియట్లు కలిగియున్నందుకు ప్రేరంగినివాసు లగు గణపతి అచారి సెను వానిభార్యపైనను వి.పి. 2255 256 పెన్షనులక్రింద శిక్షపాపం చేసి తిరుచనాపల్లి సెను జైలువారికి కలి మగసగా 4 సంవత్సరములను, 1 సంవత్సరమును కరినశిక్ష విధించెను. (అ.ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ డిసెంబరు 11-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు				
	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా
ముఖ్యజిల్లాలు	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా	అల్మోరా
గోపాలం	78.3	64.6	...	26.65	44.96
విశాఖపట్టణము	79.0	70.6	...	12.86	37.09
కాకినాడ	77.5	67.7	...	18.37	39.09
మచిలీపట్టణము	75.7	66.9	0.12	14.26	41.59
కర్నూలు	72.0	65.8	0.42	8.81	26.01
బళ్లారి	68.4	64.4	0.85	6.61	20.51
కడప	71.6	63.7	0.91	10.44	31.23
నెల్లూరు	71.9	67.2	1.35	38.13	37.98
మద్రాసు	75.7	68.7	2.50	45.47	50.74
కడపూరు	78.5	70.2	1.28	45.67	52.94
నెలము	80.0	62.7	0.62	7.65	39.30
కోయంబట్టూరు	73.6	65.4	1.49	16.33	22.29
తిరుచనాపల్లి	82.2	68.8	0.22	14.43	33.13
నాగపట్టణము	82.1	72.2	1.43	44.85	54.33
మధుర	80.3	68.8	0.90	19.11	33.53
పాంబట్	79.3	73.5	1.82	42.00	37.00
తిరునల్వేలి	0.46	32.84	28.84
తిరువేండ్రము	81.3	73.7	0.57	30.56	64.51
కొచ్చిన్	79.5	74.1	0.08	26.58	114.51
కాలికట్టు	77.4	70.1	0.65	23.97	117.16
మంగళూరు	81.9	68.1	0.27	13.14	125.63
తెంగుళూరు	68.3	58.8	0.47	8.36	35.37
మెర్కాగ	64.6	54.0	2.13	16.06	125.43
కోడకూర్	50.6	52.7	3.07	44.17	32.13

సర్కారులు—మచిలీపట్టణములో 0.12 వర్షించెను. మేఘములు చట్టముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో 7½ కాకినాడలో 2½ డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి గోపాలపురంలో 4, విశాఖపట్టణములో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్—బళ్లారిలో విడువమండ 12 గంటలు 0.42" వర్షించెను. కడపలో 0.91" కర్నూలులో 0.42" మరెవను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. పగటివేడిమి 15 నుండి 20 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 6 బళ్లారిలో 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకము—మద్రాసులో 2.50" వర్షించెను. నెల్లూరులో 1.35 వర్షించెను. కడపూరులో 1.28" మరెవను. మేఘములు చట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 12, మద్రాసులో 7½, కడపూరులో 4½ డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని వడ్డీకార్తమున నగ్నపాతము సాగవచ్చును. మరియును. యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాట్ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

అఖిలభారత ట్రాంజిమనభ

అల్లూ యూసుఫాలిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు

అవృత్తిసరు, డిసెం 10:—జూబిలీవారమున డిసెంబరు 21 తేదీన అఖిలభారత ట్రాంజిమనభ బయలుదేరును. లాహోరు ఇస్లామియా కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు అల్లూ యూసుఫాలిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. (ఆ.ప్రె.)

హైందవ పారిశ్రామికవాణిజ్యసభ

లాల్ హరికిషన్ లాలుగా రధ్యక్షత వహింతురు

జూబిలీ, డిసెం 10—హైందవ పారిశ్రామిక వాణిజ్య సహాయకమిషన్ మాడవసరము నేటిను బొంబాయి హైందవ వర్తక సంఘమువారి యాజమాన్యపున ఫిబ్రవరి 1926 ఫిబ్రవరి 29, 30 తేదీలందు జరుగును. లాల్ హరికిషన్ లాలుగా రధ్యక్షత వహింతురు. (అ.ప్రె.)

నానాన్వేషణచరిత్ర

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

ఉపోదాతము

సన్నిహిత సహకారుల ప్రోత్సాహమున స్వీయ చరిత్రను వ్రాయుటకు నేను 4-5 ఏండ్ల క్రితము సమ్యంతిచి గ్రంథమును ప్రారంభించితిని. ఒక పుట వ్రాయువరకి, బొంబాయిలో అల్లరులు జరిగినవి, అంతటితో ఆపని నిలిచిపోయినది. తరువాత నాకు కారాగృహవాస శిక్షను విధించిన నన్ను ఎరవాడ చెరసాలకు పంపిరి. అచట జయరామదాసుగారు గూడ నాతో పాటు కారాగృహమునందుండిరి. ఇరవై పచల నన్నిటిని వదలి స్వీయ చరిత్రను ముగించుచున్న ఆయన నన్ను గొరెను. నేనిదివరకే పనిని నిర్ణయించితిని. అది ముఖ్యమైనదిగాన దానిని వదలి స్వీయచరిత్రను వ్రాయజాలనని. ఆయనకు తెలిపితిని ఆరేండ్లము చెరసాలలో నుండి యుండినవో స్వీయచరిత్రనుగూడ నేనవట పూర్తి చేసియుండును. అటుల జరుగలేదుగాన అది చెరసాలలో ముగియలేదు. ఇంకొకవత్సరముపాట చటటమండినను అది ముగిసియుండునుగాని అంతలోనే నన్ను విడుదల చేసిరి. ఇప్పుడు ఆనందస్వామిని మరల ప్రోత్సాహపరచెను. దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహ చరిత్రపూర్తియైనదిగాన నవజీవన స్వీయచరిత్రను ప్రారంభింపవలెనను ఆసక్తి కలిగినది. దానిని ప్రత్యేకముగా నొకగ్రంథముగా ప్రకటించుటకు వీలగునటల వ్రాయవలెనని ఆనందస్వామి నన్ను కోరినా. నాకు తిరుబడిలేదు గాన వాసున కొక ప్రకరణమును మాత్రమే వ్రాయగలను. దానిని నవజీవనలో కొకటి యంచుచుండుదు. అని నేను తెలుపగా ఆనందస్వామి అందులకంగీకరించెను. నేను దానిని వ్రాయునారంభించితిని. దైవభీతిగల నామిత్రుడొకడు మానవతము నాదు దీనిని గూర్చి నన్ను ప్రశ్నించెను. "స్వీయచరిత్రను వ్రాయుపదతి పాశ్చాత్యుడే ముందుగాని భారతదేశమునందు ప్రాచీన కాలమున నుండి యుండలేదు. ఇప్పుడైనను పాశ్చాత్య వ్యామోహమునకు లోను కాని భారతీయు లెవరును స్వీయచరిత్రను వ్రాసియుండలేదు. ఇంతకును మీరు వ్రాయునదేమి? నేడుమీరా మోచించిన సిద్ధాంతములను ఆనందించినవర్తకులను రేపుమీరేతిరస్కరింపగూడదా? అటుల జరిగినచో మీ పుటలకు వ్రాతలను ప్రమాణముగాగాని ఆతిగా ప్రవర్తించువారికి మీరు దుర్బుధులను గలిగించిన వారగుదురగా? కావున మీరు స్వీయచరిత్రను వ్రాయగూడదు. వ్రాసినను యింత శిశువుగా వ్రాయగూడదు."

అని ఆమెత్రుకు తెలిపెను. ఆనీ ఆక్షేపణ కొంతవరకు నాకు నచ్చినది. నేనిప్పుడు సరియైన స్వీయచరిత్రను వ్రాయబూనలేదు. నాజీవితమంతయును సత్యాన్వేషణలతో నిండియున్నదిగాన ఆవిషయములను మాత్రమే నేను తెలుపగోరెదను. అది స్వీయచరిత్ర రూపముననే యుండును. అందు నా ఆనందమును మాత్రమే యుండును గాన దానివలన బాధక మేమియునులేదు. ఇట్లు నేను ఈయనుభవమును మరలగా పూర్వోత్తర సంబంధముతో తెలుపుటవలన చదువరులకు కొంతలాభము కలుగగలదని యే నేను నమ్మెను. రాజకీయ సంబంధములకు నా ప్రయత్నము లిప్పుడు భారతదేశ వాసులకు మాత్రమే గాక నాగరక ప్రపంచమునందలి సకలదేశముల వారికిని గూడ తెలిసియే యున్నవి. వాస్తవ నాకెట్టి గౌరవమును లేదు. వాని వలన నాకు లభించిన మహాత్మ్య చిరుదముపై ననలే నాకు గౌరవములేదు. అదిరుదము నాకు చాలసారులు సంతాపమును గూడ కలిగించినది. కొన్ని సమయములలో నాకది పెద్దగుడిబండ్లవలె గూడతోచినది. కావున దీనిని నేనిప్పుడు వివరింప నక్కరలేదు.

ఆధ్యాత్మిక విషయమున నేను చేసిన పరిశోధనలవలన నాకధికము శక్తిగూడ లభించినది. వానిని గూర్చి ఎవరికిని తెలియదుగాన వానిని నేనిప్పుడు వివరింపదలచితిని. ఆశక్తివలననే నేను రాజకీయములందు పనిచేయ గలిగితిని. అవి ఆధ్యాత్మికములగుటచే ఆత్మప్రశంస కవకాశమే లేదు. నానివలన నా అల్పశక్తియే మరింత స్పష్టమగుచుండును.

నేనునుప్పది యేండ్లనుండియు దేనిని కోరుచుంటినో, దేనినిగరకు సకలప్రయత్నములను చేయుచుంటినో అది అపరోక్షమే అనగా దైవసాక్షాత్కారమే అనగా మోక్షమే. అదియే నాపరమానితి. నా ప్రయత్నముల యందు దానికొరకే నేను దాని కొరకే చివరవాక్యము కర్మత నన్నిటిని వినియోగించుచున్నాను. నాపటములు నావ్రాతలు రాజకీయమునందు నేను చేయు కృషులు అన్నియును దానికొరకే. నా ప్రయత్నములలో నెట్టిరహస్యమునులేదు. అంతయును బహిరంగమే. వానిఫలితమునా కొక్కరికే గాక ఎల్లరకును గూడలా భగవంతుడగును. ఆధ్యాత్మిక నాధన నెల్లదీయించుట ప్రముఖ దౌర్జన్యత్వముకొరతపడదు. కొన్ని విషయములు శక్తివంతము పరమేశ్వరునకును తప్ప తదితరులకు

తెలియవు. వాని నితరులకు తెలుపుట కవకాశమేలేదు. నేను వివరింపవలసిన సాధనలట్టివికావు. అవి ఆధ్యాత్మికములు, అనగా నైతికములు. ఈయెందును పర్యాయపదములే. మతమును నీతి యును ఏకమే. ఈసాధనలను బాలురును యువకులును ప్రాజ్ఞులునుగూడ నవలంబించవచ్చును. వానిని నేను సవినయముగను మమకారవిరహితముగను వివరింపగలిగినవో ఆధ్యాత్మికసాధన చేయుగోరువారికి కొంతలాభము కలుగగలదు. ఈసాధనలలో నేనిలోనైనను గూడ నాకునిధి కలిగినది నేను తెలుపుటలేదు. పరిశోధకుడు (సైంటిస్టు) నియమానుసారముగాను దీక్షగాను పరిశోధనలను చేయునేగాని కులసిద్ధి నెన్నియును వెల్లడిచేండు. ప్రకృతుగూడవలె సాకల్యముగాను తీవ్రముగాను ఆత్మపరిశోధనను కాంచితిని. మానసికవికారముల నన్నిటిని బాగగా రీక్షించితిని. కాని ఫలసిద్ధి కలిగినవనిమాత్రము చెప్పజాలను. నా ఫలితములు నిర్దుష్టములును స్థిరములును అనిగూడ నేను చెప్పజాలను. నా మట్టుకు అవి నిశ్చయ పనియును తత్కాలమునకు పరిష్కారమనియును మాత్రమే నేను చెప్పగలను. కాని చో వాని పై నాధారపడి నేనే పనియును చేయను. ప్రతి అంతరపునందును స్వీకార తిరస్కారవిధానమును నేను సుసరించుచునేయుంటిని. నా సాధన నాకు సహేతుకముగా కనబడినపుడు ఫలితములను నేను యాడిగా విశ్వసింపవలసిందే.

నేను కేవలము శాస్త్రవాదమునే చేయదలచినవో స్వీయచరిత్రను వ్రాయబూనుకొనను. ఆ సిద్ధాంతములను ఆచరణలోనికి తెచ్చిన సందర్భముల నన్నిటిని నేను వివరింపవలసిందిగాన నే సత్యాన్వేషణ చరిత్రయని ఈవ్యాసమునకు నేను పేరుపెట్టితిని. అహింస, శ్రేష్ఠ సాంగత్య పరిత్యాగము మన్నన నితర విషయములలో జరిగిన పరిశోధనలగుడ నీ చరిత్రలో వివరింపవలెను. కాని నాకు ముఖ్యమైనది సత్యమే. దానియందే అనేక యితర సమస్యలుగూడ చేరియున్నవి. సత్యవనగా కేవలము మాటయందేగాక తలపునందుగూడను. సత్యవనగా భావనా సంబంధము మాత్రమే గాదు. నిత్య సత్యమగు భగవంతుడుగూడను. భగవదావిర్భావము లవంతములగుటచే అభిదానములను అనంతములే వానిని తలచకొనినచో నా చిత్తము క్షణకాలములు లే ప్రభుత్వగుండును. నేను భగవంతుని సత్యస్వరూపునిగానే ఆరాధించెను. భగవంతుడొక్కడే సత్యము. తిదితరమంతయును అసత్యమే. నేనింకను భగవంతుని దర్శింపగలగలేదు. కాని అక్షేపణ మొనరించుచునేయున్నాను. భగవద్దర్శనము కొరకు క్రియతకములకు వానినన్నిటినిగూడ త్యజించుటకు నేను సంసిద్ధుడనుగా నున్నాను. అందుకు నా ప్రాణత్యాగమే అవసరమైననుగూడ నేను వెనడియను గాని యీ నిత్య సత్య సంబంధ దర్శనము లభించువరకును భౌతికసత్యమునే ఆశ్రయించి యుండును. ప్రస్తుత మిశ్రాతిక సత్యమే నాకు దివ్యజ్యోతియును, కవచమును ఖైదుకమును గూడ నైయున్నది. కత్తి అంచువలె నీమర్కము సంకుచితమును తీవ్రమును నిదానము నైయుండినను నాకిది యే సౌమ్యమును మాటియైన యున్నది. నేని మార్గమునే సరిగా అనుసరించుచుండుటచే నే నీసర్విన పెనుగొండలవంటి పారబాలులుగూడ అణుప్రాయములుగానే తోచెను. దీనినను సరించుట వలననే నేను దుఃఖమున మునుగకుండ ముందునకు పోగలుగుచుంటిని. ఈమార్గోగమనునందు నిత్యసత్య సంబంధముగూడ తట్టిలతాప్రాయముగ నాకు కలుగుచునే యుండెను. సత్యోక్త్యుడే సత్యము తదవ్యమంతయును మిక్కిల అను నమృతము నాకు మరింత స్థిరమగుచుండెను. ఇట్టి సమృద్ధి నాకెల్లల నిరపడవో అసాధననంపత్తిని నా ప్రపంచమునగా ప్రతికాపాక ప్రపంచముగూడ గ్రహించునగాక. నాపరిశోధనలను నావిశ్వాసమును వీలైనచో వారుగూడ బడయగలుగుదురగాక. నాకు సాధ్యమైనది పని బాలునకు గూడ సాధ్యమేయను నమ్మకముగూడ నాకు సహేతుకముగా నిరపడుచున్నది సత్యాన్వేషణకు సాధనములు బహుశుభములు అతి కష్టమును గూడనను. అమాయకున కవి అతిశులభము అలాంకార మమకారములు గలవాని కతికష్టము. సత్యాన్వేషి మూలకం టెనుగూడ అడగిమడగ కడుపినున్నదై నేను, నాది, నేనుచేసితిని, నేనుచేయించితిని. అనుభావములన్నిటిని పూర్తిగా త్యజించి సత్యమును భగవదధికమును గట్టి నమ్మకమును కలిగియుండవలెను. ప్రపంచము భూమిని త్రొక్కి వేయుచుండును. అట్టి భూమి లోనగుడ నడగియుండు సంతటి అడకువను సత్యసాధకుకు కలిగియుండవలెను. అప్పుడుగాని విస్ఫులింగ ప్రాయముగ నైన భగవద్దర్శనము లభింపదు. నశిమవిశ్వామిత్ర సంవాచముల న నీక్షయమును స్పష్టముగా తెలియగలదు. శ్రేష్ఠ సాహస్య దీక్ష మరెములుగూడ నీవిషయమును పూర్తిగా నెల్లజించెను.

ఈవ్యాసములలో అహింసలేకమే (గోమృత) నుటనైన గోనరించిన కోనాపరిశోధనలో చివరకు లోపమున్నదనియును నాకు కలిగిన సంద్యసన్న్యంగములు నట్టిభ్రాంతి యనియును చదువరులు నిత్యయింపవలెను. నానంటవాడు నేల కొలదిమంది నశించినను సత్యగాని సత్యమునకు మాత్ర మునింకరియము కలుగవలెను. నానంటిపాపాత్ములకు మానవుల చర్యలనుబట్టి నిత్యసత్యమహిమ కానంతయైన కొరంత సాపాదించగూడదు.

ఈవ్యాసములలోని ఫలితిము అభంగమని ఎవరును తలంపగూడదు. ఇతిరులు స్వవిజ్ఞానానుసారము ఆధ్యాత్మిక పరిశోధనల నొనరించుట కివిఅధారములని మాత్రమే భావించవలెను. దీని ప్రయోజన మింతవరకే అని నేనునమ్మెను. నేనివిషయమును గూడ మరుసపరుమటలేదు. నావోషములను లోపములనుగూడ స్పష్టముగా వివరించెదను. సత్యాగ్రహ శాస్త్రపరిశోధనలను వివరించుటచే నాసంకల్పముగాని నేను నవసాయుడనని తెలుపుట నాక్షణ్యము కాదు నన్ను పరీక్షించుకొనుటలో గూడ నేను చాల తిరుడనుగానే యుండును. ఇతియగుడ అటులే నరీక్షించవలెను.

"నన్ను సృష్టించిన జగదీశ్వర నే నేను మనోనేసితిని. నేను పరమకృష్ణుడను. నానంటి వహింపియును నాననా గము దెవకుండును?" అని మూడవ నుడివినవాక్యములనే నన్ను గూర్చి నేనను నుడివెదను.

మానవుల ఎందరిని నిరంతరమును అనుక్షణమును కంటికి కెప్పనలే భగవంతుడు కాపాడవలెననో త్రుటికాలమైన మానవులు జీవింపజాలరు. అతడే సృష్టి శీతలయ కారణభూతుడు అని నేనెరుగుదును. అట్టి వాతంత్రీ పాదదర్శనము నారింకను లభింపకపోవుట వలన నాకపారముల దురంత సంతాపము కలుగుచున్నది కావత్తోధాని అరివద్ద్యర్థములే నన్ను నిరోధించుచున్నవని గూడ నేనెరుగుదును. గాని వాని నిరంకు జయింప జాలకుండ నుంటిని ఇంతటితో ఉపోద్ఘాతమును విరమించెదను. ముందు ప్రకరణమున కధను ప్రారంభించెదను.

(దీనిని నవజీవన పుస్తకమునందు మూడవ దేశాయిగారాం గ్రంథములోని కనువడించిరి) (ఎం.ఎం.ఎం.ఎం. 12-25)

ప్రారంభనాటకము 2480
చెన్నపురి ఎస్.ఎస్.ఎస్. టి.యేటరువో
శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాయక
సమాజమువారు, ఏలూరు
గౌరవనీయులగు శ్రీ పాపగో రాజాగారి చురుకు వన
శకుంతల 12-12 25 రెనవారం
చాత్రి 8 గం-30 ౦
వరవిక్రయము 18-18 ఆదివారము
సాత్రయ 8 గం-30-0
ప్రదర్శించుచు
ఎడవల్లి సూర్యనారాయణరావుగారుచువ్వతురు.
క. ర త్యయ్యగారు శకుంతల.
మోతే నారాయణరావు జమిందార్,
ప్రొఫెసరు టరు.

కిరసనాయలు
కమిషనుకు అమ్ముటకు
ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కావలయును
సరుకు రెడిగానున్నది
అమెరికా డి 180"ల తెల్ల కిరసనాయలు లూబ్ర
కేటింగు ఆయలు, ఇంజనుఆయలు, పెట్రోలియం
వగైరాలు గంజా, విశాఖపట్టణం, గోదావరి
ఈస్టు, వెస్టు, క్రీష్ణ గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప,
కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, నెల్లూరు,
చిత్తూరు జిల్లాలకున్న: వైజాం డోమినియనుల
కున్న ఏజంట్లు, సబ్ ఏజంట్లు కమిషనుకు అమ్ము
టకు కావలసియున్నది. కోరువారు మాదు బాషు
లైన (నేట్ ఆమూరాం సదాసుక్ భట్టమగారు
రాజమండ్రివారితోగాని వేరూరి విశ్వనాథంగారు
మదరాసు వారితోగాని) పరుతులు కరస్పాండెన్సు
వలనగాని లేక స్వయముగాగాని ఏర్పాటు చేసు
కొనవలయును. 25008

RAMASAWMY PEREIRA Co.,
13 Second Line Beach, Madras
Agents of Micholli Co., U. S. A.
చుండుకునూనె సిసా 1-8 0-0-0
ఈ నూనెను రాచిని యింగు, నొప్పు రాయిలు జీల
గోనకుపుండ్లు మొదలగువిషయము, నీనియం కొ, మొదలగువి
గలుగక చక్కని రేటుగ గవు.
అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బోగోగోలు.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

ఈ బిడ్డకు స్వాభావికమైన పోషకములు
మీరేని ప్రతి బిడ్డ కలిగి, శ్రేష్ఠమైన ఆహార
మేది యను భవ్యము గలగుచున్నది. బిడ్డకు
సులభముగా దీర్ఘ మగు వట్టి రాబిన్సన్స్
"వేటెంటు" బార్లీతో తయారు చేయబడిన
గంజిలో ఆవు, లేక గేదె, లేక మేకపాలు, లేక
కాచిన లేక దబ్బాపాలు, లేక యితర యే కర్మిక
పాలునుచేర్చి యిచ్చినను మంచిది.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో
తయారు చేయబడిన గంజి, లేక అల్పాహారము
మును బిడ్డ కలిగి యిచ్చి, బిడ్డకు పోషక ధారా
కముగా యిచ్చుటకు తోడ్పడును.

బుహిషలకు నిషేధించబడినది.

ముఖ్యముగా బిడ్డకునే శాధనమువారికి మిగత
పదార్థములన్నియు వినునమునవచ్చును ఇది రక్ష
మును: యిచ్చుట కిచ్చు లో యిచ్చునట్లు
జేయును.

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో
తయారు చేయబడిన గంజి లేక అల్పాహారము
వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్నది.
తరచుగా పీచునున్నయితో కలపబడి, మలిన
ముద్రాను పైకర్ బార్లీని వాడుటకు మానుడు.

No. 1.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నోస్ట్రలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుదేశ మూలికల సంపుటిచే
హిందూదేశమునందు సిగముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతి
పైన మందు. ఇది ఇచ్చుచున్న తయారగుచున్న శ్రావ్య
మందు గాను. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము,
నోస్ట్రలు, వాపులు, గాయములు, టిఫ్లులు, పోటులు,
బొటములు మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ
సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చుక్కముపెత
రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నోస్ట్రలు సయితము
పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు
ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థము
లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్ని పావులలో దొరకును 109

తామర తైలము

తామర, తీల, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము

మోహినీ తైలము

మెండ్రుకలను మెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి.

ధర్మవరము శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయరు గ్రంథాలయ దశమ వార్షికవర్ధి

శతావధానులు దోమా వేంకటస్వామి
గుప్తగారికి స్వాగతపత్రము

కవిగ్రావణీ, నాయా పుట్టిరింటి సంపత్తి జూచి పోవ
ధామ వత్తురని విన్ననాటి గోరె నెనెంయు గొ తూప లా
యత్తచిత్తమిచ్చు గౌరవింప నెంచి స్వాగత చిహ్నముగా
వాకిల దోరణింధములును ముంగిట గలుకడములును అంతట
రంగవల్లి కాలంక్రియా కలాపములును, గావించి యున్నాను
రండు.

నన్ను గుర్తించితిరా? మీకు జేడోడు, వాడోడు అయిన
కనితా కన్యకవలె నేనును సర్వాంకార యుక్తను, సరళపద
యుతను, సాధుపుత్రిను, పరసగుణ సమగ్నితను, సర్వలక్షణసంప
న్నును ఆరు గ్రంథాలయ కన్యను. మేమిటుపురము లోడబుట్టు
పులము. శారదాదేవికి గూర్పు బిడ్డలము, కాన మీరు నాకు
దగ్గర చుట్టమెరిగిరా.

నామధ్దు మురిపెములకు నలది, నాకా మెఱువు లోని
తీకుకు కొంత, ఆచిలుకపలుకు కొంత ఆ పువ్వు కన్నెలకులకు
కొంత ఆలచ్చి కడగంటి చూపుల జెకున కొంత సంపాదించి,
న్ను నల్లారుముద్దు గా నీ పదినెన్నరములనుండియు బెంచుచున్న
నా సభ్యులు నావారు.

నాపేరు శ్రీ మాత క్తి. కవివరా! మీ నవ్వురపాటున జూ
చెదరు, ఓహో. తెలిసె తెలిసె. భోజరా పోసంగిన "క్రియాశక్తి
స్మృతి మహాతా మహాతాం నోవకరణే" యను సమస్యను బూరిం
చిన కుటుంబకపు లొక్కపాటున మీమనోవిధిలో బోడనూపిరి
భోజిలు. అట్లైన నిదియు నోక కుభ నూచకమే. అట్లంటు

రేని నియ్యది ధర్మము దప్పని భవవంతుల పురవరంబు మితాతావ
ధానాకు విశ్వ ప్రదర్శనమునకునడవైన స్థలంబెయన నగుచున్నది.
ఇదిగో నైదంత యెసంగెద. ఈ పీఠములకరింపు డీ!
అనంద స్వరూపిణియై మీ కవితా కన్యకను గొం జొక వడి
నాతో నాడుకొన నియ్యరేయని ప్రార్థించుచున్నాను.
మీయనుంగు క్రిమాశక్తి గ్రంథాలయ కన్యక ధర్మవరం
22-11-25.

శ్రీ క్రిమాశక్తి యొడయరు గ్రంథాలయము ధర్మవరం
దశమ వార్షికోత్సవమునాభియందు గావించిన తీర్మానములు

1. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయకేంద్రస్థానములలో నొక్కట
గు అవంతపుర కళాశాలలో భూగర్భశాస్త్రము నేతపరిశ్రమలు
యింజనీరింగు ప్రకృతిశాస్త్రములు మొదలగు విద్యలకు నెలకొల్ప
వలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని బ్రార్థించుచున్నారు.
ఉపపాదకులు మరాఠీ హాట్టి శంకరరావుగారు, ఆమోద
కులు సి. మార్యనారాయణరావుగారు. సర్వజనాంగీకృతము.
2. గ్రామ్యభాషా ప్రాముఖ్య నిర్విహార: సన్నయాదుల
వలన నిర్ణీతములైన యాంధ్ర భాషాసాత్రములకు భంగపాటు
గల్గింప మాడరాదు. పాత్రపాపదాసరముగా గ్రామ్యము
నెక్కడనో నుపయోగింపవలయునేగాని గ్రామ్యమే ప్రాముఖ్య
ముగా నెంచవగదు. భాషలోని కన్ని భాషాశబ్దముల సమ
యామ సారముగా, గ్రహించగదు. ప్రభుత్వమువారు పాత్రకాల
యందు గ్రాంధిక భాషకు ప్రాముఖ్యము తప్పక యొసంగగదగును.
ఉపపాదకులు అభ్యుత్తులు.
ఆమోదకులు పత్తూరు, రామాచార్యులవారు.
సర్వజనాంగీకృతము.
3. బాలికల ప్రాథమిక పాఠశాలలందు ఇంగ్లీషు నభ్య
సించ జేయవలయును.
ఉపపాదకులు శ్రీవతి ఉత్తా సుందరమ్మగారు.
ఆమోదకులు, హట్టి పిళ్లమ్మగారు.
సర్వజనాంగీకృతము.

దోస్తా వేంకట స్వామి గుప్త

స్వీము బోయిలర్లకు 586

కలిగే యిబ్బందులు యొక యెంతమాత్ర
మున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

"ఎవెక్సియర్"

ను వాడుడు. దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయిలర్ల లోపలి
భాగములందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల స్లేటుకు క్రుష్క
వర్తరాలు యెంతమాత్రమును పట్టినప్పుడు స్లేటులపైని గుంటలు
పడనివ్వకుండా బోయిలర్లను కాపాడును.

జి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబుచెట్టిపిడి, వడ్డూరు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలిపూటుకు నువానగలవి. తాం
బూలములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్ర
లను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా
నుండుటయే గాక, అశీర్దము, వాయువ,
జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా,
స్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును.
పతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్ర
సీ|| 0-4-0. డబ్బెన్ సీ|| 2 8-0 వి.పి. ఆ. 6.
పి. సి. వ. అండు కో,

861-5 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలపరాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మ
మనకు మెండ్రుకలకుపోసి యెండక మెండ్రుకలు పెరుగును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సంఘి దినంబరు 11-వ తేది శుక్రవారము

భాగ్యములు		
దనియాలు బా 1-కి రు 45 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
దొంగముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిబి	ప 48 గలవి రు	14 0 0 15 0 0
సెల్లారిబి	డిటా	15 8 0 16 0 0
డిల్లి	డిటా	16 0 0 17 0 0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0 9 0 0
నావ్వులు		20 0 0 24 0 0
భాగ్యము పవ్వలు		
కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	18 8 0 18 8 0
నవగలు	డిటా	18 0 0 14 0 0
పెసలు	డిటా	18 8 0 14 8 0
మినుములు	డిటా	15 8 0 17 0 0
ఉలవలు	ర 164	8 8 0 9 0 0
నూనెపన్నపులు		
నవ్వులనూనె బా 1-కి		150 0 0 152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపన్నబా 1-కి		58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము		54 0 0 56 0 0
నేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 110 మొదల నూనె 108 0 0		
అముదము బా 1-కి		106 0 0 107 0 0
చిల్లరపన్నపులు.		
చాయపనుపు బా 1-కి		90 0 0 95 0 0
కూరపనుపు		56 0 0 60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి		140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు 45,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు		50,55
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 5
చింతపండు బా 1-కి		60 0 0 80 0 0
ఇనుము		
వట్టారకం బా 1-కి		84 0 0 86 0 0
చదరం		88 0 0 42 0 0
రవుండు		84 0 0 55 0 0
లోహములు		
నెండి 100 కులంకి		72 0 0 78 12 0
బంగారము, కులము 1-కి		21 4 0 21 8 6
వనరము 1-కి		18 5 6
ఇత్తడి బా 1-కి		254 0 0 260 0 0
రాగి డిటా		279 0 0 280 0 0
అస్కానక్కర 226 పాకి గలవి		29 10 0 29 14 0
దూది		
బోండానెట్టుబా 1-కి	రు 800	0 0
వల్నాగు దూది		215 0 0
నూలు		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి		5 8 0
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి		7 4 0
కూరయెనుగ నెం 20		8 14 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె		9 4 0
నెం 22		9 12 9
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్కసు		7 11 9
నెం 14 1/2		7 14 6
నెం 12 1/2 అలైస్సు		7 2 0
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు		7 4 0

అబ్రక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 800 పుట్టములు వేయబడినది. నయబిటిన్ అనే బహు మూత్ర వ్యాధిని బోగొట్టి అందుడు తీపిపదార్థమును మాయముచేయును. వేడివి, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సుమ్రాప్రభాకరమున కంటే హెచ్చుగూమిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

2125 వెల కులం 1 కి రు 5-0-0 లు. 2
మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల,
ముక్త్యాల. (కృష్ణాపూర్వ)

దీడక్కన్ మిల్లు స్టోర్స్ కంపెని

1799 లిమిటెడ్, బెజవాడ 3

రైసుమిల్లులకు కావలసిన యావత్తుసామానులు సరస మైన ధరలకు సప్లయిచేయబడును. ఎమి, సిమెంటు, సాల్ఫుర్, వైరకాబు, జల్లెడరేకులు, పాప్టింగులు, పైపులు, అన్ని సైజులు చెన్నపురి రేల్వే ప్రకారం బెజవాడలో డెలివరీ యివ్వబడును. ఒక ట్రయలుఆర్డరు యిచ్చినచో మా సరసతయు సామానుల యొక్క శాస్త్రతయు తమరే గ్రహించగలరు.

N. B. ఆయిర్ ఇంజనులు, స్టీం ఇంజనులు, హెల్లెగ్గ, వల్లెలలు వగైరా వీనరీకి మా చెన్నపురి కార్యాలయము.

118 రు ఆర్డినియన్స్ బిల్లు, మద్రాసుకు వ్రాయ గోరినాము.

యునానీ శరీరారోగ్యనంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన శేష్యాము ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. శ్రోతరక్తమును పుట్టింది మనోయుల్లాసము గలిగించును. దారణమైన ఆకలిపుట్టింది కాయసిద్ధి చేయును. ఆశీర్వాదములను, సర్వమేహము లను, నెగ, సవాయి దుర్బాములు, రసపట్టు, వీర్యవృద్ధిమనన కలుగు సర్వవ్యాధులను, క్షయ, క్వాస, స్లేప్టు, రోగములను, పదివిధముల మూలకేంకలు నశింపజేయును. కులాసాగా కాలవిరోచనము చేయించును. స్త్రీల శ్వేతరక్త కుసుమలు ప్రదరమురోగములను సర్వబహిష్టరుగ్గుతులను అద్భుతమును. మదుర్చును. ఇది మొదలు ననుసరించియుండు సర్వవ్యాధులగు నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని శేత్రరోగములను బాగుజేయును. ఈ శేష్యాము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విమ గంధకాదులు వున్నట్లు యెవరైన రుజువుపరిచేయెడల రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోపకు నటుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈ శేష్యాము నేపిం చిన ప్రతివారము దీని గుణములు తెలిసికొనినవిమ్ముట 24 కుల ముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ప్రతిబిడిపిల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని నమ్మునలయును. ఇది వాడేటప్పడు ఏవిధమైన పత్త్యము లేదు. 24 కులముల శేష్యాము వెల ఖర్చులు సహా రు 2-8-0.) 2246
యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదానరిజిల్లా.

మ క ర ధ్వ జ

ర.సాయనము 2460

దీనిని నేపించినచో మాత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్ర మును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో ఆతి శ్రీఘరేత్యలన వపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి రోహ పుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదాహ్యము, ఇంద్రియ పుష్టి, మొదలగునవి బురుగు కలుగును. నెలదినములకు సరివేడుమందు తహలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదానరి)

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలకులభము! (పోష్టఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులించులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును చేచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దంత శూల హరి

వెల సీసా 1 కి 0-8-0
దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగలచోట మందులో తడిసి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

Powell's Extract of Golden

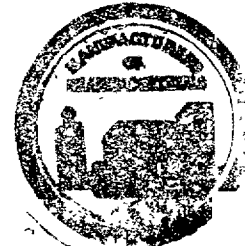
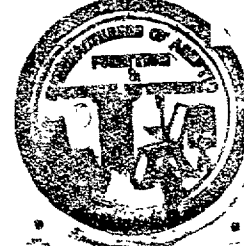
(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో నెగరోగమునకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మాతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే స్రవణము తృప్త నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిర్కు లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1-4-0.
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1-8-0.
మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగ్ నకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లక్ష్మీ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లమిటెడ్) 10, నిస్ బెట్ రోడ్, లాహోరు

చే రెన్:- లాలా లజపతిరాయి

1686

ఈ నమమ వెలువడిన సంతకర పట్టిక ప్రకారము నిలువ అధికముగా యున్నది.

మొదటి 18 నెలలలో "లక్ష్మీ" రమారమి రు 63,00,000 లకు 3183 ప్రపోజల్లు అంగీకరించినది.

రు 41,00,000 లకు 2100 పాలసీలు పూర్తియైనవి.

28-10-25 తేదిన వెలువడిన కలకత్తా "ఫార్వర్డ్" పత్రికా సంవత్సరాది సంచికయందు ఈవిధమైన తెలుపబడిన ప్రకారము ముద్రితమై యున్నది:- (లక్ష్మీ) లెఖల ప్రకారము అధిక నిల్వయున్నట్లు తెలియచున్నది. ఇది అద్వితీయమైన విషయము. అనేక భీమాకంపెనీలు స్థాపితమైన మొదటి కొన్ని సంవత్సరముల వరకును మామూలుగా భీమాకంపెనీల మూలధనమునందు వేతి కనిపించుచుండును. ఈ కంపెనీ బాగుగా పరిశోధనచేసి భీమాకంపెనీల విషయమై చర్చనచ్ఛినప్పుడు ఇది మొదటి తరగతికి చెరినదని తప్పక అంచనను అ గీ రింతురు. ప్రాన్స్వెర్ట్సుకు ఈ విషయ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

- (1) కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు, లాహోరు.
- (2) లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేటరు, నెం. 16, సుకురామ చెట్టివీధి, మద్రాసు.
- (3) చీఫ్ ఏజెంట్:- తిరుచనాపల్లి, పాలఘాటు, మైసూరు, కాకినాడ.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుత శాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే కాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుడు మెదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుప్రసాదము. దానియొక్క అధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్టామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

వతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతివర్తనవిధమున, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యేజెంట్లగు:- అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

అహోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అహోదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది నుంచి ప్రవృత్తముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని బుక్కలను మీ చేతి కుమారులమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపింపును. ఇది దీనియొక్క అధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 గ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ ఏజెంట్లు:- అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

126

155 జమ్నామనీడు, బొంబాయి.

Notice. The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు

12-12-25 తేదీ పందెములు జరుగునట్లు యిది నరలో ప్రచురించబడిన ప్రకారము జరుగదు. ఆపి వేయబడినది.

హెచ్. ఏ. హిల్లీ బ్రాండు

మేజర్, కార్యదర్శి,

2452

చెన్న పురి రేస్ క్లబ్.

ఏజెంట్లు కావలెను

2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక కక్షణములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతి కెందిన "జామా తైలమునకు" సహమగు మందు వేరేది యీ లేదు. చాల యోగ్యతావశ్యతలను పొందియున్నది. బు డ్డి 1, కి అజాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి జూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు

యింగ్లీషుమందు పలనరకు సల్ఫూరిక్, సైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

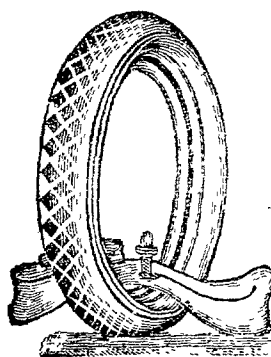
నెం. 63 నైనప్పనాయునివీధి, మదరాసు.

మోటారుబండ్లు, బస్సులు,

సాంత వారలకు

క్రోత్తెట్టయిర్లు, ట్ర్యాబులు (Tres & tubes)

కొనుటకు త్వరపడకుము.

టయిర్లు, ట్ర్యాబులు, బర్నర్లు, పంచర్లు అయిన గాని మేము క్రొత్తవిగా తయారుచేసి, గ్యారంటీతో పంపుదుము.

వల్కనైజింగ్ (Vulcanizing) చార్జి విగుల సర సముగ చేయబడును. వెంటనే వల్కనైజింగ్ చార్జి వివర ములజాబితా పంపబడును.

ఎడిస్సన్ అండు కో.,

నెం 174, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

2005.